

**VERSLAG over
de Solvabiliteit en
Financiële Toestand
(SFCR) 2019**

Coöperatie VGZ UA

Inhoud

Over dit verslag	4
Samenvatting	5
Activiteiten	5
Bestuurssysteem	5
Risicoprofiel	6
Solvabiliteit	8
A. Activiteiten en prestaties	9
A.1 Activiteiten	9
A.2 Prestaties op het gebied van verzekering	13
A.3 Prestaties op het gebied van beleggingen	15
A.4 Overige Prestaties	15
A.5 Overige informatie	15
B. Bestuurssysteem	17
B.1 Algemene informatie over het bestuurssysteem	17
B.2 Deskundigheids en betrouwbaarheidsvereisten	26
B.3 Risicomanagement	29
B.4 Risicobeheersing en controlesysteem	36
B.5 Interne audit functie	37
B.6 Actuariële functie	39
B.7 Uitbesteding	40
B.8 Overige informatie	43
C. Risicoprofiel	45
C1 Verzekeringstechnisch risico	46
C2 Marktrisico	47
C3 Tegenpartij risico	48
C4 Liquiditeit risico	49
C5 Operationeel risico	49
C6 Overige materiele risico's	49
C7 Overige informatie	55
D. Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden	57
D.1 Bezittingen	57
D.2 Technische voorzieningen	62
D.3 Overige voorzieningen en schulden	70
D.4 Alternatieve waarderingmethoden	74
D.5 Overige informatie	74

E. Kapitaalbeheer	75
E.1 Eigen vermogen	75
E.2 Solvabiliteitskapitaalvereiste en Minimumkapitaalvereiste	77
E.3 Gebruik van de ondermodule aandelenrisico op basis van looptijd bij de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste	77
E.4 Verschillen tussen de standaardformule en ieder gebruikt intern model	77
E.5 Niet-naleving van het minimumkapitaalvereiste en niet-naleving van het solvabiliteitskapitaalvereiste	77
E.6 Overige informatie	77
Bijlagen	78
1 VGZ Zorgverzekeraar NV	78
2 NV Univé Zorg	78
3 IZA Zorgverzekeraar NV	78
4 NV Zorgverzekeraar UMC	78

Over dit verslag

Dit is het Verslag over Solvabiliteit en Financiële Toestand (SFCR) 2019 van Coöperatie VGZ ua over het kalenderjaar 2019. Met dit verslag geven we inzicht in de bedrijfsvoering, de bereikte resultaten, het risicoprofiel, waarderingmethoden en het kapitaalbeheer van de organisatie.

De juridische zorgentiteiten die tot de Coöperatie VGZ ua behoren hanteren dezelfde governance, organisatieinrichting, beleid en systemen. Deze zijn groepsbreed opgezet en geïmplementeerd, om daarmee zorg te dragen voor een eenduidige en heldere besturing van alle entiteiten en de Coöperatie als geheel.

2 april 2020

Samenvatting

Activiteiten

Coöperatie VGZ biedt via de aan haar verbonden verzekeraars ziektekostenverzekeringen aan; dit betreft zowel de zorgverzekering op grond van de Zorgverzekeringswet als aanvullende verzekeringen voor ziektekostenrisico's die geen dekking kennen in de basiszorgverzekering. Daarnaast leggen de verzekeraars zich toe op bedrijfszorgproducten.

Het werkgebied van Coöperatie VGZ omvat alle gemeenten van Nederland. Verzekerden zijn verspreid over geheel Nederland, met een concentratie in het zuiden van het land en in Noord-Holland. Coöperatie VGZ bestuurt vijf zorgverzekeraars, die elke een eigen productenpakket hebben en zich richten op specifieke doelgroepen. Daarnaast worden producten aangeboden via een volmachtconstructie.

Bestuurssysteem

Coöperatie VGZ is 100 procent aandeelhouder van de zorgverzekeraars, de werkorganisatie VGZ Organisatie bv en Holding VGZ bv. Deze laatstgenoemde vennootschap heeft drie besloten vennootschappen als volle dochter, waarin aanvullende en ondersteunende activiteiten zijn ondergebracht.

Het governancestelsel van Coöperatie VGZ kent de volgende statutaire organen:

- Ledenraad: de vertegenwoordiging van onze leden;
- Raad van Bestuur (RvB): de bestuurder;
- Raad van Commissarissen (RvC): de interne toezichthouder.

Naast deze statutaire organen kent Coöperatie VGZ een managementcomité dat zich richt op de uitvoering van de strategie en divisieoverstijgende onderwerpen. De vier sleutelfuncties zijn alle intern ingevuld. Voor een adequaat risicobeheer hanteert Coöperatie VGZ het three-lines-of-defense-model, waarmee ook de compliance aan wet- en regelgeving geborgd is.

Coöperatie VGZ beschikt over een helder en concreet Beheerst beloningsbeleid dat voldoet aan de vigerende wt- en regelgeving. Wij hanteren:

- voor medewerkers: de CAO VGZ
- voor hoger management: Remuneratiekader Coöperatie VGZ

Coöperatie VGZ hanteert verschillende instrumenten ter borging van deskundigheid, bijvoorbeeld functieverplichte opleidingen. Beleidsbepalers krijgen de mogelijkheid deel te nemen aan het PE programma bij Nyenrode. Dit PE programma wordt samengesteld in samenwerking met het Verbond van Verzekeraars. Daarnaast woont men ook diverse kennismomenten binnen en buiten Coöperatie VGZ bij, die bijdragen aan het voldoen aan de gestelde geschiktheidseisen. Tevens kent Coöperatie VGZ een betrouwbaarheidsbeleid. Medewerkers worden periodiek gescreend. Beleidsbepalers worden daarnaast getoetst door DNB. Door DNB zijn functionarissen in het tweede echelon aangewezen op wie een betrouwbaarheidstoets wordt uitgevoerd. Coöperatie VGZ voert hiertoe zelf een betrouwbaarheidsonderzoek uit. Een verslag van het onderzoek wordt, toegezonden aan DNB. DNB neemt, al dan niet met aanvullend onderzoek, vervolgens een besluit over de betrouwbaarheid.

De Internal Audit Functie is ondergebracht bij Internal Audit (IA). IA is als stafafdeling onafhankelijk gepositioneerd, direct onder de RvB en geeft op basis van onderzoeken aanvullende zekerheid over:

- de betrouwbaarheid van interne en externe verantwoordingsinformatie;
- de effectiviteit en betrouwbaarheid van managementinformatie;
- opzet, bestaan en werking van de (risicobeheersing van de) bedrijfsprocessen;
- het compliant zijn aan interne en externe regelgeving, alsmede
- de realisatie van strategische doelstellingen.

Coöperatie VGZ beschikt over een uitbestedingsbeleid en gaat niet over tot uitbesteding, tenzij voldoende waarborgen worden verkregen voor het handhaven van een beheerste en integere bedrijfsvoering.

Als financiële instelling hebben we te maken met wetten en regelgeving. Naast de relevante wet- en regelgeving volgt VGZ ook brancheregulering. Op de coöperatie website wordt volgens het comply or explain principe onder meer de toepassing van de herziene corporate governance code, en de NCR code toegelicht.

Coöperatie VGZ is zich bewust van de risico's die zij loopt bij het realiseren van haar doelstellingen. Tegelijk wil Coöperatie VGZ ook zicht hebben op kansen die zich voordoen. Hiervoor is een risicomanagementsysteem (ook wel risicobeheersing- en controlesysteem genoemd) ingericht. Het risicomanagementsysteem is integraal onderdeel van de organisatie. Daarnaast is het onderdeel van de beleidsvorming, de procesuitvoering en sluit het aan op de planning en control cyclus. Het risicomanagementsysteem binnen Coöperatie VGZ is ingericht volgens het principe van drie verdedigingslijnes (three lines of defence). Het doel hiervan is het versterken van de risicocultuur en het bieden van tegenkracht. Belangrijke functies in dit systeem zijn de Risicomanagement functie, de Compliance functie, de Actuariële functie en de Audit functie. De uitgangspunten voor het interne risicomanagementsysteem zijn vastgelegd in het Beleid Interne Beheersing (BIB). In dit beleid worden de verschillende elementen van het risicomanagementsysteem beschreven zoals de verschillende risicocategorieën, de risicobereidheid en de Own Risk and Solvency Assessment (ORSA). Voor wat betreft de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en de positionering van de Risicomanagement functie, de Compliance functie en de Actuariële functie geldt, dat deze zijn vastgelegd in het charter van het bedrijfsonderdeel Risk Compliance Juridische en Veiligheidszaken (RCJV). De internal audit functie heeft een eigen charter.

Risicoprofiel

Het risicoprofiel bestaat uit de belangrijkste risico's van Coöperatie VGZ. Deze bestaan uit de standaard Solvency II risico's (kwantitatief) en de Coöperatie VGZ specifieke risico's (kwalitatief) die onder het operationeel risico vallen. De Solvency II risico's zijn:

Verzekeringstechnische risico:

dit is kortweg het risico dat zorgkosten of vereveningsbijdragen en premieontvangsten afwijken van wat werd verwacht. Dit wordt beheerst door een scherpe zorg inkoop strategie, controles, adequate prognoses en risicoanalyses.

Marktrisico:

Het marktrisico is het risico dat Coöperatie VGZ verliezen lijdt op beleggingen en verplichtingen als gevolg van veranderingen in bijvoorbeeld rente, kredietwaardigheid, beurs- en valutakoersen. Dit wordt beheerst door een prudent en behoedzaam beleggingsbeleid waarin restricties staan opgenomen. Zo is gekozen voor een gediversifieerde portefeuille, minimale kredietratings en uitsluiting van risicovolle derivaten en posities.

Tegenpartijrisico:

Het tegenpartij risico is het risico dat een debiteur (tegenpartij) niet aan zijn financiële verplichting kan voldoen. Voor Coöperatie VGZ zijn de debiteuren met name zorginstellingen, premiedebiteuren en banken. Dit wordt beheerst door eisen te stellen aan de stabiliteit van tegenpartijen en deze te monitoren. Ook worden grenzen gesteld aan de omvang van de vorderingen.

Liquiditeitsrisico:

Het liquiditeitsrisico (kasstroomrisico) is het risico dat we op enig moment niet over voldoende liquide middelen beschikken om aan onze financiële verplichtingen te voldoen, zoals bijvoorbeeld het uitbetalen van declaraties van verzekerden en zorginstellingen. Dit wordt beheerst door liquiditeitsprognoses en door buffers aan te houden.

Operationeel risico:

Coöperatie VGZ definieert een operationeel risico als het risico van een (financieel) verlies dat zich voordoet als gevolg van inadequate of falende interne processen, personeel, systemen, cultuur en/of externe gebeurtenissen. Dit risico wordt beheerst door het uitvoeren van periodieke en systematische risicoanalyses en testen.

Naast de kwantitatieve risico's zijn belangrijkste kwalitatieve risico's:

Doelwit zijn van fraude:

Het fraude risico is fraude van leden, zorgaanbieders, medewerkers en leveranciers door opzettelijk regels te overtreden voor eigen financieel gewin en door bijvoorbeeld het indienen van valse nota's en tegenwerking van interne controles om betalingen te ontvangen waarop geen recht bestaat.

Niet transparant zijn in uitingen omtrent eigen handelen:

Niet transparant zijn over eigen handelen kan voorkomen door bijvoorbeeld beperkte klantcommunicatie of onduidelijke polisvoorwaarden, met als gevolg een verslechtering van onze reputatie onder leden en toezichthouders.

Afnemen van de onderhandelingspositie zorginkoop

Als gevolg van fusies tussen zorgverleners, het aanbod van beschikbare zorg en veranderingen in de publieke opinie kan de onderhandelingspositie van Coöperatie VGZ voor het inkopen van zinnige zorg onder druk komen te staan. Daardoor stijgen de zorgkosten onnodig en is er in de nabije toekomst een hogere premie nodig voor het afdekken van de zorgkosten.

Doelwit van cybercrime:

Gerichte of ongerichte cyberaanvallen op de informatiesystemen van Coöperatie VGZ kunnen leiden tot schade. Schade kan bestaan uit niet beschikbaar zijn van systemen, verlies van data of gegevensverminking. Dit leidt tot kostbare hersteloperaties. Ook kunnen cyberaanvallen leiden tot reputatieschade en verlies van leden en marktaandeel als gevolg.

Binnen het politiek klimaat niet in staat zijn meerwaarde / maatschappelijk verantwoordelijkheid aan te tonen:

Een belangrijk risico voor Coöperatie VGZ is het risico op het wegvallen van draagvlak voor het huidige zorgstelsel. Om dit te voorkomen moeten we in staat zijn om onze meerwaarde en maatschappelijke verantwoordelijkheid aan te tonen.

Niet compliance en niet integer:

Niet transparant zijn over eigen handelen door bijvoorbeeld beperkte klantcommunicatie of onduidelijke polisvoorwaarden met als gevolg een verslechtering van onze reputatie bij leden en toezichthouders. Coöperatie VGZ probeert zo transparant mogelijk te zijn. Dit doen we bijvoorbeeld door begrijpelijke polisvoorwaarden en een eenvoudig productenportfolio.

Onvoldoende aandacht voor privacy en bescherming persoonsgegevens:

Als zorgverzekeraar verwerken wij (bijzondere) persoonsgegevens voor het uitvoeren van de Zorgverzekeringswet. Sinds de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht is, constateren we een verhoogd bewustzijn rond privacy in de samenleving. Belangrijke privacy gerelateerde trends die we vanuit de eigen bedrijfsvoering waarnemen zijn een toename van het aantal dreigingen op het gebied van cybercrime, snelle technologische ontwikkelingen en het toenemende belang van bewuste medewerkers. Het belang van bewuste medewerkers ligt in het beschikken over voldoende kennis en in het zo veel mogelijk kunnen inperken van mogelijkheden die tot (onbewuste) schade kunnen leiden.

Het risicoprofiel van de individuele risico's (en daarmee het totale risicoprofiel) is ten opzichte van 2018 niet significant gewijzigd.

Solvabiliteit

Coöperatie VGZ heeft een solide solvabiliteitspositie. De SCR-ratio bedroeg ultimo 2019 143% (2018: 141%). We streven naar een solvabiliteit tussen de 120% en 140% om ook in de toekomst voor onze leden een stabiel premiebeleid te kunnen blijven voeren. Om jaarlijkse grote fluctuaties in de premie te vermijden, is onze doelstelling om het vermogen boven de doelsolvabiliteit in 3 jaar te verrekenen in de premie.

De SCR-ratio is ten opzichte van het vorige boekjaar licht gestegen. De kapitaal-eis (SCR) steeg met € 14,4 miljoen, het in aanmerking komend eigen vermogen groeide met name door een goed resultaat op de beleggingen met € 50,7 miljoen.

bedragen x € 1.000	2019	2018
SCR-ratio		
In aanmerking komend eigen vermogen	2.531.680	2.481.026
Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)	1.767.823	1.753.447
SCR-ratio	143%	141%
MCR-ratio		
In aanmerking komend eigen vermogen	2.531.680	2.481.026
Minimumkapitaalvereiste (MCR)	718.094	678.800
MCR-ratio	353%	366%

A. Activiteiten en prestaties

A.1 Activiteiten

Aard van de activiteiten van Coöperatie VGZ

Coöperatie VGZ biedt via de aan haar verbonden verzekeraars ziektekostenverzekeringen aan; dit betreft zowel de zorgverzekering op grond van de Zorgverzekeringswet als aanvullende verzekeringen voor ziektekostenrisico's die geen dekking kennen in de basiszorgverzekering. Daarnaast leggen de verzekeraars zich toe op bedrijfszorgproducten.

Geografische werkgebieden van Coöperatie VGZ

Het werkgebied van Coöperatie VGZ omvat alle gemeenten van Nederland. Verzekerden zijn verspreid over geheel Nederland, met een concentratie in het zuiden van het land en in Noord-Holland.

Samenstelling van Coöperatie VGZ

Coöperatie VGZ bestuurt vier zorgverzekeraars, die elke een eigen productenpakket hebben en zich richten op specifieke doelgroepen. Daarnaast worden producten aangeboden via een volmacht constructie.

De vier zorgverzekeraars zijn:

VGZ Zorgverzekeraar nv

VGZ richt zich primair op het verkopen, beheren en organiseren van zorg(verzekeringen) binnen Nederland. Zij tracht samen met klanten en zorgaanbieders vorm te geven aan de zorg. Zij voert hiertoe het label VGZ en het label Bewuzt. De doelgroepen van de verzekeringen zijn zowel consumenten als zakelijk klanten. Bewuzt is een online zorgverzekering, waarbij de communicatie digitaal plaatsvindt. Samen met zakelijke klanten (werkgevers en ledenorganisaties) worden collectiviteiten afgesproken voor werknemers en leden. Daarnaast treedt VGZ op als risicodrager van volmacht verzekeringen.

nv Univé Zorg

Univé Zorg richt zich primair op zorgverzekeringsproducten voor de consumentenmarkt, die mede via ruim 130 lokale kantoren van Coöperatie Univé wordt bereikt. Daarnaast voert Univé Zorg voor de zorgverzekering uit voor iedereen die een arbeidsrelatie heeft of heeft gehad met Defensie inclusief partner en gezinsleden via het merk Zorgzaam. Ook kent Univé het merk ZEKUR, een online verzekering waarbij communicatie digitaal plaatsvindt.

IZA Zorgverzekeraar nv

IZA richt zich primair op zorgverzekeringen voor de publieke sector in Nederland. IZA biedt oplossingen voor ambtenaren in Nederland, zowel bij provincies als bij gemeenten. Met de gemeenten is een overeenkomst gesloten voor alle werknemers van die gemeenten.

nv Zorgverzekeraar UMC

UMC is gericht op werkgevers en werknemers binnen de universitaire medische centra in Nederland. Deze centra hechten veel waarde aan een eigen verzekering voor hun medewerkers. Daarmee kunnen zij actief invullingen geven aan goed werkgeverschap.

De juridische en eigendomsstructuur van Coöperatie VGZ

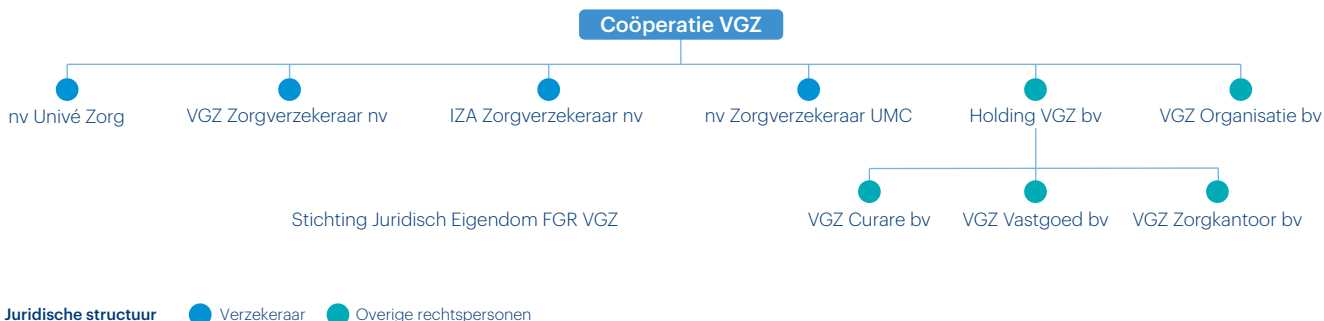
Coöperatie VGZ is (indirect) enig en zelfstandig bestuurder van alle groepsvennootschappen en Coöperatie VGZ, de verschillende zorgverzekeraars en de Wlz-uitvoerder (VGZ Zorgkantoor bv) die zij bestuurt, hebben elk een eigen Raad van Commissarissen (RvC). De personele samenstelling van al deze Raden van Commissarissen is gelijk.

De verzekeraars hebben voor de uitvoering van hun werkzaamheden een overeenkomst met VGZ Organisatie bv gesloten. VGZ Organisatie bv fungeert als werkorganisatie voor de zorgverzekeraars en de overige rechtspersonen die onderdeel uitmaken van de VGZ-groep. Coöperatie VGZ ua is ook 100 procent aandeelhouder van de zorgverzekeraars, de werkorganisatie VGZ Organisatie bv en Holding VGZ bv. Deze laatstgenoemde vennootschap heeft drie besloten vennootschappen als volle dochter, waarin aanvullende en ondersteunende activiteiten zijn ondergebracht:

Dochtervennootschap	Doelstelling
VGZ Curare bv	Gezamenlijke inkoop preferente medicijnen
VGZ Vastgoed bv	Verwerven, realiseren, beheren en exploiteren van vastgoed.
VGZ Zorgkantoor bv	Optreden als uitvoerder in de zin van de Wet langdurige zorg.

Bij Coöperatie VGZ streven we naar een duidelijke juridische structuur. Dat vereenvoudigt ook onze besluitvorming en uitvoering daarvan. Dit maakt dat we sneller kunnen inspelen op veranderingen. Waar de toegevoegde waarde beperkt is, besluiten we om entiteiten op te heffen. Zie belangrijke gebeurtenissen in 2019 samengevat' voor wijzigingen in de juridische entiteit.

Deze wijzigingen in de juridische structuur hebben gevolgen voor de verhoudingen binnen de VGZ-groep. Eind 2019 ziet de eigendomsstructuur van Coöperatie VGZ er schematisch als volgt uit:

Deelnemingen

De belangrijkste deelnemingen van Coöperatie VGZ eind 2019 zijn:

1. Vecozo bv

Doelstelling (verkort): ontwikkelen en onderhouden van een systeem voor beveiligde elektronische communicatie tussen verschillende partijen in de zorg.

Relatie met Coöperatie VGZ: Holding VGZ bv is 12,5% aandeelhouder

2. Vektis cv

Doelstelling (verkort):

het verlenen van informatiediensten ten behoeve van de gezondheidszorg in het algemeen en de zorgverzekeraars in het bijzonder en het verzamelen en analyseren van de kosten van de gezondheidszorg ten behoeve van zorgverzekeraars.

Relatie met Coöperatie VGZ :

commanditaire vennoten: o.a. de vijf zorgverzekeraars van Coöperatie VGZ U.A., daarnaast een groot aantal andere zorgverzekeraars.

3. Health Innovation Fund II

Doelstelling: het deelnemen in, het financieren van, het samenwerken met, het voeren van beheer over en het verlenen van diensten aan andere vennootschappen en ondernemingen, die voldoen aan de "Regeling seed capital technostarters" alsmede risicodragend kapitaal verschaffen aan bestaande of nieuw op te richten technostarters in Nederland.

Relatie met Coöperatie VGZ : VGZ Zorgverzekeraar nv is voor 43,75% aandeelhouder van de aandelen A (35% van de totale aandelen). Voor aandeelhouders A en B gelden in de statuten afzonderlijke regels, bijvoorbeeld eigen regelingen voor overdracht van aandelen.

Al deze deelnemingen zijn gevestigd in Nederland.

Participaties

Coöperatie VGZ heeft één participatiehouder, te weten de vereniging Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU), gevestigd te Utrecht. NFU is een vereniging, die de acht in Nederland gevestigde UMC's vertegenwoordigt. Het bestuur van NFU bestaat uit de voorzitters van de acht raden van bestuur van de UMC's.

De participatie betreft 50 participatiebewijzen met een nominale waarde van EUR 1.000.

Toezichthouder van Coöperatie VGZ

Het financiële toezicht op Coöperatie VGZ (groep) en de vier zorgverzekeraars wordt uitgevoerd door De Nederlandsche Bank (DNB), Westeinde 1, 1017 ZN Amsterdam, tel +31 (0)20 -5249111.

Externe accountant van Coöperatie VGZ

De externe accountant van Coöperatie VGZ is Deloitte Accountants B.V., Gustav Mahlerlaan 2970, 1081 LA Amsterdam, tel +31 (88)-2882888.

Belangrijkste gebeurtenissen in 2019 samengevat

De belangrijke gebeurtenissen dit jaar zijn als volgt:

- Een fusie heeft plaatsgevonden tussen VGZ Zorgverzekeraar N.V. en VGZ Voor de Zorg N.V. Deze fusie heeft geresulteerd in verwijderen van de laatste genoemde entiteit.
- Stichting VIT Gezondheidszorg is – vanwege een gewijzigd doel – hernoemd naar Stichting Langer Gezond. De groepsrelatie is per 29 mei 2019 ook verbroken door benoeming van een ander bestuur en toezichthoudend orgaan.

A.2 Prestaties op het gebied van verzekering

Bedragen x € 1.000	2019	2018
Verdiende premies en bijdragen	11.863.688	11.029.893
Zorgkosten	-11.544.971	-10.558.994
Bedrijfskosten	-373.362	-345.301
Overige technische baten (lasten)	5.290	-17.345
Resultaat uit verzekeringen	-49.355	108.253
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	80.185	-19.496
Resultaat technische rekening	30.830	88.757
Niet toegerekende opbrengst uit beleggingen	37.641	-8.189
Andere baten en lasten	-	-8
Resultaat	68.471	80.560
Zorgkosten als % van de verdiende premies en bijdragen	97,3%	95,7%
Bedrijfskosten als % van de verdiende premies en bijdragen	3,1%	3,1%

Bedragen per verzekerde (in euro)	2019	2018
Verdiende premies en bijdragen	2.947	2.888
Zorgkosten	2.868	2.765
Bedrijfskosten	93	90

Aantal verzekerden	2019	2018
- per 31 december	4.034.000	3.823.000
- gemiddeld	4.026.000	3.819.000

Financieel resultaat

Coöperatie VGZ heeft in 2019 een positief resultaat behaald van € 68 miljoen (2018: € 81 miljoen). Dit resultaat wordt in belangrijke mate behaald door een positief beleggingsresultaat van € 118 miljoen. Onze beleggingsportefeuille heeft eind 2019 een omvang van circa € 3 miljard. Zonder de gunstige beleggingsresultaten boekten we over 2019 een verlies van € 50 miljoen, welke voor € 30 miljoen wordt veroorzaakt door bijstellingen van reserveringen voor zorgkosten met betrekking tot oude jaren. Onze zorgkosten stegen in 2019 met bijna € 1 miljard. Van alle verdiende premies en eigen bijdragen keren we 97% uit aan zorgkosten. Dit is per verzekerde € 2.868.

Coöperatie VGZ heeft géén winstoogmerk. Met de uitvoering van de strategie van Zinnige Zorg willen wij de verdere groei van de zorgkosten beperken en bijdragen aan de betaalbaarheid van de zorg.

Wij streven naar een goede verzekering met een stabiele, betaalbare premie voor al onze leden. Door de structureel scherpe premie nam ons verzekerdenbestand in 2019 toe met ongeveer 211.000 klanten tot 4.034.000. Eind 2019 beëindigden we de samenwerking met de laatste volmacht. Per 1 januari 2020 bedraagt het aantal verzekerden van alle acht labels van Coöperatie VGZ 3.873.000.

Bedrijfskosten licht gestegen door reorganisatie

Ook in 2019 hebben we extra geïnvesteerd om onze bedrijfskosten op lange termijn blijvend te verlagen. De veranderingen zijn voornamelijk gericht op een verdere digitale transformatie en radicale versimpeling van producten en processen. Vanwege deze reorganisatiekosten vielen de totale bedrijfskosten in 2019 (€ 373 miljoen) hoger uit dan in 2018 (€ 345 miljoen). Zonder deze incidentele reorganisatiekosten zouden de bedrijfskosten per verzekerde circa 2% gedaald zijn ten opzichte van 2018. Dit is in lijn met de daling van de voorgaande jaren.

Solvabiliteit stabiel

Coöperatie VGZ heeft ultimo 2019 een eigen vermogen van circa € 2,6 miljard en een solvabiliteitsratio van 143%. We streven naar een solvabiliteit tussen de 120% en 140% om ook in de toekomst voor onze leden een stabiel premiebeleid te blijven voeren. Om jaarlijkse grote fluctuaties in de premie te vermijden, is onze doelstelling om het vermogen boven de doelsolvabiliteit in 3 jaar te verrekenen in de premie.

A.3 Prestaties op het gebied van beleggingen

In onderstaand overzicht zijn de beleggingsopbrengsten en –lasten vermeld zoals deze in de jaarrekening zijn opgenomen. Alle opbrengsten en lasten zijn in de winst-en-verliesrekening verwerkt; er zijn geen opbrengsten en lasten rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

Bedragen x € 1.000	2019	2018	
Opbrengsten uit beleggingen			
Deelnemingen	53	128	
Terreinen en gebouwen	5.825	7.549	
Aandelen, obligaties, leningen en derivaten	58.668	51.583	
Gerealiseerde winst op beleggingen	497	680	
	65.043	59.940	+
Beleggingslasten			
Beheerskosten en rentelasten	13.260	10.848	
Gerealiseerd verlies op beleggingen	49.570	38.157	
	62.830	49.005	-/-
Niet-gerealiseerde winst (verlies) op beleggingen	115.613	-38.620	+
Totaal beleggingsopbrengsten	117.826	-27.685	+
Toegerekend aan het verzekeringstechnisch resultaat	80.185	-19.496	
Niet toegerekend aan het verzekeringstechnisch resultaat	37.641	-8.189	
	117.826	-27.685	

A.4 Overige Prestaties

Niet van toepassing.

A.5 Overige informatie

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft in maart 2020 de uitbraak van het coronavirus tot een pandemie verklaard. De impact op de Nederlandse samenleving en het gezondheidstelsel zal mogelijk aanzienlijk zijn. Aangezien dit een gebeurtenis is die niets zegt over de situatie op balansdatum, is er geen effect op de solvabiliteit per 31 december 2019. Bij het opmaken van dit verslag is niet in te schatten hoe groot de financiële gevolgen voor Coöperatie VGZ zullen zijn. De risico's hebben betrekking op hogere zorgkosten en daling van de waarde van de beleg-

gingen. De daling van de waarde van de beleggingen heeft geen invloed op het eigen vermogen en de solvabiliteit per 31 december 2019 omdat dit pas na balansdatum is opgetreden.

De Zorgverzekeringswet bevat een compensatieregeling voor zorgverzekeraars door de overheid indien door een pandemie de zorgkosten exceptioneel toenemen. Indien deze regeling van toepassing wordt verklaard, waarover op dit moment geen voorspelling kan worden gedaan, zal dit een deel van de financiële gevolgen voor Coöperatie VGZ wegnemen.

B. Bestuurssysteem

B.1 Algemene informatie over het bestuurssysteem

Het governancestelsel van Coöperatie VGZ

Het governancestelsel van Coöperatie VGZ is gebaseerd op wet- en regelgeving, gedragscodes zoals de Nederlandse Corporate Governance Code, de statuten van de rechtspersonen die deel uitmaken van de VGZ-groep en interne reglementen voor elk statutair orgaan. Wij volgen de principes en best practices van de (herziene) Nederlandse Corporate Governance Code, alsmede de code van de NCR, voor zover deze voor Coöperatie VGZ toepasbaar en uitvoerbaar is.

In onze governancestelsel kennen we volgende statutaire organen:

- Ledenraad: de vertegenwoordiging van onze leden,
- Raad van Bestuur (RvB): de bestuurder;
- Raad van Commissarissen (RvC): de interne toezichthouder.

Ledenraad

De Ledenraad heeft als statutaire taken en bevoegdheden de benoeming van de leden van de RvB en RvC en het nemen van besluiten over onder meer fusies en statutenwijzigingen. Ook het vaststellen van de jaarrekening is een taak van de Ledenraad. Daarnaast is het de taak van de raad om vanuit het ledenbelang de doelstellingen van de Coöperatie te bewaken.

In het verslag van de Ledenraad (als onderdeel van het maatschappelijk verslag) is meer te lezen over de activiteiten van de Ledenraad.

Raad van Bestuur

De RvB is verantwoordelijk voor de vaststelling en uitvoering van het algemene beleid van Coöperatie VGZ en de verschillende daaraan verbonden ondernemingen. Het bestuur is gericht op de samenhang tussen de ondernemingen en de diverse bedrijfsonderdelen. De actualisatie, bewaking en realisatie van de bedrijfsdoelstellingen staan centraal. De RvB is een collegiaal bestuur, waarin elk lid een portefeuille heeft. De RvB werkt op basis van een bestuursreglement en legt verantwoording af aan de Ledenraad en de RvC over het gevoerde beleid.

Samenstelling Raad van Bestuur

R.H. Kliphuis Voorzitter Raad van Bestuur

Geboortedatum	1 mei 1964
Geboorteplaats	Onstwedde
Nationaliteit	Nederlandse
Benoeming	per 1 september 2014
Portefeuille	<ul style="list-style-type: none"> Klant- en Merkparters, Corporate Affairs, Human Resources & Facility Management, Internal Audit
Nevenfuncties	<ul style="list-style-type: none"> Lid ING Adviesraad Gezondheidszorg Voorzitter Raad van Commissarissen Coöperatie Klaverblad Verzekeringen U.A. Bestuurslid NCR (Nationale Coöperatieve Raad) Lid Raad van Toezicht Stichting Langer Gezond

C.F. Hamster Lid Raad van Bestuur, CFO

Geboortedatum	23 juli 1969
Geboorteplaats	Sleen
Nationaliteit	Nederlandse
Benoeming	per 1 september 2013
Portefeuille	Data Care, Financiën, Vermogensbeheer & Treasury
Nevenfuncties	<ul style="list-style-type: none"> Lid Raad van Commissarissen Vektis Lid bestuur Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (namens VGI) Lid BCVU Zorgverzekeraars Nederland (namens VGZ) Lid Raad van Toezicht CBR

A. Klink Lid Raad van Bestuur

Geboortedatum	2 november 1958
Geboorteplaats	Stellendam
Nationaliteit	Nederlandse
Benoeming	per 1 januari 2014
Portefeuille	Zorg, Risk, Compliance, Juridische & Veiligheidszaken
Nevenfuncties	<ul style="list-style-type: none"> Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Vluchteling Lid Bestuur Zorgverzekeraars Nederland Lid Bestuur Innovatiefonds Zorgverzekeraars Voorzitter Dutch Harkness Fellowships Selection Committee, The Commonwealth Fund te New York Voorzitter Stichting Preventie Vroegdiagnostiek en e-Health Lid Bestuur Stichting Kwaliteitsgelden Medisch Specialisten Lid Raad van toezicht Stichting Zorgevaluatie (Leading the Change) Hoogleraar Zorg, arbeidsmarkt en politieke sturing VU Amsterdam

Raad van Commissarissen

De RvC houdt toezicht op het beleid van de RvB en op de algemene gang van zaken bij de betrokken rechtspersonen. De RvC geeft goedkeuring aan belangrijke besluiten van de RvB, zoals besluiten over duurzame samenwerkingsverbanden of fusies, belangrijke investeringen, wijzigingen van statuten, de jaarlijkse begroting en de jaarrekeningen. De RvC legt verantwoording af in het verslag van de RvC.

De RvC kent drie commissies, die het toezicht door de RvC op de RvB voorbereiden.

Auditcommissie	Risicocommissie	HR-commissie
De financiën, de toepassingen van de informatie- en communicatie-technologie en de rol en het functioneren van de interne auditfunctie en de externe accountant	Het risicomanagementbeleid en de uitwerking daarvan in de interne risicobeheersings- en controlesystemen.	De selectie, benoeming en geschiktheid van de leden van de RvB en de RvC. De bezoldiging voor de RvB en de RvC en het beloningsbeleid van Coöperatie VGZ

Samenstelling Raad van Commissarissen

F.B.M. Sanders	Radioloog (MD) Diakonessenhuis Utrecht
Geboortedatum	6 januari 1958
Geboorteplaats	Helmond
Nationaliteit	Nederlandse
Benoeming	Benoemd 12 december 2011 Herbenoemd 31 december 2015 2e termijn, lopend tot 31 december 2019
VGZ gerelateerde nevenfuncties	<ul style="list-style-type: none"> • Lid Raad van Commissarissen Coöperatie VGZ • Lid Risicocommissie • Voorzitter HR-commissie • Lid RvC VGZ Zorgkantoor BV • Radioloog (MD) Diakonessenhuis Utrecht
Overige nevenfuncties	<ul style="list-style-type: none"> • Lid Raad van Advies Coöperatie Medisch Specialisten Collectief Treant BV

A.E. Levi **Senior Vice President Marketing & Media Ahold Delhaize**

Geboortedatum	22 januari 1963
Geboorteplaats	Amsterdam
Nationaliteit	Nederlandse
Benoeming	Benoemd 30 mei 2011 Herbenoemd 26 juni 2015 2e termijn, lopend tot 26 juni 2019
VGZ gerelateerde nevenfuncties	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter Raad van Commissarissen • Lid Auditcommissie • Lid HR-commissie • Voorzitter RvC VGZ Zorgkantoor BV • SVP Marketing & Media Ahold Delhaize
Overige nevenfuncties	<ul style="list-style-type: none"> • Lid Raad van Commissarissen Griffon B.V. • Bestuurslid Nederlandse Golf Federatie • Lid bestuur Stichting HETHUIS

A.A. Steenbergen

Geboortedatum	18 september 1952
Geboorteplaats	Gouda
Nationaliteit	Nederlandse
Benoeming	Benoemd 1 mei 2016 1e termijn, lopend tot 1 mei 2020
VGZ gerelateerde nevenfuncties	<ul style="list-style-type: none"> • Lid Raad van Commissarissen • Voorzitter Auditcommissie • Voorzitter Risicocommissie • Lid RvC VGZ Zorgkantoor BV
Overige nevenfuncties	<ul style="list-style-type: none"> • Lid CAO-Ontslagcommissie ING Bank NV • Non-executive bestuurder Pensioenfonds ING en lid van de Auditcommissie

I.D. Thijssen **Voorzitter RvB Alliander NV**

Geboortedatum	25 april 1968
Geboorteplaats	Den Helder
Nationaliteit	Nederlandse
Benoeming	Benoemd 1 januari 2017 1e termijn, lopend tot 1 januari 2021
VGZ gerelateerde nevenfuncties	<ul style="list-style-type: none"> • Vice voorzitter Raad van Commissarissen • Lid Auditcommissie • Vice voorzitter RvC VGZ Zorgkantoor BV • Voorzitter RvB Alliander NV
Overige nevenfuncties	<ul style="list-style-type: none"> • Lid Raad van Commissarissen Havenbedrijf Rotterdam NV • Voorzitter werkgeversvereniging voor Energie, Kabel & Telecom en Afval & Milieu (WENB) • Lid bestuur Vereniging VNO-NCW • Lid bestuur Stichting SchuldenlabNL

D. Koopmans

Geboortedatum	2 juni 1962
Geboorteplaats	Rotterdam
Nationaliteit	Nederlandse
Benoeming	Benoemd 16 februari 2017 1e termijn lopend tot 16 februari 2021
VGZ gerelateerde nevenfuncties	<ul style="list-style-type: none"> • Lid Raad van Commissarissen • Vice voorzitter Risicocommissie • Lid HR-commissie • Lid RvC VGZ Zorgkantoor BV
Overige nevenfuncties	<ul style="list-style-type: none"> • Lid Raad van Commissarissen Sanoma Oyj • Lid Raad van Commissarissen Janssen de Jong Groep BV • Lid Raad van Toezicht Swiss Data Alliance • Lid Raad van Commissarissen Swiss Post

A.C. Arp

CEO Jaarbeurs Holding BV

Geboortedatum	1 april 1969
Geboorteplaats	Hilversum
Nationaliteit	Nederlandse
Benoeming	Benoemd 30 november 2017 1e termijn, lopend tot 30 november 2021
VGZ gerelateerde nevenfuncties	<ul style="list-style-type: none"> • Lid Raad van Commissarissen • Vice voorzitter Auditcommissie • Lid HR-commissie • Lid RvC VGZ Zorgkantoor BV • CEO Jaarbeurs Holding BV
Overige nevenfuncties	<ul style="list-style-type: none"> • Lid Raad van Commissarissen Domus Magnus BV • Lid Raad van Commissarissen DM Exploitatie BV • Clustervoorzitter Groen en Duurzaamheid, Economic Board Utrecht • Chairman Board of Directors van VNU Exhibitions Asia • Chairman Board of Directors van VNU Asia Pacific • Lid bestuur Stichting Fondsenwerving Painless

Overige governanceorganen

Naast de Ledenraad, de RvB en de RvC kennen we het Managementcomité (MC), bestaande uit de RvB en de divisievoorzitters. Het MC richt zich op de uitvoering van de strategie en divisie-overstijgende onderwerpen. Daarnaast zijn er divisie managementteams (DMT's). Deze teams zijn verantwoordelijk voor de aansturing van een specifieke divisie. Leden van een DMT zijn de divisievoorzitter en de directeuren van de betreffende divisie. Verder fungeren zogenaamde governancebodies als horizontale overlegorganen voor de afstemming tussen divisies.

Medezeggenschap

De ondernemingsraad van Coöperatie VGZ vult, als vertegenwoordiging van het personeel, de medezeggenschap in. Er is periodiek overleg met de Ondernemingsraad over de ontwikkelingen binnen onze organisatie. Vier keer per jaar is er een formele overlegvergadering tussen de voltallige Ondernemingsraad en de RvB. In het voor- en najaar is er overleg tussen de RvB, RvC en OR. Daarnaast heeft de Ondernemingsraad zo'n zes tot twaalf keer per jaar zogeheten klankbordoverleggen met de directieteam van de divisies. Rond adviesaanvragen vinden door de Ondernemingsraad georganiseerde medewerkerssessies plaats. Deze bijeenkomsten werden goed bezocht.

Three lines of defence (Internal Control system)

We vinden beheerste bedrijfsvoering van groot belang. Verantwoord omgaan met risico's en wet- en regelgeving verhoogt en behoudt namelijk het vertrouwen van onze belanghebbenden. Een beheerste bedrijfsvoering draagt ook bij aan het behalen van organisatiedoelen door het verschaffen van meer zekerheid. We gebruiken het three lines of defence model als basis voor een beheerste bedrijfsvoering.

Voor een nadere beschrijving van dit model wordt verwezen naar de paragraaf Risicomanagement in dit hoofdstuk.

Sleutelfuncties

Actuariële Functie

De actuariële functie is verantwoordelijk voor de actuariële governance, toetsing van de berekening van technische voorzieningen, financieel en kwantitatief risicomanagement en risico-technische methodieken/technieken. De eindverantwoordelijkheid voor deze functie is belegd bij de Concern Actuaris (CA)/ Financial Risk Manager (FRM).

Compliance Functie

Het doel van de compliance functie is het onafhankelijk toezicht houden op de naleving van wet- en regelgeving en interne regels. Daarnaast ondersteunt de functie de organisatie bij het beheersen van compliance risico's, het bevorderen van integer gedrag en het aantoonbaar voldoen aan (interne en externe) wet- en regelgeving.

Eindverantwoordelijk voor deze functie is belegd bij de Concern Compliance Officer (CCO)

Risicomanagement Functie

De risicomanagement functie houdt toezicht op de implementatie van een effectief en geïntegreerd risicomanagement systeem. De eindverantwoordelijkheid voor deze functie is belegd bij de Concern Risk Officer (CoRO).

Samenhang tussen de actuariële, compliance en risicomanagementfunctie

De Actuariële, Compliance en Risicomanagementfunctie werken nauw samen om invulling te geven aan de integrale benadering van risico's. Het aan elkaar beschikbaar stellen van expertise en bewustzijn van ieders rol en verantwoordelijkheid staan centraal in deze samenwerking. Voor een meer gedetailleerde beschrijving van de functies wordt verwezen naar de paragraaf Risicomanagement.

Internal Audit Functie

De toegevoegde waarde van de Internal Audit Functie (IAF) is het onafhankelijk, aanvullend op de In Control Statements (ICS) van de Divisie directeuren en de Directie, geven van aanvullende zekerheid over:

- de betrouwbaarheid van interne en externe verantwoordingsinformatie;
- de effectiviteit en betrouwbaarheid van managementinformatie;
- opzet, bestaan en werking van de (risicobeheersing van de) bedrijfsprocessen;
- het compliant zijn aan interne en externe regelgeving, alsmede
- de realisatie van strategische doelstellingen.

Door de IAF worden in principe geen adviesopdrachten uitgevoerd. Wel worden in samenspraak met de opdrachtgever/proceseigenaar acties besproken om gerapporteerde bevindingen op te lossen. Tevens kan IA ondersteunen bij het uitvoeren van evaluaties.

Eindverantwoordelijke voor de audit functie is de Directeur Internal Audit.

De Internal Audit Functie is ondergebracht bij Internal Audit (IA). IA is als stafafdeling onafhankelijk gepositioneerd, direct onder de RvB. De RvB benoemt, ontslaat, beoordeelt en beloont de directeur IA, nadat dienaangaande advies is ingewonnen bij de RvC c.q. voor haar de Auditcommissie. De directeur IA rapporteert aan de voorzitter van de RvB en heeft een directe rapportagelijijn naar de voorzitter van de Auditcommissie en de voorzitter van de Risicocommissie RvC. IA wordt als Third line of Defence binnen Coöperatie VGZ gepositioneerd.

In het volgende organogram is de organisatorische positie van de sleutelfuncties geduid.

Materiele wijzigingen in het governancestelsel

In 2019 hebben zich geen materiële wijzigingen in het governancestelsel voorgedaan.

Beloningsbeleid

Coöperatie VGZ beschikt over een helder en concreet geformuleerd beheerst beloningsbeleid en voldoet daarmee aan de vigerende wet- en regelgeving. De toepassing van deze arbeidsvoorwaarden vindt plaats op basis van functiebeschrijvingen, functiewaarderingen (de methoden Hay en Bakkenist), functie-inschalingen en beloningsbenchmarkgegevens.

Salarisverhogingen, promoties en functieveranderingen vinden plaats op basis van de HR-cyclus.

Het beloningsbeleid van Coöperatie VGZ, verder te noemen “VGZ”, dient te voldoen aan verschillende wettelijke regimes:

- De Wet Normering Topinkomens (WNT) richt zich op het beloningsniveau van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector, waaronder de zorgverzekeraars.
- Voor VGZ als verzekeraar waarop het Solvency II-kader van toepassing is, gelden de regels met betrekking tot het beloningsbeleid zoals opgenomen in artikel 275 van de Solvency II verordening.
- De Wet beloningsbeleid financiële ondernemingen (Wbfo) is van toepassing op financiële ondernemingen, waaronder zorgverzekeraars.

In het Beheerst Beloningsbeleid Coöperatie VGZ is de concrete vertaling gemaakt van de voor Coöperatie VGZ geldende wettelijke kaders naar het binnen Coöperatie VGZ geldende beheerst beloningsbeleid. Het Beheerst Beloningsbeleid is geactualiseerd en vastgesteld op 28 november 2019 door de HR-commissie van de Raad van Commissarissen.

Algemene kenmerken beloningssysteem

De remuneratie van de leden van de Raad van Bestuur wordt jaarlijks, op advies van de HR-commissie, in het eerste kwartaal vastgesteld door de Raad van Commissarissen. De hoogte van de remuneratie is gebaseerd op de WNT en de voor zorgverzekeraars geldende Sectorale Code.

Voor het hoger management, bestaande uit de leden van de Raad van Bestuur, divisievoorzitters, directeuren en eindverantwoordelijke managers, geldt binnen Coöperatie VGZ een remuneratiebeleid, bestaande uit een remuneratiekader voor primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden, een functiegebouw en daarbij behorende salarisschalen voor het hoger management. Het remuneratiebeleid maakt via de individuele arbeidsovereenkomsten integraal onderdeel uit van de beloningsafspraken met alle leden van het hoger management.

Verband tussen beloning en prestaties

De Raad van Commissarissen voert jaarlijks een beoordelingsgesprek met de leden van de Raad van Bestuur, waarbij de behaalde resultaten in het voorgaande boekjaar een belangrijk element vormen. De beoordelingsgesprekken met divisievoorzitters, alsmede de directeuren en eindverantwoordelijke managers van de staven, worden gevoerd door de Raad van Bestuur. Binnen de divisies voeren de divisievoorzitters de beoordelingsgesprekken met de directeuren en eindverantwoordelijke managers.

De procedure van vaststelling van de doelstellingen/targets en hoe tot een uitkering wordt gekomen van de vaste beloning voor het hoger management, zijn voor deze categorie medewerkers uitgewerkt in het managementcontract en in de Resultaat & Ontwikkelings-cyclus. De volgende elementen worden meegewogen in beoordeling / salarisverhoging / promotie:

- resultaatbijdrage;
- getoond gedrag, afgeleid van bedrijfswaarden en competenties.

Salarisverhogingen zijn afhankelijk van de beoordeling en de ruimte binnen de salarisschaal en Wnt. De verhogingen worden toegepast conform een staffel met verhogingspercentages van 0% tot en met 5%. De ingangsdatum van een eventuele salarisverhoging is 1 april van het jaar. Met de komst van het functioneringssysteem Mijn Koers is vanaf 2020 voor alle medewerkers, behalve de leden van de Raad van Bestuur, presteren en belonen niet mee aan elkaar gekoppeld.

VGZ kent geen vormen van variabele beloning.

B.2 Deskundigheids en betrouwbaarheidsvereisten

Deskundigheid

Algemeen beleid

Iedere medewerker binnen Coöperatie VGZ heeft een functiebeschrijving. Onderdeel van deze beschrijving is het functieprofiel. Hierin is opgenomen welke kennis, ervaring, vaardigheden en competenties nodig zijn om de functie te kunnen uitvoeren.

Vanuit wetgeving kan er sprake zijn van een functieverplichte opleiding en de verplichting om continu vakbekwaam te zijn. Daarnaast heeft Coöperatie VGZ voor een aantal specifieke functies ook functieverplichte opleidingen benoemd.

De geschiktheid vormt daarnaast onderdeel van de periodieke reguliere gesprekken die leidinggevende en medewerker met elkaar voeren.

Beleid gericht op beleidsbepalers (leden RvB en RvC)

Bij beleidsbepalers wordt niet uitsluitend gekeken naar de geschiktheid van de persoon maar ook naar de geschiktheid in relatie tot het collectief. Een beleidsbepaler dient door zijn kennis, vaardigheden en professioneel gedrag een toegevoegde waarde te hebben binnen de Raad van Bestuur/Raad van Commissarissen.

Basiskennis van de markt waarop de onderneming actief is en de producten die deze onderneming voert, is onontbeerlijk voor een beleidsbepaler. Zonder deze basiskennis kan een beleidsbepaler zijn vaardigheden niet effectief toepassen

Beleidsbepalers dienen op vier gebieden over gedegen kennis, vaardigheden en professioneel gedrag te beschikken:

1. Bestuur, organisatie en communicatie
2. Producten, diensten en markten waarop de onderneming actief is
3. Beheerste en integere bedrijfsvoering
4. Evenwichtige en consistente besluitvorming
5. Voldoende tijd.

Daarnaast dienen beleidsbepalers ook gezamenlijk te beschikken over geschikte kwalificaties, ervaring en kennis met betrekking tot ten minste:

- verzekerings- en financiële markten;
- ondernemingsstrategieën en bedrijfsmodellen;
- het governancestelsel;
- financiële en actuariële analyses;
- het regelgevingskader en -vereisten.

Permanente educatie beleidsbepalers

Beleidsbepalers ondernemen jaarlijks ontwikkelactiviteiten die bijdragen aan hun Permanente Educatie. Daarnaast woont men ook diverse kennismomenten binnen en buiten Coöperatie VGZ bij, die bijdragen aan het voldoen aan de gestelde geschiktheidseisen.

Deskundigheid sleutelfuncties Solvency II

Voor sleutelfuncties in het kader van Solvency II geldt dat geschiktheid in de breedste zin van het woord onderwerp van gesprek is tussen medewerker en leidinggevende.

Toetsing geschiktheid – algemeen

Geschikt zijn betekent dat een persoon over voldoende kennis, ervaring en professioneel gedrag beschikt om de functie, rol of taken goed te kunnen uitoefenen. In algemene zin worden om de geschiktheid vast te stellen de volgende stappen gevolgd:

1. De geschiktheid voor een functie wordt aan de functiebeschrijving (generiek functieprofiel en specifieke functiebeschrijving) getoetst tijdens het wervings- en selectieproces. Hiertoe behoort een cv-check.
2. Kandidaten hebben twee selectiegesprekken met in totaal vier personen, waarvan in ieder geval twee gesprekspartners uit een hoger echelon.
3. De kandidaat wordt besproken in een benoemingscommissie. Vastgesteld wordt of de kandidaat benoembaar is op de specifieke functie/het generieke profiel. De bevindingen van de sollicitatiegesprekken worden vastgelegd in een gespreksverslag.
4. Jaarlijks wordt in beoordelingsgesprekken vastgesteld of betrokkene in continuïteit voldoet aan het generieke en specifieke functieprofiel. Met de invoering van Mijn Koers (na de beoordelingsgesprekken in de eerste helft van 2019) is een andere invulling gegeven aan deze beoordelingsgesprekken.
5. Jaarlijks wordt vastgesteld wat het potentieel van een leidinggevende is in relatie tot de prestaties die hij/zij laat zien. Hierbij wordt een koppeling gemaakt met de context waarin betrokkene opereert (aard, omvang, complexiteit en het risicoprofiel van de organisatie).

Toetsing geschiktheid - beleidsbepalers

Op basis van het functieprofiel wordt door de selectie- en benoemingscommissie een kandidaat geselecteerd. Kennismakingsgesprekken met andere beleidsbepalers maakt onderdeel uit van het selectieproces. De voorgenomen benoeming wordt middels een meldingsformulier kenbaar gemaakt aan de toezichthouder. Een geschiktheidsmatrix maakt deel uit van de melding. Benoeming door de Ledenraad vindt plaats nadat de toezichthouder heeft ingestemd met de benoeming.

Jaarlijkse evaluatie geschiktheid - beleidsbepalers

De geschiktheid van de beleidsbepalers wordt eenmaal per jaar als separaat agendapunt tijdens de RvC vergadering geëvalueerd. Deze evaluatie wordt schriftelijk vastgelegd. De Raad van Commissarissen kent op dit punt een eigen verantwoordelijkheid.

De jaarlijkse evaluatie is niet alleen gericht op het continueren en versterken van de sterke punten; er wordt tevens aandacht besteed aan het versterken van de gesignaleerde ontwikkelpunten. Dit geschiedt zowel op individueel als op collectief niveau.

Betrouwbaarheid

Toetsing – algemeen

Betrouwbaar zijn betekent dat een persoon geen strafrechtelijke, financiële, fiscaal bestuursrechtelijke, toezichts- of andere antecedenten, heeft begaan. De betrouwbaarheid dient buiten twijfel te staan.

Toetsing betrouwbaarheid - beleidsbepalers

Bij een voornemen tot benoeming van een beleidsbepaler wordt een formulier betrouwbaarheidsonderzoek naar DNB gezonden. Tevens wordt een eigen screening uitgevoerd, conform het screeningsbeleid.

De NZa (Wet langdurige zorg) voert een zelfstandige toets uit.

Na benoeming leggen de beleidsbepalers, op grond van de Ministeriele regeling eed of belofte financiële sector van 17 december 2012, de eed of belofte af.

Toetsing betrouwbaarheid - sleutelfuncties en overige functionarissen

Door DNB zijn functionarissen in het tweede echelon aangewezen op wie een betrouwbaarheidstoets wordt uitgevoerd. Bij Coöperatie VGZ betreft dit de volgende functionarissen:

- Leidinggevende van de sleutelfuncties
- Directeur Vermogensbeheer en Treasury

Coöperatie VGZ voert hiertoe zelf een betrouwbaarheidsonderzoek uit. Een verslag van het onderzoek wordt, conform de voorgeschreven procedure, samen met andere bescheiden, middels het Formulier Betrouwbaarheidsonderzoek 2e echelon toegezonden aan DNB. DNB neemt, al dan niet met aanvullend onderzoek, vervolgens een besluit over de betrouwbaarheid.

Voor medewerkers van Coöperatie VGZ is de screeningsregeling van toepassing. Om integriteitsrisico's te voorkomen of te beperken, worden interne en externe medewerkers die voor Coöperatie VGZ gaan of reeds werken, elke 3 jaar gescreend. Vaker of uitgebreider screenen is mogelijk als toezichthouders of opdrachtgevers dit voor een specifieke functie of rol van de werkgever vragen.

In het kader van de Wft leggen leidinggevend en klantenmedewerkers bij Coöperatie VGZ en eed/gelofte af voor een integere en zorgvuldige uitvoering van de functie.

B.3 Risicomanagement

Risicomanagementsysteem

Coöperatie VGZ is zich bewust van de risico's die zij loopt bij het realiseren van haar doelstellingen. Tegelijk wil Coöperatie VGZ ook zicht hebben op kansen die zich voordoen. Hiervoor is een risicomanagementsysteem (ook wel risicobeheersing- en controlesysteem genoemd) ingericht. Het risicomanagementsysteem is integraal onderdeel van de lijnorganisatie op strategisch, tactisch en operationeel niveau en is geïncorporeerd binnen zowel de beleid- en besluitvorming als de procesuitvoering. Hiernaast beoogt Coöperatie VGZ een bedrijfscultuur, gesteund door de essenties van risicomanagement, waarbij het management nut en noodzaak van risicomanagement (inclusief voldoen aan wet- en regelgeving) inziet en, uitdraagt naar de medewerkers en proactief reageert op mogelijke bedrijfsrisico's en eventuele kansen.

Uitgangspunten risicomanagement

De uitgangspunten voor het interne risicobeheersing systeem zijn vastgelegd in het Beleid Interne Beheersing (BIB). De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en de positionering van de Risicomanagement functie, de Compliance functie en de Actuariële functie als ook de Veiligheidszaken functie zijn vastgelegd in het charter van het bedrijfsonderdeel Risk Compliance Juridische en Veiligheidszaken (RCJV). Het door Coöperatie VGZ gebruikte risicomodell sluit aan op de Solvency II risico categorieën. Voor de verschillende risico categorieën zijn beleidskaders opgesteld. De beleidskaders zijn kaderstellend voor de risicobeheersing en daarmee leidend voor het opstellen van het VGZ beleid en de monitoring activiteiten van RCJV. In de kaders wordt onder meer aandacht besteed aan:

- De definitie van het risico;
- De bruto score van het risico op coöperatie VGZ niveau;
- De verantwoordelijkheden als het gaat om beheersing;
- Het kwantificeren van het risico; en
- De verschillende beheersmaatregelen.

Dit ziet er als volgt uit:

SCR risico categorie	VGZ risicocategorie	Beleidskader
Marktrisico	Marktrisico, Matching- en renterisico	Marktrisico, Matching- en renterisico
Verzekeringstechnisch risico	Verzekeringstechnisch risico	Verzekeringstechnisch risico
Tegenpartijrisico	Tegenpartijrisico	Tegenpartijrisico
		Matching- en renterisico
Operationeel risico	Operationeel risico	Operationeel risico
		Business Continuity risico
		Fraude en criminaliteitsrisico
	Integriteitsrisico	Integriteitsrisico
	Juridisch risico	Juridisch risico
		Privacyrisico
	Governance risico	Governance risico
	Uitbestedingsrisico	Uitbestedingsrisico
	Omgevingsrisico	Omgevingsrisico
	IT risico	Informatiebeveiligingsrisico (inclusief Cybercrime)

Coöperatie VGZ hanteert een aantal uitgangspunten voor risicomanagement, te weten:

- Top down benadering: Dit betekent dat op basis van strategische, tactische en operationele doelstellingen een vertaling is gemaakt naar de te beheersen risico's, met inachtneming van de wet- en regelgeving;
- De risicobereidheid vormt de basis van het risicomanagementsysteem. Risico's worden expliciet meegewogen in strategische besluitvorming;
- Coöperatie VGZ kiest voor een "principle based" benadering bij de inrichting van het interne risicobeheersing- en controle systeem (proportionaliteit). Coöperatie VGZ benadrukt het belang van risicobewust zijn bij leidinggevenden en medewerkers om vanuit de eigen verantwoordelijkheid het risicomanagement in te richten en uit te voeren (binnen de centrale Coöperatie VGZ beleidskaders);
- Het COSO ERM-raamwerk is als normenkader gebruikt voor de inrichting van het Coöperatie VGZ risicobeheersing- en controlesysteem. Voor de categorisering van de risico's is aansluiting gezocht bij de Solvency II risicocategorieën. Periodiek wordt de passendheid van de Solvency II risico categorieën getoetst;
- De processen worden periodiek beoordeeld op de mate waarin de belangrijkste (materiële) risico's zijn geïdentificeerd en worden gemanaged;
- De weging van risico's vindt plaats op basis van een inschatting op kans en impact naar Hoog, Midden en Laag. De weging komt tot stand met behulp van richtlijnen en expert judgement; en
- Bedrijfsonderdelen evalueren ieder kwartaal het eigen risicoprofiel (risico's en beheersing) en rapporteren over de belangrijkste wijzigingen hierin, evenals over de voortgang van de implementatie van verbeteringen in de beheersing. Deze "learning loop" is van belang voor het continue verbeteren van de kwaliteit en daarmee effectiviteit van de procesuitvoering. De evaluatie verloopt onder andere via het interne In Control Statement (ICS).

Inrichting van de Three lines of defence en de functies

De interne beheersing binnen Coöperatie VGZ is ingericht volgens het principe van drie verdedigingslijnes (3 LoD). Doelstelling van dit model is het versterken van de risicocultuur door het bieden van tegenkracht (countervailing power). Uitgangspunt van dit model is dat:

- het lijnmanagement (de business, 1e lijn) verantwoordelijk is voor haar eigen processen. Binnen Coöperatie VGZ is daarom expliciet het lijnmanagement primair verantwoordelijk voor risicomanagement en het voldoen aan wet- en regelgeving. Hierbij worden zij ondersteund door een aantal expertise/ ondersteunende staven;
- een functie/afdeling (2e lijn) bestaat die de 1e lijn ondersteunt en adviseert, alsmede de volwassenheid van interne beheersing bewaakt om vast te stellen of het management zijn verantwoordelijkheden ook daadwerkelijk neemt. Deze functie/afdeling is ook verantwoordelijk voor kaderstelling. Binnen Coöperatie VGZ is dit belegd bij RCJV;
- een functie bestaat (de 3e lijn) die belast is met onafhankelijke oordeelsvorming. Binnen Coöperatie VGZ is dit Internal Audit.

Binnen RCJV vervullen de concern risk officer, concern actuaris en de concern compliance officer de sleutelfuncties zoals hieronder beschreven:

- Risk Management: door Concern Risk Officer (CoRO). Deze positie is na vertrek van de Directeur medio 2019 ingevuld door de Afdelingsmanager Risk, Legal & Compliance (RLC);
- Compliance: door de Concern Compliance Officer (CCO). Deze positie wordt ingevuld door de Risk en Compliance Manager (RCM); en
- Actuaris: door de Concern Actuaris (CA). Deze positie wordt ingevuld door de Financial Risk en Actuaris Manager (FRAM).

- Tevens hebben, mede ter ondersteuning van de sleutelfuncties, zitting in het MT:
- Concern Information Security en Privacy Officer (CISPO), tevens Functionaris Gegevensbescherming vanuit de privacywetgeving (FG)); en
- Afdelingsmanager Veiligheidszaken – verantwoordelijk voor de Veiligheidszaken functie (vanuit het Protocol incidentenwaarschuwingssysteem financiële instellingen, Pifi).

Gedurende 2019 is de inrichting van het MT en de wettelijke sleutelfuncties uitgebreid geëvalueerd. De resultaten hebben geleid tot een aanpassing van de inrichting, zodanig dat de positionering en uitvoering van de wettelijke sleutelfuncties verder in lijn met is gebracht met hetgeen de wetgeving heeft beoogd. De nieuwe inrichting is vastgesteld en per 1 januari 2020 effectief. De sleutelfuncties worden als volgt ingevuld:

De Risicomanagement Functie

De risicomanagement functie faciliteert en houdt toezicht (onafhankelijk van de uitvoering) op de implementatie van een effectief en geïntegreerd risicomanagement systeem. De taken en verantwoordelijkheden van de functie zijn:

- Opstellen en onderhouden van beleid en afgeleide beleidskaders binnen het kader van het charter.
- Onderhouden, implementeren en communiceren van beleidskaders;
- Ontwikkelen en beschikbaar stellen van methodologie en templates om risico's op een uniforme wijze in kaart te brengen en te evalueren;
- Vertalen van de risicobereidheid naar risicotoleranties en limieten en voor financiële en niet financiële risico's.
- Bewaken van de naleving van beleidskaders en juist toepassen methoden en modellen;
- Inzichtelijk maken, bewaken van, adviseren en rapporteren over het complete (kwalitatief en kwantitatief) risicoprofiel van de organisatie en signaleren van overschrijdingen van de risicobereidheid;
- Bewaken dat de door de RvB uitgesproken risicobereidheid adequaat wordt doorvertaald naar risicotoleranties op strategisch niveau;
- Bewaken van overschrijdingen van deze risicotoleranties;
- Bewaken van de kwaliteit van de uitgevoerde risicoanalyses, monitoring en het geven van gevraagd en ongevraagd advies;
- Kwantificatie van (financiële) risico's en het signaleren van overschrijdingen;
- Uitvoeren van en rapporteren over modelvalidaties op grond van het Modelvalidatiebeleid Coöperatie VGZ;
- Fungeren als intern expertisecentrum en beschikbaar stellen van een trainingsprogramma;
- Rapporteren over de inrichting en werking van de risicomanagement functie binnen coöperatie VGZ ten behoeve van de RvB;
- Regisseren van het ORSA-proces in samenwerking met het lijnmanagement en Capital Management (Financiën);
- Beoordelen van scenario's en stresstesten;
- Bewaken van contingency plannen.
- Het periodiek, op basis van evaluatie en interne/ externe ontwikkelingen aanpassen van beleid en beleidskaders.

De Risicomanagement Functie wordt uitgevoerd door de CoRo met ondersteuning van de (senior) Risk en Compliance officers. De CoRO is het aanspreekpunt voor contact over risk aangelegenheden met externe gespecialiseerde organisaties, toezichthouders en overheden. De CoRO is verantwoordelijk voor het opstellen van periodieke rapportages over het risico-

management ten behoeve van de portefeuillehouder risk (Chief Risk Officer/ CRO) van de RvB. Vanuit de risicomanagementfunctie ondersteunt de CoRO Coöperatie VGZ bij het beheersen van haar risico's door monitoring van het risicoprofiel van de Coöperatie.

De Actuariële Functie

De actuariële functie is verantwoordelijk voor de actuariële governance, toetsing van de berekening van technische voorzieningen, financieel en kwantitatief risicomanagement en risico technische methodieken/technieken. Hiermee wordt vormgegeven aan de "countervailing power op de kwantificering van risico's en de inzet van kapitaal"). De taken en verantwoordelijkheden van de functie zijn:

- Vaststellen werkzaamheden actuariële rapport en vaststellen toereikendheid beleid en kaders;
- Ontwikkelen en beschikbaar stellen van methoden en modellen;
- Bewaken van de naleving van beleidskaders en juist toepassen methoden en modellen;
- Toetsen van de berekening van technische voorzieningen;
- Beoordelen van de zorgkostenprognose, vereveningsbijdrage en modelresultaat;
- Beoordelen van de premiestelling;
- Beoordelen betrouwbaarheid en kwaliteit van gebruikte gegevens in de vaststelling van de technische voorzieningen;
- Kwantificatie van het verzekeringstechnische risico en het signaleren van overschrijdingen;
- Toetsen van de berekening van de Solvency Capital requirements (SCR) en beoordeling parameters en uitgangspunten in relatie tot het VGZ risicoprofiel;
- Advies aan Governance Body PZK, MC en RvB over de algehele gedragslijn voor het aangaan van verzekeringstechnische verplichtingen;
- Inzetten van expertise binnen en buiten bedrijfs onderdeel RCJV;
- Uitvoeren modelvalidatie van de modellen die gebruikt worden in de premiecalculatie en premiestelling, zorgkostenprognose en de vaststelling van het modelresultaat;
- Beoordelen van scenario's en stresstesten;
- Review van berekeningen (base case en worst case scenario's) in het ORSA proces;
- Opstellen van het actuariële rapport;
- Advies geven over het herverzekeringsbeleid en het her-verzekeringsprogramma voor de groep als geheel (verplichting Overeenkomstig artikel 246 van de Solvabiliteit II-richtlijn);
- Monitoren aanbevelingen voorgaand actuariële rapport en Q beoordelingen gedurende het jaar; en
- Het periodiek, op basis van evaluatie e/o interne/ externe ontwikkelingen, aanpassen van methoden en modellen.

De Actuariële Functie wordt uitgevoerd door de CA met ondersteuning van de (senior) Financial Risk Officers. Specifieke verantwoordelijkheden vanuit deze rol betreffen het beoordelen van de technische voorzieningen, het geven van advies over de algehele gedragslijn voor het aangaan van verzekeringstechnische verplichtingen en het uitbrengen van de actuariële rapportage. De CA is verantwoordelijk voor het opstellen van periodieke rapportages over actuariële onderwerpen ten behoeve van de portefeuillehouder risk (Chief Risk Officer/ CRO) van de RvB.

De Compliance Functie

De Compliance Functie houdt onafhankelijk toezicht op de naleving van wet- en regelgeving en interne regels en ondersteunt de organisatie bij het beheersen van compliance risico's, het bevorderen van integer gedrag en het aantoonbaar voldoen aan (interne en externe) wet- en regelgeving (enabling). De taken en verantwoordelijkheden van de functie zijn:

- Opstellen en onderhouden van beleid en beleidskaders ten aanzien van de compliance risico's, op basis van de meest relevante wet- en regelgeving;

- Onderhouden, implementeren en communiceren van beleidskaders ten aanzien van de compliance risico's;
- Ontwikkelen en beschikbaar stellen van methodologie en templates om risico's op een uniforme wijze in kaart te brengen en te evalueren;
- Vertalen van de risicobereidheid naar risicotoleranties en limieten voor compliance risico's;
- Ondersteuning processen inzake juridische bewustwording en signalering nieuwe en gewijzigde wet- en regelgeving;
- Rapporteren over de inrichting en werking van de compliance functie binnen Coöperatie VGZ ten behoeve van de RvB;
- Bewaken van de kwaliteit van de uitgevoerde risicoanalyses, monitoring en het geven van gevraagd en ongevraagd advies;
- Zowel zelfstandig als tezamen met bestuurders, divisievoorzitters en bedrijfsonderdelen onderhouden van contacten met toezichthouders, overheden en vergelijkbare externe organisaties inzake alle aangelegenheden die betrekking hebben op de compliance functie;
- Vertegenwoordigen van Coöperatie VGZ in commissies en vergelijkbare gremia van brancheorganisaties die zich bezighouden met aangelegenheden die binnen de compliance functie vallen;
- Onderzoeken van en rapporteren over incidenten met betrekking tot compliance en maatregelen genomen in overeenstemming met de vigerende regelingen op het gebied van incidentmanagement;
- Periodieke toetsing brancheregulering (met name ZN);
- Periodieke toetsing interne beheersingskaders compliance-driven risico's op basis van relevante wet- en regelgeving;
- Coördinatie en/of uitvoering van self-assessments en monitoringsonderzoeken door toezichthouders en brancheorganisaties; en
- Het periodiek, op basis van evaluatie en interne/ externe ontwikkelingen, aanpassen van beleid en beleidskaders.

De CCO is verantwoordelijk voor het opstellen van periodieke rapportages over compliance onderwerpen ten behoeve van de portefeuillehouder risk (Chief Risk Officer/ CRO) van de RvB. De CCO heeft vanuit zijn functie de specifieke bevoegdheid en de verantwoordelijkheid om:

- Onderzoeken te initiëren naar vermeende inbreuken op relevante regels en hierover te rapporteren/ adviseren aan management en RvB. Hiervoor kan ondersteuning gevraagd worden van Bedrijfsjuristen, andere Concern functies en bedrijfsonderdelen zoals Corporate Affairs, Internal Audit en HR. In het geval van (vermeende) fraude en/of een onderzoek naar persoonlijke gedragingen, wordt een dergelijk onderzoek uitgevoerd door Integrity Officer i.s.m. Veiligheidszaken;
- Zelfstandig, dan wel samen met bestuurders en bedrijfsonderdelen, contacten te onderhouden met toezichthouders, overheden en vergelijkbare externe organisaties inzake de Coöperatie VGZ compliance functie;
- De RvB direct te informeren over ernstige incidenten. In het geval dat het incident de voorzitter van de RvB betreft, wordt de voorzitter van de RvC geïnformeerd;
- Ernstige incidenten aan de toezichthouder te melden. De melding geschiedt in principe altijd na goedkeuring van de RvB tenzij hieraan, schriftelijk vastgelegd, anderszins uitvoering is gegeven;
- Elke vergadering als waarnemer bij te wonen, indien bijzondere omstandigheden dit noodzakelijk en met mededeling aan de RvB;
- Vertegenwoordigen in commissies en vergelijkbare gremia van brancheorganisaties met betrekking tot compliance gerelateerde onderwerpen.

De RvB kan de CCO voor concrete doeleinden de bevoegdheid verlenen om medewerkers instructies te geven evenals de bevoegdheid aan activiteiten van medewerkers goedkeuring te geven dan wel te onthouden.

Rapportage

Periodiek levert RCJV een rapportage op waarin, integraal en op hoofdlijnen, inzage wordt gegeven in de ontwikkeling van het risicoprofiel. De risicomangement, de compliance en de actuariële functies rapporteren separaat ook over andere specifieke risicogebieden en incidenten, zowel op eigen initiatief als op verzoek van de RvB en de RvC. Dit geldt ook voor de CISPO / Functionaris Gegevensbescherming.

Gegeven het integrale karakter van de rapportage, wordt in het onderdeel “verantwoording” in deze rapportage verantwoording afgelegd over de uitgevoerde werkzaamheden (en de evenwichtige weergave van de verschillende sleutelfuncties hierin). De rapportage wordt besproken in de RvB vergadering en de Risicocommissie RvC. Met deze rapportage wordt invulling gegeven aan de verplichting dat de genoemde sleutelfuncties rapporteren aan het bestuurlijk, beleidsbepalend of toezichthoudend orgaan over risico’s die als potentieel materieel zijn geïdentificeerd.

De actuariële functie rapporteert hiernaast ten minste eenmaal per jaar schriftelijk aan de RvB en RvC. In het rapport worden alle materiële taken beschreven die door de actuariële functie zijn uitgevoerd, evenals de bijbehorende resultaten, waarbij eventuele tekortkomingen duidelijk in kaart worden gebracht en aanbevelingen worden gedaan over de wijze waarop die tekortkomingen gecorrigeerd kunnen worden.

Indien noodzakelijk bestaat voor de Concern Risk Officer, de Concern Compliance Officer en met de Concern Actuaris de mogelijkheid tot escalatie bij de voltallige RvB en/ of RvC. Dat geldt ook voor de Afdelingsmanager Veiligheidszaken en de Concern Information Security en Privacy Officer/ Functionaris Gegevensbescherming. De voorzitter van de risicocommissie van de RvC voert jaarlijks overleg met de sleutelfuncties.

Risicobereidheid, risicotoleranties en risicocapaciteit

De risicobereidheid is een instrument om het risicoprofiel van Coöperatie VGZ te bewaken. Daarnaast wordt duidelijkheid gegeven over welke risico’s de organisatie tolereert en de mate waarin. Risicotolerantiegrenzen zijn onderdeel van de risicobereidheid. De grenzen zijn een concretisering van de elementen van de risicobereidheid. Ook dragen ze bij aan het sturen en monitoren op besluiten en mogelijke incidenten.

De risicobereidheid wordt door de Raad van Bestuur vastgesteld en besproken met de Raad van Commissarissen. Bij een (dreigende) overschrijding van de risicobereidheid als gevolg een incident of voorgenomen besluit, wordt RCJV geconsulteerd. RCJV beoordeelt de (dreigende) overschrijding en brengt hierover advies uit aan betrokken management en/of de RvB.

De risicocapaciteit is de maximale hoeveelheid aan risico die Coöperatie VGZ kan dragen. Dit is gelijk aan het aanwezige eigen vermogen. Voor de bepaling van het vereiste kapitaalbeslag zijn wettelijke berekeningen voor solvabiliteitseisen opgesteld onder Solvency II, te weten de SCR en de MCR (= Minimal Capital Requirement). Daarnaast wordt met interne berekeningen (EKM = Eigen Kapitaal Model) aansluiting gehouden met het benodigde kapitaal bij het eigen risicoprofiel. In het EKM is voor het NSLT Health premie- en reserverisico (het grootste deel van het verzekeringstechnisch risico van Coöperatie VGZ) een model ontwikkeld, dat als module in de SCR is opgenomen.

Risicomanagement in besluitvorming

Voor een beheerste bedrijfsvoering wordt voorafgaand aan strategische besluitvorming een risicoafweging gemaakt. Hierbij is het van belang dat deze risico's bij besluitvorming worden gewogen. Dit kan bijvoorbeeld door middel van risico analyses, gevoeligheidsanalyses en het uitwerken en/of berekenen van scenario's. Daarbij moet rekening worden gehouden met de samenhang tussen strategie (doelstellingen en risicobereidheid), risicoprofiel en kapitaalspositie. Bij de besluitvorming moet de risicoafweging inzichtelijk gemaakt worden. Hiervoor is een proces ingericht waarbij besluitvorming plaatsvindt die aansluit bij de daarvoor ingerichte governance structuren. Zodra besluitvorming leidt tot een (mogelijke) overschrijding van de risicobereidheid, dan beoordeelt RCJV de (mogelijke) overschrijding. In geval van een negatief advies van RCJV, kan dit samen met het voorgenomen besluit worden besproken in het MC/de RvB.

Own Risk and Solvency Assessment (ORSA)

De ORSA is een belangrijk managementinstrument om aantoonbaar te toetsen of de middel-lange termijn strategie (periode van 3 jaar) in termen van solvabiliteit en met inachtneming van de risicobereidheid houdbaar is. Er wordt inzicht gegeven in hoeverre Coöperatie VGZ in solvabiliteitsproblemen kan geraken bij verschillende scenario's, welke maatregelen nodig zijn om hierop tijdig te kunnen anticiperen en wat de impact is op het aan te houden kapitaal. Binnen de ORSA worden scenario's getest en reverse stresstests en gevoeligheidsanalyses uitgevoerd. De doorrekeningen zijn gebaseerd op gegevens en informatie, die zoveel mogelijk afkomstig zijn uit de reguliere processen en waarvan de datakwaliteit is vastgesteld. De uitkomst van de ORSA is een oordeel of er genoeg kapitaal aanwezig is om de gekozen strategie, met inachtneming van de risicobereidheid en de mogelijk op te treden scenario's uit te voeren. Daarbij wordt tevens beoordeeld wat het effect is van beheersmaatregelen en of er aanvullende maatregelen nodig zijn om bij te sturen.

De ORSA wordt minimaal jaarlijks uitgevoerd. De timing van de ORSA is zodanig gekozen dat tijdig inzicht wordt verkregen in een eventueel gewijzigde solvabiliteitsbehoefte. Hiermee kan dan bijvoorbeeld rekening worden gehouden bij de premiestelling.

Minimaal vier keer per jaar wordt door RCJV vastgesteld of en zo ja in hoeverre een significante verandering van het risicoprofiel heeft plaatsgevonden, die niet reeds in een scenario was meegenomen. Op basis daarvan wordt al dan niet een ad hoc ORSA uitgevoerd.

De uitkomsten uit de hiervoor vermelde doorrekeningen geven inzicht en stuurinformatie. De strategische besluitvorming op basis van de ORSA kan worden onderscheiden in:

- Kwalitatieve management maatregelen ter voorkoming van bepaalde risico's en scenario's (preventief);
- Kwalitatieve management maatregelen in het geval een scenario optreedt (repressief);
- Kapitaalmanagement maatregelen ter afdekking van onderkende risico's en scenario's; en
- Overige management maatregelen zoals het herijken van de strategie en/of risicobereidheid.

De interne ORSA rapportage wordt na accordering van de RvB doorgestuurd naar DNB ter informatie en besproken in de RvC.

B.4 Risicobeheersing en controlesysteem

Binnen het risicomanagementsysteem worden risico's altijd toegewezen aan een risico-eigenaar. De risico-eigenaar moet voor de bruto risico's een beheersingsstrategie formuleren. De volgende beheersingsstrategieën kunnen gekozen worden:

- Vermijden:** De activiteiten die het risico veroorzaken worden niet aangegaan dan wel afgestoten.
- Reduceren:** Maatregelen worden genomen om de kans of impact van een risico te verminderen.
- Overdragen:** Een risico wordt geheel of gedeeltelijk overgedragen aan een andere partij.
- Accepteren:** Er wordt geen actie genomen om het risico te beheersen.

Met inachtneming van de risicocapaciteit en risicobereidheid wordt de beheersstrategie gekozen. Hierbij is het uitgangspunt dat bruto hoge strategische risico's gereduceerd worden tot een acceptabel niveau. Hiernaast heeft Coöperatie VGZ de volgende maatregelen getroffen om adequaat op veranderingen te acteren:

- Risicoanalyses op toekomstscenario's: Uitgangspunt hierbij is dat toekomstbeelden inzicht in nieuwe/unieke events leveren (o.a. ORSA);
- Reverse stresstesting. Hierbij wordt voor diverse variabelen (zoals verzekeren, zorgkosten, vereveningsbijdrage, beleggingen) geanalyseerd welke (negatieve) ontwikkelingen Coöperatie VGZ kan opvangen tot de SCR-ondergrens van 100% uitgaande van de huidige solvabiliteitspositie. Voor uitleg over de SCR wordt verwezen naar paragraaf C en D;
- Bewustwording ten aanzien van unieke en nieuwe events;
- Opstellen en testen van crisisplannen/noodplannen; en
- Aanhouden van kapitaal (conform risicocapaciteit en risicobereidheid).

Beheersmaatregelen worden effectief en efficiënt ingezet aan de hand van de beheersstrategie. Hierbij geldt dat nagedacht wordt over een mix van beheersmaatregelen die kunnen worden ingezet. Deze mogelijke beheersmaatregelen bestaan uit het voorschrijven en uitvoeren van regels en procedures, zoals beleid, governance inrichting, procesmanagementkaders en interne controle. Daarnaast kent Coöperatie VGZ ook gedragscodes, de doelstellingen en resultaten gesprekken met werknemers en awareness sessies. Deze instrumenten beogen het stimuleren en uitvoeren van cultuur en gedrag.

Coöperatie VGZ staat voor een beheerste organisatie die in control is. In control zijn, betekent aantoonbaar in staat zijn om de doelstellingen te realiseren. Hiermee wordt een gedegen basis gelegd voor het afgeven van een bestuursverklaring (ICS). Het ICS wordt besproken tussen directeur/ manager en divisievoorzitter en/ of divisievoorzitter en verantwoordelijk lid van de Raad van Bestuur, met als doel het begrijpen, vaststellen en stimuleren van de mate van interne beheersing. Op basis van de interne verklaringen stelt RCJV jaarlijks een extern ICS op. De inhoud hiervan wordt afgestemd met de RvB en na accordering opgenomen in de externe verslaglegging. De elementen van de interne beheersing zijn:

- Governance van het organisatieonderdeel;
- Integraal risicomanagementsysteem;
- Compliant zijn aan wet- en regelgeving;
- Borging van interne beheersing;
- Datakwaliteit; en
- Vooruitblik van mogelijke risico's.

De afgelopen jaren heeft RCJV gewerkt met een volwassenheidsmodel voor de ontwikkeling van het risicomanagementsysteem. Het model beschrijft de verschillende fases van groei, waarbij de optimale fase de 'duurzame fase' is. Coöperatie VGZ ambieert deze fase in 2020 te bereiken.

B.5 Interne audit functie

Toepassing Functie

Positionering

Binnen Coöperatie VGZ is de Interne Audit Functie (IAF) ondergebracht bij de afdeling Internal Audit (IA). IA is als stafafdeling onafhankelijk gepositioneerd, direct onder de RvB. De RvB benoemt, ontslaat, beoordeelt en beloont de directeur IA, nadat dienaangaande advies is ingewonnen bij de RvC c.q. voor haar de Auditcommissie (AC). De directeur IA rapporteert aan de voorzitter van de RvB en heeft een rapportagelijn naar de voorzitter van de AC. IA wordt als Third line of Defence binnen Coöperatie VGZ gepositioneerd.

De RvB en het management worden ondersteund door de afdeling Risk, Compliance, Juridische en Veiligheidszaken (RCJV) om het risico beheersings- en controlesysteem goed te kunnen uitvoeren. Als onafhankelijk sluitstuk komt IA in beeld, die als functie heeft de RvB en de RvC aanvullende zekerheid te geven over de mate waarin de risico's die de organisatiedoelstellingen bedreigen effectief worden beheerst. IA heeft primair een toetsende verantwoordelijkheid vanuit een onafhankelijke positie.

Werkwijze

Om haar doelstellingen te realiseren voert de IAF de volgende audits uit:

- Financial audits, onderzoek naar de betrouwbaarheid van verantwoordingsinformatie. IA heeft als doel de financiële verantwoordingen aan de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en het Zorginstituut Nederland (ZiNL) te certificeren. Hiertoe geeft IA jaarlijks een aantal controleverklaringen met externe werking af bij door Coöperatie VGZ ingediende, verplichte opgaven aan de NZa en het ZiNL;
- Operational audits, gericht op de kwaliteit van de beheersing van de Coöperatie VGZ bedrijfsvoering gebaseerd op de organisatiedoelstellingen, waarbij het managementproces, Coöperatie VGZ veranderprogramma's, de interne beheersing van risico's en de ICS verantwoordingen per divisie en bedrijfsonderdeel object van onderzoek zijn;
- IT-audits, onderzoek naar de beheersing van IT processen, IT systemen, IT governance, IT security, IT architectuur, IT uitbesteding en IT infrastructuur;
- Behavioural audits, kwalitatief onderzoek om drijfveren voor gedrag inzichtelijk te maken en daarmee oorzaken van problemen te identificeren, te evalueren en te valideren;
- Compliance audits, onderzoek of effectief wordt voldaan aan voor Coöperatie VGZ van toepassing zijnde interne beleid en externe wet- en regelgeving.
- Joint Audits, met Internal Audit Functies van andere zorgverzekeraars gezamenlijk audits uitvoeren.

Uitvoeren audits

Voor het uitvoeren van een audit is een procesbeschrijving opgesteld. Tevens wordt gewerkt conform de afspraken die zijn vastgelegd in het WerkAfsprakenDocument (WAD) en het Handboek Internal Audit.

Auditplan opstellen

Jaarlijks wordt een auditplan opgesteld. In het plan worden alle processen van de organisatie geraakt. Basis daarbij zijn het Middellange Termijn Plan en het Corporate Procesmodel Coöperatie VGZ. Hierbij worden de belangrijke risico's geïdentificeerd aan de hand van het VGZ risicoregister, kritische bevindingen uit audits, strategische risicoanalyse van de Raad van Bestuur, de tactische risicoanalyses per bedrijfsonderdeel, per juridische entiteit alsmede van VGZ als geheel. Vanuit het meerjarig auditplan wordt op basis van risico's bepaald of een audit jaarlijks, tweejaarlijks of driejaarlijks wordt uitgevoerd. Hiermee worden alle processen met één of meer hoge of midden risico's minimaal één keer per drie jaar geaudit. Het auditjaarplan wordt vervolgens afgestemd met en goedgekeurd door de RvB en de AC.

Op basis van het goedgekeurde auditjaarplan, de beschikbare capaciteit, nieuw geïdentificeerde risico's en interne en externe verzoeken wordt per kwartaal een auditplanning gemaakt.

Deze kwartaalplanning wordt afgestemd met de divisievoorzitters, directeur HR en directeur Financiën. De RvB ontvangt deze ter kennisname.

Auditplan uitvoeren

Voor het uitvoeren van de audits en de daaruit voortvloeiende rapportages hanteert IA een standaard werkwijze. Voor de start van elke audit wordt een opdrachtbevestiging opgesteld, die wordt besproken met de opdrachtgever en proceseigenaar. Nadat de opdrachtbevestiging met de scope/uitgangspunten voor de audit is vastgesteld, wordt een plan van aanpak opgesteld zodat duidelijk is wie bij de audit is betrokken, welk type werkzaamheden wordt uitgevoerd en hoe de planning van de audit er uit ziet. Nadat de werkzaamheden zijn uitgevoerd, wordt een auditrapportage opgesteld en aangeboden aan opdrachtgever en proceseigenaar. De door hen geformuleerde managementactie wordt opgenomen in de rapportage. De hier omschreven vaste werkwijze is opgenomen in het Handboek Internal Audit en het WAD, dat leidend is bij de werkzaamheden van alle auditors.

De hoog geprioriteerde bevindingen, risico's en managementacties worden opgenomen in het risiciomanagement systeem van Coöperatie VGZ (RSam). IA beoordeelt elk kwartaal de voortgang van de opvolging van de managementletterpunten door de lijnorganisatie. Alle door het lijnmanagement gereed gemelde actiepunten worden uiteindelijk door IA getoetst op opzet, bestaan en werking. Tijdens het audit-proces bestaat voor zowel het lijnmanagement als IA de mogelijkheid te escaleren richting de RvB.

Auditplan monitoren

Ieder kwartaal verstrekt IA het Kwartaalrapport Internal Audit aan de Divisie voorzitters, Directeur Financiën, Directeur Corporate Affairs, RvB en de Auditcommissie. In dit Kwartaalrapport worden de voortgang van het auditplan en alle belangrijke bevindingen uit de audits beschreven. Een reactie van de Raad van Bestuur op de belangrijkste bevindingen is aan het rapport toegevoegd. Het Kwartaalrapport Internal Audit wordt in de eerstvolgende bijeenkomst van de Auditcommissie besproken, in aanwezigheid van de RvB, de directeur IA en de externe accountant.

Onafhankelijkheid

Binnen Coöperatie VGZ is de IAF ondergebracht bij de afdeling IA. IA is als stafafdeling onafhankelijk gepositioneerd, direct onder de RvB. De RvB benoemt, ontslaat, beoordeelt en beloont de directeur IA, nadat dienaangaande advies is ingewonnen bij de RvC c.q. voor haar de Auditcommissie. IA wordt als Third line of Defence binnen Coöperatie VGZ gepositioneerd. Daarnaast komt de onafhankelijke positie van IA mede tot uiting in het bilateraal overleg tussen de voorzitter van de AC en de directeur IA, een overleg dat tenminste tweemaal per jaar plaatsvindt.

De medewerkers van IA verrichten hun werkzaamheden op basis van hun professionele verantwoordelijkheid. Dit impliceert dat zij hun onafhankelijkheid voorop stellen en iedere vorm van belangenverstrengeling vermijden. Hun professionele kwaliteit onderhouden zij door permanente educatie. Om het voorgaande te onderstrepen onderschrijven alle medewerkers, vanuit hun groepslidmaatschap van het Instituut van Internal Auditors (het IIA), de Deontologische Code van het Instituut, waarin integriteit, objectiviteit, vertrouwelijkheid en deskundigheid sleutelwoorden zijn.

IA voert haar werkzaamheden uit overeenkomstig de vereiste kwaliteitsnormen. Leidend daarbij zijn de ‘International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing’, opgesteld door het IIA.

Daarnaast conformeren de medewerkers zich aan de verordeningen en nadere voorschriften van:

- de NBA (de Nederlandse beroepsorganisatie van registeraccountants);
- de NOREA (de beroepsorganisatie van IT auditors).

IA onderwerpt de kwaliteit van haar werkzaamheden aan een periodieke externe toetsing, die door het IIA wordt uitgevoerd en is voorgeschreven vanuit het lidmaatschap van deze organisatie. Deze toetsing is eveneens voorgeschreven vanuit de verordening Kwaliteitsonderzoek NBA en het reglement kwaliteitsonderzoeken NOREA. NBA en NOREA hebben het IIA geaccrediteerd om deze onderzoeken voor hen uit te voeren. In 2016 heeft de toets plaatsgevonden en IA voldoet aan de gestelde eisen.

In de periode tussen twee externe toetsingen wordt de conformiteit van de werkzaamheden aan de actuele vereiste periodiek door het jaar heen getoetst.

B.6 Actuariële functie

De toelichting op de actuariële functie is opgenomen in paragraaf B3.

B.7 Uitbesteding

Coöperatie VGZ vindt een adequate beheersing van uitbestedingen van groot belang. Aan het uitbesteden van werkzaamheden zijn voor de verzekeraars van Coöperatie VGZ, en daarmee voor de verzekerden, risico's verbonden die adequaat moeten worden beheerst. Coöperatie VGZ blijft te allen tijde volledig verantwoordelijk voor de beheersing van het door hem uitbestede proces.

Daarnaast moet bij een uitbesteding een effectief toezicht door De Nederlandsche Bank (hierna DNB) op alle onderdelen van de processen van de verzekeraar mogelijk blijven. Er mogen geen processen aan het toezicht door DNB worden onttrokken.

Gegeven deze belangrijke uitgangspunten heeft de Raad van Bestuur van Coöperatie VGZ beleid voor uitbestedingen opgesteld en zorgt zij ervoor dat dit beleid wordt uitgevoerd.

Definitie uitbesteding

Coöperatie VGZ hanteert voor uitbestedingen de definitie zoals opgenomen in artikel 1:1 van de Wft:

'Het door een financiële onderneming verlenen van een opdracht aan een derde tot het ten behoeve van die financiële onderneming verrichten van werkzaamheden:

- a) die deel uitmaken van of voortvloeien uit het uitoefenen van haar bedrijf of het verlenen van financiële diensten; of*
- b) die deel uitmaken van de wezenlijke bedrijfsprocessen ter ondersteuning daarvan'.*

De Wft verstaat onder uitbesteden het verlenen van een opdracht aan een derde. Onder derden wordt ook verstaan andere ondernemingen binnen de VGZ-groep. Een uitbesteding aan een dienstverlener binnen de groep of buiten de groep is in beide gevallen een uitbesteding in zin van de Wft. Bij de uitbesteding van kritische of belangrijke operationele functies of werkzaamheden binnen de groep moet rekening worden gehouden met de mate waarin de Coöperatie VGZ zeggenschap heeft over de dienstverlener of invloed kan uitoefenen op diens handelingen. (artikel 274, tweede lid, Gedelegeerde Verordening 2015/35 Solvabiliteit II). De mate van zeggenschap is bepalend voor de vereiste mate van beheersing.

Daarnaast gaat het bij uitbesteden om het laten verrichten van werkzaamheden op structurele basis. Dit betekent niet het leveren van éénmalige diensten of het leveren van diensten gedurende korte tijd (bijv. één maand), maar voor een langere periode aaneengesloten of slechts voor kortere duur onderbroken periodes.

Binnen Coöperatie VGZ maken we bij uitbestedingen onderscheid tussen 'bedrijfskritische' uitbestedingen en 'overige' uitbestedingen. Dit onderscheid is gebaseerd op de impact die een uitbesteding heeft op de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening van Coöperatie VGZ. Dit onderscheid wordt vastgesteld aan de hand van een materialiteitsassessment. Door middel van dit assessment wordt de materialiteit van een uitbesteding geclassificeerd als hoog, midden of laag. Een uitbesteding met een classificatie 'hoog' komt overeen met een 'bedrijfskritische' uitbesteding, een uitbesteding met een classificatie 'midden' of 'laag', behoort tot de 'overige' uitbestedingen.

Wanneer uitbesteden?

Coöperatie VGZ hanteert de uitbestedingsstrategie dat zij overgaat tot het uitbesteden van activiteiten en processen indien:

- een dienstverlener deze activiteiten en processen kwalitatief beter kan uitvoeren;
- en/ of tegen lagere kosten.

Coöperatie VGZ gaat niet over tot uitbesteding:

- indien er geen adequate beheersing is ingericht (zowel binnen Coöperatie VGZ als bij de dienstverlener) voor het waarborgen van een integrale en beheerste bedrijfsvoering;
- van taken en werkzaamheden van personen die het dagelijks beleid bepalen, daaronder mede verstaan het vaststellen van het beleid en het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid;
- indien die uitbesteding een belemmering kan vormen voor een adequaat toezicht op de naleving van de Wft en Bpr;
- indien de continuïteit van de verzekeraars van Coöperatie VGZ niet kan worden gewaarborgd;
- indien dit leidt tot overtreding van wet- en regelgeving, in het bijzonder wet- en regelgeving inzake privacy en financieel toezicht.

Uitbesteding van kritische functies / activiteiten

Voor alle uitbestede werkzaamheden is Coöperatie VGZ integraal verantwoordelijk voor de uitgevoerde werkzaamheden. De afspraken liggen vast in, door beide partijen getekende, overeenkomsten. De belangrijkste uitbestedingen het afgelopen jaar betreffen:

Volmachten:

Volmachten, ook wel gevolmachtigd agenten, zijn bedrijven die namens een of meerdere verzekeraars het verzekeringsbedrijf uitoefenen. Ze dragen niet zelf het verzekeringstechnisch risico, dat doet de (zorg)verzekeraar. De volmacht voert veel van de taken uit die de verzekeraar normaal gesproken zou uitvoeren, zoals onder meer de administratie, het verwerken van declaraties en klantcontacten. De zorgverzekeraar doet wel zelf de zorginkoop en bepaalt de inhoud van het product (de verzekering).

In 2019 heeft Coöperatie VGZ voor het laatste jaar een commerciële samenwerking gehad met de volmacht Aevitae B.V. Deze commerciële samenwerking zal dan met ingang van 2020 voor alle volmachten zijn beëindigd.

De commerciële samenwerking met Turien & Co B.V. had Coöperatie VGZ reeds beëindigd per 1 januari 2017. Met Turien zijn afspraken gemaakt voor de uitloopwerkzaamheden en administratieve afwikkeling van deze verzekerdenportefeuille voor de jaren 2017-2019. Met One Underwriting Health B.V. (voorheen IAK Volmacht B.V.) en Caresco B.V. is de commerciële samenwerking per 1 januari 2018 beëindigd. Ook deze volmachten zullen de komende jaren (tot en met het jaar 2020) nog zorgdragen voor de administratieve afwikkeling van hun verzekerdenportefeuilles. De (uitloop)werkzaamheden voor Aevitae zullen doorlopen tot en met het jaar 2021.

Met elke volmachthouder is een (run off) overeenkomst gesloten over de (juridische) samenwerkingskaders en servicelevels. Nadere afspraken zijn vastgelegd in instructies c.q. protocollen. Jaarlijks wordt een 'Aanleverkalender Volmachten' opgesteld voor de noodzakelijk aan te leveren managementinformatie en een 'Controleprotocol Volmachten'. Op basis hiervan voert de externe accountants van de volmachten de controles uit ten behoeve van de accountantsverklaringen bij de op te leveren verantwoordingen door de volmacht. Dit geldt ook voor de periode waarin de uitloopwerkzaamheden en administratieve afwikkeling van de verzekerdenportefeuille wordt uitgevoerd.

Gedurende het jaar wordt de naleving van de afspraken en de uitbestede werkzaamheden door Coöperatie VGZ gemonitord. Met de volmachthouders zijn rapportage-afspraken gemaakt. Coöperatie VGZ beoordeelt de uitkomsten van deze rapportages en stemt regelmatig de uitkomsten met de volmachten af. Daarnaast voert Coöperatie VGZ – in gezamenlijk overleg met andere verzekeraars (Avero en ASR) - jaarlijks onderzoeken uit bij de volmachthouders. Op basis van de rapportages, verantwoordingen en controlebezoeken houdt Coöperatie VGZ gedurende het jaar zicht op de uitvoering van de uitbestede werkzaamheden binnen de volmachtenportefeuille. Coöperatie VGZ maakt daarnaast voor de financiële verantwoording gebruik van de accountantsrapportages van de externe accountant van de volmachthouder.

Uitbesteding incassering van gelden bij incassobureaus en deurwaarders:

Ten slotte heeft de Coöperatie het incasseren van wanbetalingen van premie- en zorgkosten uitbesteed. Na een servicebrief en drie aanmaningen start een extern incassotraject met minimaal twee minnelijke contacten en een toets voor een gerechtelijk traject. Coöperatie VGZ heeft voor de externe incassotrajecten met drie incassobureaus overeenkomsten gesloten.

Bedrijfsvoering

De Coöperatie VGZ heeft verder een deel van de ICT onderdelen uitbesteed. Het gaat hierbij om uitbesteding van rekencentra, het technische beheer van werkplekken, netwerk en telefonie. Daarnaast kent de Coöperatie VGZ uitbestedingen op het vlak van het scannen, verrijken en mogelijkheid tot betaling van declaraties middels een elektronische betaallink, het innen van verhaalszaken, het printen en couverteren van polissen, callcenterwerkzaamheden, administratie vermogensbeheer, hulp aan verzekerden in het buitenland, salarisadministratie en digitaal archief. Voor deze uitbestede werkzaamheden geldt dat de contracten die hiervoor zijn aangegaan voldoen aan wet- en regelgeving. Zaken omtrent persoonsgegevens waaronder privacy, veiligheid en dergelijke zijn contractueel vastgelegd in verwerkersovereenkomsten. In de hoofdovereenkomsten zijn bovendien maatwerkafspraken opgenomen met betrekking tot de controle op naleving van de inhoud van de contracten. De verantwoordelijke directeur draagt zorg voor aansturing en beheer van het uitbestede proces en de beheersing van de leveranciersrelatie, met waar nodig ondersteuning door de afdeling Concern Inkoop.

Overeenkomst van opdracht

Coöperatie VGZ heeft haar zorgverzekeringsactiviteiten in vier juridische entiteiten (NV's) ondergebracht (tot september waren dit er vijf). Binnen de Coöperatie is de inhuur van personeel en het betalingsverkeer sinds 2011 geregeld via een overeenkomst van opdracht.

B.8 Overige informatie

Wetten en regelgeving

Als financiële instelling hebben we te maken met wetten en regelgeving. Met name de volgende wetten zijn van belang:

- Wet financieel toezicht (Wft);
- Zorgverzekeringswet (Zvw);
- Wet langdurige zorg (Wlz);
- Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp);
- Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg);
- Mededingingswet (Mw);
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (Wnt).

De relevante wet- en regelgeving voor VGZ omvat ook brancheregulering. Als lid van Zorgverzekeraars Nederland conformeren wij ons aan deze regulering. In 2019 zijn jaarlijkse selfassessments uitgevoerd. De resultaten van de assessments laten zien dat we op hoofdlijnen voldoen. Daar waar we niet aantoonbaar voldoen, voeren we op planmatige wijze verbeteringen door. Hieronder gaan we in op de volgende voor VGZ geldende regelingen:

- Wet normering topinkomens (Wnt);
- Corporate Governance Code;
- Gedragscode Goed Zorgverzekeraarschap van ZN;
- Code voor Coöperatieve Ondernemingen van de NCR;
- Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Zorgverzekeraars;
- IMVO convenant van de verzekeringssector.

Wet normering topinkomens (Wnt)

We voldoen sinds 1 januari 2013 aan de Wet normering topinkomens (Wnt). Het VGZ-beloningsbeleid is hiermee in lijn gebracht en geldt voor nieuwe arbeidsovereenkomsten. Voor bestaande arbeidsovereenkomsten is een overgangsregime vastgesteld.

Corporate Governance Code

Coöperatie VGZ volgt de eind 2016 herziene Nederlandse Corporate Governance Code. Op onze corporate website (www.cooperatievgz.nl) lichten we toe op welke wijze Coöperatie VGZ invulling geeft aan deze code respectievelijk wordt gemotiveerd aangegeven waarom Coöperatie VGZ afwijkt van deze code.

Gedragscode Goed Zorgverzekeraarschap ZN

Coöperatie VGZ onderschrijft de basiswaarden en gedragsregels uit de Gedragscode Goed Zorgverzekeraarschap ZN en onderstreept haar streven om deze basiswaarden en gedragsregels zo juist en volledig mogelijk naar de letter en de geest na te leven. Deze code geeft aan hoe een zorgverzekeraar invulling moet geven aan haar rol en intenties en daarmee aan de belangen van de stakeholders, zoals de verzekerden en de zorgaanbieders.

Code voor Coöperatieve Ondernemingen van de NCR

Wij profileren ons nadrukkelijk als coöperatieve onderneming. Daarom zijn wij lid van de Nationale Coöperatieve Raad (NCR). De NCR is een vereniging van coöperatieve ondernemingen die actief zijn in onder andere de financiële dienstverlening en het verzekeringswezen. In 2019 is de NCR code gemoderniseerd en geactualiseerd. Coöperatie VGZ monitort via zelfonderzoek

de toepassing van de principes. Dit zal in 2020 weer plaatsvinden. Op onze corporate website (www.cooperatievgz.nl) lichten wij de afwijkingen kort toe.

Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Zorgverzekeraars

VGZ conformeert zich aan de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). De Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens betreft brancheregulering die nadere uitwerking geeft aan de Wbp. In uniforme maatregelen wordt aan stakeholders van zorgverzekeraars duidelijk gemaakt binnen welke kaders verwerking met persoonsgegevens plaatsvindt.

Persoonsgegevens Zorgverzekeraars

Beleggen op een duurzame manier betekent dat het IMVO covenant voor ons leidend is. Op onze corporate website geven we aan op welke wijze wij invulling geven aan duurzaam beleggen.

Geschiktheid governance

Coöperatie VGZ biedt ziektekostenverzekeringen aan via de aan haar verbonden verzekeraars. Dit zijn de zorgverzekeringen op grond van de Zorgverzekeringswet en aanvullende verzekeringen. Deze verzekeraars leggen zich daarnaast toe op bedrijfszorg, verzuimbesteding en preventie.

Vanuit haar maatschappelijke rol als zorgverzekeraar is VGZ opgezet als een coöperatie, om de belangen van haar leden, de verzekerden, te behartigen. Coöperatie VGZ heeft geen winstoogmerk, resultaten vloeien via de premie of anderszins terug naar de verzekerden. De Ledenraad vervult binnen Cooperatie VGZ, zoals hierboven aangegeven, een belangrijke rol bij cruciale beslissingen die 'ertoe doen' voor de verzekerden. Coöperatie VGZ is er ten eerste voor de eigen leden. Maar we kijken verder dan dat. Uiteindelijk willen we, samen met alle andere partijen in en om de zorg, een bijdrage leveren aan de gezondheid van heel Nederland conform onze missie: "Samen werken aan een gezonder Nederland. Elke dag weer". De beschreven governance en de three lines of defence zorgen ervoor dat in de besturing voorzien is van voldoende 'countervailing power' (tegengeluid) om op een beheerste en verantwoorde wijze deze doelstelling te realiseren. De governance evalueren we periodiek, zodat deze blijft aansluiten op onze strategie en activiteiten.

C. Risicoprofiel

In deze paragraaf wordt het risicoprofiel van Coöperatie VGZ beschreven. Het risicoprofiel bestaat uit de belangrijkste risico's die op Coöperatie VGZ van toepassing zijn. Dat zijn de volgende 4 risico's: Verzekeringstechnisch-, Markt-, Tegenpartij-, en Operationeel risico. Voor het berekenen van het op basis van Solvency II aan te houden risicokapitaal (SCR: Solvency Capital Requirement) voor deze risico's maakt Coöperatie VGZ gebruik van de standaardformule. Daarnaast kent Coöperatie VGZ een aantal specifieke risico's, waaronder het liquiditeitsrisico, waarover geen risicokapitaal aangehouden hoeft te worden.

De 4 genoemde risico's drijven tezamen het solvabiliteitsrisico. Het solvabiliteitsrisico is het risico dat onze financiële reserves beneden een kritische grens (100%) komen waardoor een financieel herstelplan moet worden uitgevoerd.

Zoals vermeld in hoofdstuk B voert Coöperatie VGZ tenminste jaarlijks een ORSA uit. Door het vaststellen en sturen op een doelsolvabiliteit wordt het risico op het moeten nemen van aanvullende maatregelen in het kader van een herstelplan verkleind. De doelsolvabiliteit van Coöperatie VGZ is bepaald op 130% met een bandbreedte van plus en min 10%punt. De doelsolvabiliteit is bepaald op basis van het Eigen Kapitaal Model en is met ingang van 2019 gedifferentieerd naar de onderliggende entiteiten. Op de bepaalde doelsolvabiliteit wordt een toets gedaan aan de hand van de ORSA uitkomsten.

De verwachte solvabiliteitsontwikkeling op basis van zowel de standaardformule als op basis van het EKM over een meerjaarsperiode wordt betrokken in de jaarlijkse premiestelling. Daarnaast zijn er door middel van het kapitaalbeleid een aantal maatregelen in kaart gebracht die tussentijds kunnen worden aangewend om de solvabiliteit (van de onderliggende entiteiten) bij te sturen. Voor verzekeraars is met ingang van 2019 de Wet herstel en afwikkeling verzekeraars van toepassing. Op basis van die wet is elke verzekeraar verplicht een voorbereidend crisisplan op te stellen. Coöperatie VGZ heeft dit plan opgesteld. Dit plan beschrijft welke concrete maatregelen Coöperatie VGZ heeft om in geval van een solvabiliteitsratio beneden de kritische grens binnen 6 maanden weer terug te kunnen sturen naar een solvabiliteitsratio boven die grens.

Kans en impact

De ORSA gaat zoals vermeld uit van extreme maar realistische scenario's (kleine kans). De gehanteerde impact wordt bij onderstaande financiële risico's benoemd. In 2019 is de solvabiliteit van Coöperatie VGZ ten opzichte van 2018 2 procent punt gestegen naar 143%. Dit valt binnen de veronderstelde risico's in het kader van de ORSA en geeft daarmee geen aanleiding om een gewijzigd risicoprofiel te veronderstellen.

Risicobereidheid categorieën:

Het solvabiliteitsrisico is het samenstelsel van de individuele risicocategorieën. Daarmee is de risicobereidheid van het solvabiliteitsrisico ook het samenstelsel van de risicobereidheid op de individuele risicocategorieën. De cumulatie van de individuele risicocategorieën valt binnen de uitgangspunten waarop de doelsolvabiliteit is vastgesteld.

Solvabiliteitsrisico

Het solvabiliteitsrisico is het risico dat onze financiële reserves beneden een kritische grens (100%) komen waardoor een financieel herstelplan moet worden uitgevoerd.

Risico mitigerende maatregelen

Coöperatie VGZ voert zoals hiervoor vermeld tenminste jaarlijks een ORSA uit. Door het vaststellen en sturen op een doelsolvabiliteit wordt het risico op het moeten nemen van aanvullende maatregelen in het kader van een herstelplan verkleind. De doelsolvabiliteit van Coöperatie VGZ is bepaald op 130%, met een bandbreedte van plus en min 10%-punt. De doelsolvabiliteit is bepaald op basis van het EKM en de risicobereidheid en is met ingang van 2019 gedifferentieerd naar de onderliggende entiteiten.

Kans & Impact

De ORSA gaat zoals vermeld uit van extreme maar realistische scenario's (kleine kans). De gehanteerde impact wordt bij onderstaande financiële risico's benoemd. In 2019 is de solvabiliteitsratio van Coöperatie VGZ gestegen van 141% naar 143%. De bewegingen onderliggend aan deze solvabiliteitsontwikkelingen vallen binnen de veronderstelde risico's in het kader van de ORSA en geven daarmee geen aanleiding om een gewijzigd risicoprofiel te veronderstellen.

Risicobereidheid categorieën:

Het solvabiliteitsrisico is het samenstelsel van de individuele risicocategorieën. Daarmee is de risicobereidheid van het solvabiliteitsrisico ook het samenstelsel van de risicobereidheid op de individuele risicocategorieën. De cumulatie van de individuele risicocategorieën valt binnen de uitgangspunten waarop de doel-solvabiliteit is vastgesteld.

C1 Verzekeringstechnisch risico

Dit risico betreft de kans op afwijkingen van de inschattingen van inkomsten (verzekeringspremie, vereveningsbijdrage en bijdrage uit eigen risico) en uitgaven (zorgkosten en beheerkosten) uit hoofde van de verzekeringsactiviteiten van Coöperatie VGZ. Het verzekeringstechnisch risico bestaat uit een aantal onderdelen waarvan het premierisico (betreft het eerste verzekeringsjaar na vaststelling van de premie) en het reserverisico (betreft de afwikkeling van zorgkosten) de voorname zijn.

Risico mitigerende maatregelen

In het zorginkoopproces wordt op basis van het zorgbeleid zorg ingekocht en een inschatting van de zorgkosten gemaakt. Hierbij zijn o.a. de historische kosten, de verwachte zorgkostenontwikkeling, de eigen zorginkoopdoelstellingen en de contractvorm bepalend voor de ingeschatte omvang van de zorgkosten en de mate waarin deze beheerst kunnen worden. Ieder kwartaal wordt per jaarlaag en per (groep van) zorgsoort(en) de best estimate zorgkostenprognose bepaald. De vereveningsbijdrage wordt door ZiNL bepaald op basis van een aantal verzekeringskenmerken, die gebaseerd zijn op bijvoorbeeld leeftijd, geslacht en regio en mede gebaseerd zijn op de zorgkosten van de verzekerden. De werking van het vereveningssysteem mitigeert daarmee het verzekeringstechnisch risico. De verwachte (best estimate) vereveningsbijdrage wordt net als de zorgkostenprognose ieder kwartaal per jaarlaag bepaald. Bij de best estimates worden risicoanalyses gemaakt die, net als de geconstateerde wijzigingen, sturingsinformatie aan de organisatie verschaffen.

Kans & Impact

Uit analyse van het risicoprofiel volgt een grote kans (frequentie van optreden) op kleine wijzigingen in de prognose van de zorgkosten en de vereveningsbijdrage. Dit is inherent aan de declaratie-

snelheid en de frequentie van updates over de vereveningsbijdrage vanuit ZINL. De onzekerheid over de vereveningsbijdrage kan van jaar tot jaar verschillen en is afhankelijk van de mate van neutraliteit op vereveningskenmerken. Uit deze analyse volgt daarnaast een kleine kans op grote wijzigingen in de prognoses. Dergelijke grote wijzigingen beïnvloeden de solvabiliteit. In de ORSA wordt bijvoorbeeld uitgegaan van een kleine kans op te laag ingeschatte zorgkosten van 305 miljoen euro en een te hoog ingeschatte vereveningsbijdrage van 100 miljoen euro. Het Coöperatie VGZ resultaat op zorgkosten en verevening (inclusief het resultaat op beheerskosten) is in 2019 uitgekomen op -10 miljoen, dat is 86 miljoen onder de begroting. Zowel het resultaat op het verzekeringsjaar 2019 als op oude jaren was negatief.

Risicobereidheid categorieën:

Zorgkosten, premie en reserves: Flexibel/Enig - Ondernemend. Coöperatie VGZ is in 2019 binnen de risicobereidheid gebleven. Coöperatie VGZ is in 2019 over één van haar risicotoleranties op het verzekeringstechnisch risico gegaan. Dit betreft de kwaliteit van de risico-inschattingen bij een doorgevoerde wijziging van de aanvullende verzekering.

Ontwikkeling

De SCR voor het verzekeringstechnisch risico ultimo 2019 (1.332 miljoen) is met 16 miljoen gedaald ten opzichte van 2018 (1.348). De lagere SCR wordt veroorzaakt door een daling van de best estimate schadevoorziening wegens een versnelling van declaraties.

C2 Marktrisico

Het marktrisico is het risico dat Coöperatie VGZ verliezen lijdt op beleggingen en verplichtingen als gevolg van veranderingen in bijvoorbeeld rente, kredietwaardigheid, beurs- en valutakoersen.

Risico mitigerende maatregelen

Het uitgangspunt van ons beleggingsbeleid is om het vermogen in lijn met de inflatie te laten ontwikkelen om te voorkomen dat de door de inflatie stijgende aan te houden buffer opgebracht moet worden uit premie bijdragen. Coöperatie VGZ is daarom bereid om enig risico op beleggingen te lopen, voor zover nodig om de doelstelling (naar verwachting) te kunnen verwezenlijken. De samenstelling van de beleggingsportefeuille wordt gebaseerd op periodiek uitgevoerde ALM-studies en portefeuille-optimalisaties. Het renterisico, zijnde het risico dat bij een rentewijziging de waardeontwikkeling van de vastrentende waarden anders is dan de waardeontwikkeling van de verplichtingen, is bij Coöperatie VGZ beperkt. Voor de beleggingen in obligaties worden eisen gesteld aan de gemiddelde kredietwaardigheid. Overall zijn eisen gesteld ten aanzien van de spreiding en liquiditeit van de portefeuille. Op deze wijze geeft Coöperatie VGZ invulling aan het begrip prudent person. Het valuta risico is grotendeels afgedekt. De afdekkende werking wordt maandelijks gemonitord met hedge ratio's.

Kans & Impact

Beleggen is per saldo niet zonder risico en voor de lange termijn. Er is op korte termijn een aanzienlijke kans op waardedalingen. Op langere termijn is de kans op vermogensverlies beperkter. In de ORSA is uitgegaan van een waardedaling van aandelen van 25%, een stijging van de rente met 1%-punt en stijging van de kredietopslag van bedrijfsobligaties met 1%-punt. Dit komt overeen met een veronderstelde waardedaling van de beleggingen met ongeveer 175 miljoen euro. In 2019 is op de beleggingen een positief resultaat behaald van 118 miljoen, dat is 112 miljoen boven begroting.

Risicobereidheidscategorieën:

Beleggingen: Flexibel/Enig. Coöperatie VGZ is in 2019 binnen de risicobereidheid gebleven. Daarbij moet opgemerkt worden dat de outlook ten aanzien van het verwacht rendement gezien de kapitaalmarkt zodanig laag is dat een overschrijding dreigt van de risicotolerantie ten aanzien van het beoogde rendement.

Ontwikkeling

In 2019 heeft Coöperatie VGZ enig concentratie risico gelopen op enkele notice accounts waarvoor aanvullend 21 miljoen SCR werd berekend. Ultimo 2019 heeft Coöperatie VGZ het concentratie risico afgebouwd. De SCR voor het marktrisico ultimo 2019 (200 miljoen) is met 26 miljoen gestegen ten opzichte van ultimo 2018 (174). Deze stijging wordt veroorzaakt door een stijging van de aandelenexposure met € 60 mln. en een stijging van de aandelenschok als gevolg van de “symmetric adjustment”.

C3 Tegenpartij risico

Het tegenpartijrisico bestaat voor Coöperatie VGZ uit de liquiditeitspositie bij banken, vorderingen op verzekeringnemers (premie en zorgkosten), openstaande voorschotten en vorderingen bij zorgaanbieders en een klein aantal andere tegenpartijen.

Risico mitigerende maatregelen

Voor banken: het risico wordt beheerst met beleid op o.a. minimale ratings en maximeren van exposure inclusief een monitoring erop. Voor zorgaanbieders: het risico wordt beheerst door het wettelijk verrekenrecht (het mogen verrekenen van declaraties met uitstaande vorderingen) en beleid op maximale netto exposures (zowel individueel als totaal) en risico afslagen op voorschotten. Coöperatie VGZ monitort het risicoprofiel van zorginstellingen, waarbij naast financieel risico ook rekening wordt gehouden met zorgplicht. Het risicoprofiel wordt betrokken bij besluitvorming en beheer van de vorderingspositie. Voor verzekeringsnemers: het risico wordt beheerst door een adequaat incasso beleid en processen, preventie en schuldhulpprogramma's.

Het tegenpartijrisico op banken wordt als zeer klein ingeschat, maar met een potentieel grote impact. Het risico dat een vordering op een (of een aantal) van de zorginstellingen niet volledig geïnd kan worden is aanwezig. De verwachte impact daarvan is beperkt. Het risico dat premie en zorgkosten vorderingen van verzekeringnemers niet volledig worden geïnd is aanwezig maar de impact is relatief gering. In de ORSA is uitgegaan van een verlies door oninbaarheid van voorschotten en frictiekosten bij faillissementen van 10 miljoen euro. En van een verlies door afboeking van tegoeden bij banken van 75 miljoen euro.

Risicobereidheidscategorieën

Zorgverleners: Minimaal/Laag – Voorzichtig/Beperkt. Coöperatie VGZ is in 2019 binnen de risicobereidheid gebleven.

Ontwikkeling

De SCR op het tegenpartij risico is ultimo 2019 86 miljoen en dat is 6 miljoen meer dan 2018. Er was in 2019 een lagere vordering op zorgverleners maar een hogere liquiditeitspositie bij banken.

C4 Liquiditeit risico

Het liquiditeit risico (kasstroomrisico) is het risico dat we op enig moment niet over voldoende liquide middelen beschikken om aan onze financiële verplichtingen te voldoen, zoals bijvoorbeeld het uitbetalen van declaraties van verzekerden en zorginstellingen. Coöperatie VGZ beschouwt het liquiditeit risico niet als een strategisch risico, doordat we via onze maandelijkse premie-inkomsten en verveningsbijdrage vrijwel altijd over voldoende liquiditeit beschikken.

Risico mitigerende maatregelen

Om liquiditeitstekorten te voorkomen stellen we elke maand een liquiditeitsprognose op, waarin we op basis van binnengekomen declaraties, historische patronen en ontwikkelingen in de markt zo nauwkeurig mogelijk voorspellen hoeveel liquide middelen we nodig hebben. Er wordt een liquiditeitsbuffer aangehouden om schokken op te kunnen vangen, entiteiten kunnen beperkt onderling geld aan elkaar lenen en daarnaast kan een kredietfaciliteit worden aangesproken of kunnen beleggingen liquide gemaakt worden. De beheersing richt zich ook op het voorkomen van een te hoge omvang van de liquiditeiten om het tegenpartijrisico op banktegoeden zo laag mogelijk te houden.

Kans & Impact

Uit oogpunt van risicobeheersing en verwacht rendement is een groot deel van ons vermogen belegd. Als we onverwacht extra liquiditeit nodig hebben, bestaat de kans dat we onkosten moeten maken door verkoop van beleggingen of het gebruik maken van een kredietfaciliteit. In 2019 is geen aanvullende sturing op grond van een verwacht tijdelijk liquiditeitstekort nodig geweest.

Risicobereidheidscategorieën:

Liquiditeiten: Geen/Avers - Minimaal/Laag. Coöperatie VGZ is in 2019 binnen de risicobereidheid gebleven.

C5 Operationeel risico

Coöperatie VGZ definieert een operationeel risico als het risico van een (financieel) verlies dat zich voordoet als gevolg van inadequate of falende interne processen, personeel, systemen, cultuur en/of externe gebeurtenissen. Dit risico wordt beheerst door adequaat ingerichte en uitgevoerde processen voorzien van risicoanalyses die periodiek geactualiseerd worden. Zie voor een nadere toelichting in de paragraaf 'overige informatie' (incidentmanagement).

C6 Overige materiele risico's

Doelwit Fraude

Fraude van leden, zorgaanbieders, medewerkers en leveranciers door opzettelijk regels te overtreden voor eigen financieel gewin en door bijvoorbeeld het indienen van valse nota's en tegenwerking van interne controles om betalingen te ontvangen waarop geen recht bestaat.

Risico mitigerende maatregelen

Coöperatie VGZ heeft een fraudebeleid. Er zijn kwaliteits- en fraudecontroles. We houden bij de ontwikkeling van producten en polisvoorwaarden rekening met fraudebestendigheid. Fraudesignalen

worden actief opgevolgd. Deze signalen komen vanuit onze organisatie, van onze leden en van ketenpartners als Zorgverzekeraars Nederland, andere zorgverzekeraars en de NZa. Medewerkers worden gescreend, bij aanvang van de werkzaamheden en vervolgens elke drie jaar. Leveranciers worden gescreend op o.a. financiële integriteit.

Kans en impact

De kans om doelwit te worden van externe fraude is ingeschat als hoog, maar door een sterke interne beheersing in lijn met onze risicobereidheid reduceren wij dit risico. In 2019 is voor een totaalbedrag € 16,9 miljoen aan externe fraude vastgesteld. Bij de fraudeonderzoeken is daarnaast voor een totaalbedrag van € 0,6 miljoen aan onrechtmatigheden vastgesteld. In deze gevallen is de schade niet (aantoonbaar) het resultaat van opzet (fraude). In 2019 zijn een aantal verbeteringen doorgevoerd in de fraudebeheersing. Door een fraude awareness campagne, inrichting van één centraal meldloket, multidisciplinaire aanpak van signalen en uitbreiding van onderzoekscapaciteit is de aandacht voor fraude en fraudemeldingen verhoogd. De ingeschatte impact van interne fraude is hoog vanwege de potentiële financiële en reputatieschade. De kans op interne fraude is laag, omdat Coöperatie VGZ hiervoor een sterke interne beheersing heeft ingericht en alle signalen van niet integer gedrag serieus neemt en hierbij reageert volgens onze gedragscodes. In 2019 zijn alle meldingen van interne fraude onderzocht, maar er is in deze gevallen geen fraude vastgesteld.

Risicobereidheid categorieën

Operationeel verlies: Minimaal/Laag. Integriteit: Geen/Avers. Coöperatie VGZ is in 2019 binnen de risicobereidheid gebleven.

Niet transparant zijn in uitingen omtrent eigen handelen

Niet transparant zijn over eigen handelen door bijvoorbeeld beperkte klantcommunicatie of onduidelijke polisvoorwaarden, met als gevolg een verslechtering van onze reputatie onder leden en toezichthouders.

Risico mitigerende maatregelen

Coöperatie VGZ werkt actief aan het in stand houden en vergroten van de transparantie rondom verzekeringen. In 2019 is een groot deel van het productportfolio vereenvoudigd. Dit draagt bij aan de vergelijkbaarheid van producten. Interne werkwijzen zijn in 2019 verder verbeterd, multidisciplinaire teams werken volledig georganiseerd naar de klantreis gericht aan een verbeterde dienstverlening, waarvan de informatieverstrekking via diverse kanalen een nadrukkelijk onderdeel uit maakt.

Kans en impact

De samenleving en toezichthouders vragen in toenemende mate om transparantie. De impact van foutieve informatieverstrekking kan voor de individuele verzekerde groot zijn en kent bij handhaving een relatie met het reputatierisico. Transparantie komt terug in vrijwel alles wat wij doen: van de sturing op begrijpelijkheid van de polissen en de onderbouwing van premieverschillen, tot de wijze waarop we onze leden informeren via de diverse kanalen zoals websites, App en telefonische dienstverlening. Coöperatie VGZ heeft in 2019 een tweetal waarschuwingen van de NZa ontvangen in verband met het niet tijdig en gemotiveerd bekendmaken van wijzigingen in haar eerder gepubliceerde zorginkoopbeleid voor Hulpmiddelen en Mondzorg. Coöperatie VGZ heeft

waar nodig beheersmaatregelen getroffen om herhaling te voorkomen. De aanwezige interne beheersing is ingericht conform de risicobereidheid van Coöperatie VGZ en daarmee schatten wij de kans dat wij niet transparant handelen in als klein/laag.

Risicobereidheid categorieën

Corporate Identity: Flexibel/Enig. Compliance: Geen/Avers, Minimaal/Laag. Coöperatie VGZ is in 2019 binnen de risicobereidheid gebleven

Onderhandelingspositie zorginkoop neemt af

Als gevolg van fusies tussen zorgverleners, het aanbod van beschikbare zorg en veranderingen in de publieke opinie kan de onderhandelingspositie van Coöperatie VGZ voor het inkopen van zinnige zorg onder druk komen te staan. Daardoor stijgen de zorgkosten onnodig en is er in de nabije toekomst een hogere premie nodig voor het afdekken van de zorgkosten.

Risico mitigerende maatregelen

Vanuit onze zinnige zorg-filosofie hebben we ook in 2019 nadrukkelijk de samenwerking gezocht met patiënten en het zorgveld. Hierbij hebben we de zorgverleners wederom zo vroeg mogelijk betrokken bij het maken van onze inkoopplannen. We trokken lering uit de ervaringen die we in voorgaande jaren opdeden met de contractering van huisartsen. In 2019 zijn we actief bezig geweest met het opschalen van good practices van het ene ziekenhuis naar het andere ziekenhuis. Daarbij hebben we de zorgkosten verlaagd door strategische allianties aan te gaan met nieuwe ziekenhuizen en nieuwe GGZ-instellingen op het gebied van zinnige zorg en op basis van meer-jaren- contracten. De successen van good practices en de alliantiestrategie gebruiken we om ook andere zorgaanbieders aan te sporen tot het beperken van de productie en verlagen van zorgkosten en bedrijfskosten. Het Hoofdlijnenakkoord MSZ staat onder druk door de hoge looneisen en sterke groei van de kosten voor dure geneesmiddelen. Aanbieders willen geen risico lopen en verdisconteren dit in dure afspraken. Daardoor ontstaat druk op de onderhandelingen. Zowel VWS als zorgaanbieders vragen in toenemende mate aan zorgverzekeraars om in de regio de regierol op zich te nemen en ten opzichte van elkaar congruent gedrag te tonen. Wanneer er minder concurrentie is komt het stelsel onder druk te staan en neemt het risico van zorgkosten stijging toe. Coöperatie VGZ probeert alleen of in ZN/NFU verband goede prijsafspraken te maken met farmaceuten om de kosten van dure geneesmiddelen te beperken. Daarnaast zijn er initiatieven met zorgaanbieders om het gebruik van dure geneesmiddelen te optimaliseren. Coöperatie VGZ pakt een coördinerende rol op in haar marktleadersgebieden en focust daarbij op de problemen in de regio.

Kans en impact

De kans dat dit risico optreedt is reëel: in 2018 zijn ziekenhuizen failliet gegaan (Slotervaart en IJsselmeerziekenhuizen) en in 2019 is er een ziekenhuis gered van faillissement (Maasziekenhuis Pantein). Indien ziekenhuizen een belangrijke rol spelen in het (regionale) zorgaanbod, kan een vermindering van dit aanbod (als gevolg van demografische factoren of (dreigende) faillissementen) leiden tot zorgplichtissues en daarmee tot een verslechtering van de onderhandelingspositie van Coöperatie VGZ. Coöperatie VGZ beheerst de impact van dit risico door het afwegen van elke casus in relatie tot onze risicobereidheid ten aanzien van stijging van zorgkosten, onze corporate identity en strategie en het voldoen aan eisen voor de toegankelijkheid van zorg.

Risicobereidheid categorieën

Zorgkosten, premies en reserves: Flexibel/Enig - Ondernemend. Corporate identity en strategie: Flexibel/Enig. Compliance: Geen/Avers - Minimaal/Laag. Coöperatie VGZ is in 2019 binnen de risicobereidheid gebleven.

Cybercrime

Gerichte of ongerichte cyberaanvallen op de informatiesystemen van Coöperatie VGZ kunnen leiden tot schade. Schade kan bestaan uit niet beschikbaar zijn van systemen, verlies van data of gegevensvermindering. Dit leidt tot kostbare hersteloperaties. Ook kunnen cyberaanvallen leiden tot reputatieschade en verlies van leden en marktaandeel als gevolg.

Risico mitigerende maatregelen

Coöperatie VGZ hecht belang aan continue beschikbaarheid van digitale gegevensverwerking. We hebben cybersecurity-maatregelen getroffen die de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van de gegevensverwerking borgen. Testwerkzaamheden moeten de werking van deze maatregelen structureel aantonen. Zo voeren we – al dan niet samen met onafhankelijke derden – penetratietesten, kwetsbaarhedenonderzoeken, uitwijktesten, Cloud risk assessments en self-assessments uit. Ook investeren we in het informatiebeveiligingsbewustzijn van onze medewerkers. Coöperatie VGZ voert gedurende het jaar verschillende awareness campagnes uit, met onder meer een verplichte e-learning informatiebeveiliging voor alle medewerkers.

Kans en impact

De kans op cyberincidenten is als hoog ingeschat vanwege de toenemende en complexere cyberdreigingen. De impact van cybercrime is als hoog ingeschat gezien onze afhankelijkheid van geautomatiseerde informatieverwerking, online dienstverlening en Cloud-toepassingen. We willen geen grote operationele verliezen leiden door cybercrime én we willen de gegevens van onze verzekerden beschermen. Beheersing van dit risico is een wedloop met cybercriminelen; we actualiseren onze maatregelen voortdurend om de impact zoveel mogelijk te beperken. In 2019 heeft Coöperatie VGZ een integrale analyse uitgevoerd op het onderwerp informatiebeveiliging en cybersecurity. Bij de beoordeling van de maatregelen zijn bevindingen gedaan. De maatregelen worden aangescherpt om adequaat om te gaan met de snelheid waarmee het cybercrime risico kan ontwikkelen. De opvolging van de aanbevelingen is onderhanden en vraagt nog acties in 2020.

Risicobereidheid categorieën

Operationele verliezen: Minimaal/Laag. Coöperatie VGZ heeft voor wat betreft cybersecurity overschrijdingen van de risicobereidheid gekend. Dit zag met name op een uitbestedingspartner waar bedrijf kritische beheerwerkzaamheden plaatsvinden. Uiteindelijk heeft opvolging van de tekortkomingen bij de uitbestedingspartner in 2019 direct na constateren plaatsgevonden en is onderzoek gedaan naar het effect van de overschrijding. Het onderzoek toont aan dat er geen sprake is van gevolgschade in welke vorm dan ook.

Binnen politiek klimaat niet in staat meerwaarde / maatschappelijk verantwoordelijkheid aan te tonen

Een belangrijk risico voor Coöperatie VGZ is het risico op het wegvallen van draagvlak voor het huidige zorgstelsel. Om dit te voorkomen moeten we in staat zijn om onze meerwaarde en maatschappelijke verantwoordelijkheid aan te tonen.

Risico mitigerende maatregelen

Onze *licence to operate* is enerzijds gebaseerd op het vermogen om de zorgkosten beheersbaar te maken (dit doen we met onze zinnige zorg-strategie) en anderzijds door onze dienstverlening continu te verbeteren. We vergroten onze efficiency, verlagen onze beheerskosten en zorgen voor tevreden leden. Met deze strategie geven wij invulling aan onze maatschappelijke rol als zorgverzekeraar. Daarnaast onderhoudt Coöperatie VGZ relaties met maatschappelijke externe stakeholders en proberen we met goed woordvoerderschap het coöperatieve en maatschappelijk verantwoorde profiel consequent uit te dragen. Dit risico is daarmee in 2019 beheerst.

Kans en impact

De impact van een stelselwijziging kan op Coöperatie VGZ heel groot zijn. De kans beweegt mee met de politieke voorkeur van de Nederlandse bevolking. Het huidige kabinet steunt het bestaande zorgstelsel. De kans dat dit risico zich manifesteert wordt daarom ingeschat als laag. Door actief het effect van onze Zinnige Zorg strategie aan te tonen willen wij de kans op het manifesteren van dit risico verder beperken.

Risicobereidheid categorieën

Zorgkosten en solvabiliteit: Flexibel/Enig - Ondernemend. Corporate identity en strategie: Flexibel/Enig. Coöperatie VGZ is in 2019 binnen de risicobereidheid gebleven.

Compliance & Integriteit

Bij Coöperatie VGZ werken we op een eerlijke, betrouwbare, transparante en klantgerichte wijze. Daarbij verwachten wij dat iedereen in onze organisatie integer handelt en zich houdt aan beleid, gedragscodes en procedures. De risicobewuste cultuur stimuleren we in de dagelijkse bedrijfsvoering door verschillende 'soft controls', zoals vergroting van kennis en bewustzijn door onder meer berichtgeving op intranet. Daarnaast hebben leidinggevenden, klantcontactmedewerkers en andere medewerkers met gevoelige functies in overeenstemming met de Wft (artikel 3.17b) de eed of belofte omtrent integriteit afgelegd. Verder besteden we regelmatig aandacht aan risicomanagement, integriteit en privacy. In 2018 is een verplichte e-learning integriteit en privacy afgenomen. Deze is in 2019 ook aan nieuwe medewerkers ter beschikking gesteld. In 2020 zal weer een nieuwe e-learning over integriteit en privacy worden uitgerold. Concreet betekent dit:

- het bevorderen van het integriteitsbewustzijn en het (moreel) verantwoord handelen van medewerkers evenals het beschermen van medewerkers tegen mistappen door onnodige risico's en verleidingen weg te nemen;
- het versterken van het vertrouwen van medewerkers in elkaar;
- het versterken van het vertrouwen van de verzekerden, zorgaanbieders en andere stakeholders;
- het borgen van integriteit binnen Coöperatie VGZ; en
- zorgen voor een balans tussen het zelfstandig oordelen en handelen van medewerkers, en het voorkomen en zorgvuldig aanpakken van integriteitschendingen.

Het integriteitsbeleid is daarmee vooral gericht op richting geven aan het gedrag van medewerkers. Het beleid bestaat uit een mix van verschillende elementen die de normen beschrijven voor het gewenste toelaatbare gedrag om het integriteitbesef van medewerkers te bevorderen. Dit is op onderdelen nader uitgewerkt.

Jaarlijks voert Coöperatie VGZ een systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) uit. Aan de hand van scenario's, inclusief geleerde lessen uit eerdere integriteitsschendingen, analyseren en beoordelen we de beheersing van integriteitsrisico's. Zo zijn er in lijn met de bevindingen verbeteringen aangebracht in de formulering en uitvoering van een aantal beheersmaatregelen rond het integriteitsrisico. Waar nodig zijn aanvullende maatregelen getroffen. In 2019 is vastgesteld dat de risicoscenario's voldoende worden beheerst en dat de risicobereidheid op integriteit niet is overschreden. In het eerste kwartaal van 2020 wordt de volgende SIRA uitgevoerd.

Beleidsmaatregelen om het risico op corruptie en omkoping te beheersen zijn uitgewerkt in het Beleid interne beheersing. De beheersing hiervan vindt plaats door medewerkers op de hoogte te brengen van de geldende gedragsregels, afhandelingsprocedures, verantwoordelijkheden en eventuele sancties via arbeidscontracten. De naleving van gedragscodes wordt gemonitord door Risk, Compliance, Juridische en Veiligheidszaken. Incidentafhandeling in deze categorie vindt plaats door de Concern Compliance Officer en de Integrity Officers. In de SIRA van 2019 zijn specifieke risicoscenario's voor corruptie en omkoping geanalyseerd. Daarbij is vastgesteld dat de risicoscenario's op het gebied van corruptie en omkoping worden beheerst.

Privacy en bescherming klantgegevens

Als zorgverzekeraar verwerken wij (bijzondere) persoonsgegevens voor het uitvoeren van de Zorgverzekeringswet. We merken dat onze klanten bewuster omgaan met privacy. Dat resulteert in meer verzoeken tot inzage en verwijdering van gegevens en – in algemene zin – klachten die privacy gerelateerd zijn. In 2019 zijn in totaal 57 meldingen gedaan bij de Functionaris Gegevensbescherming, wat een lichte toename is ten opzichte van 2018 (43 meldingen). Deze stijging is het gevolg van een toenemende bewustwording van medewerkers. De oorzaken van de privacy incidenten zijn vergelijkbaar met voorgaand jaar: allemaal menselijke fouten. Er is geen sprake geweest van een gerichte en bewuste doorbreking van de technische beveiligingsmaatregelen. Het afhandelen van privacy klachten gebeurt binnen de divisie Klant en Merk Partners (KMP) of door de Functionaris Gegevensbescherming. Klachtenmanagement handelt de reguliere klachten af, zoals klachten op het gebied van het verwijderen en aanpassen van gegevens. De Functionaris Gegevensbescherming handelt de complexere klachten af. Denk hierbij aan klachten die meerdere individuen raken, of klachten die gaan over leveranciers of de beveiliging van privacygevoelige informatie. Uiteindelijk zijn er in 2019 vijf klachten geweest die als gegrond zijn verklaard en door de FG zijn behandeld. In 2018 waren dit zes klachten. Er is geen specifieke reden voor deze afname.

C7 Overige informatie

Eigen Kapitaal Model

Coöperatie VGZ heeft een Eigen Kapitaal Model (EKM) dat het eigen risicoprofiel van Coöperatie VGZ kwantitatief modelleert. Het EKM wordt onder meer gebruikt bij de vaststelling van de doelsolvabiliteit van Coöperatie VGZ. In het kader van de ORSA wordt (minimaal) jaarlijks de passendheid van de standaardformule zoals voorgeschreven door de Europese toezichthouder (EIOPA) onderzocht en gerapporteerd. Naar oordeel van Coöperatie VGZ is de standaardformule niet passend voor het premie- en reserve risico, het voornaamste onderdeel van het verzekeringstechnisch risico. Coöperatie VGZ heeft een traject doorlopen om te bezien of het EKM als Partieel Intern Model, ter vervanging van de standaardformule, geapliceerd zou kunnen worden bij DNB. Op basis van dit traject is geconcludeerd dat een dergelijke applicatie niet haalbaar is.

Incidentmanagement

Het kan gebeuren dat, ondanks een goed functionerend beheersingssysteem, zich een incident voordoet. Onder een incident verstaan we alle gedragingen van de onderneming of haar medewerkers, of externe gebeurtenissen die een ernstig gevaar kunnen vormen voor de beheerste en integere bedrijfsvoering. Hieronder vallen zowel operationele als integriteitsrisico's. Als er incidenten zijn, worden deze geregistreerd en treffen we direct beperkende en corrigerende maatregelen. Een belangrijk aspect van incidentmanagement is het in standhouden van een beheerste bedrijfsvoering, waarin we leren van operationele fouten. Zo kunnen we operationele risico's terugdringen. Om inzicht in deze risico's te krijgen, gebruiken we een Loss Database. In deze database worden de oorzaken van fouten en de financiële impact ervan vastgelegd. Deze informatie gebruiken we als toetsing voor de aangehouden reserves en om procesverbeteringen door te voeren. Op basis van analyse worden geleerde lessen bepaald en nemen wij preventieve maatregelen om herhaling te voorkomen. Bij de afwikkeling van een incident horen een actieplan en een deugdelijke analyse van de oorzaak. Hierbij geldt dat we relevante incidenten melden bij onze externe toezichthouders. In 2019 zijn 92 incidenten geregistreerd in de database. Dit betreft het totaal bij Risk, Compliance, Juridische en Veiligheidszaken gemelde aantal operationele verliezen en near misses. Het resultaat dat te relateren is aan het operationeel risico, kwam in 2019 uit op 17,7 miljoen euro (negatief resultaat). In 2018 was dit 37 miljoen euro. De daling ten opzichte van voorgaand jaar wordt voornamelijk veroorzaakt het uitblijven van in omvang grote incidenten. Waar nodig zijn voor incidenten verbeteracties geïdentificeerd.

Continu verbeteren

Wij verbeteren onze processen voortdurend met de Coöperatie VGZ werkwijze. Deze werkwijze bevordert de dialoog over de performance en het continu verbeteren van processen. Het risicomanagementproces verbetert ook continu, zodat de interne beheersing steeds sterker is verankerd in onze bedrijfsvoering. Zo is het sturen op risico's van strategisch niveau dynamisch gemaakt en worden deze maandelijks gemonitord door de RvB. We kunnen hierdoor sneller inspelen op interne en externe ontwikkelingen. In 2019 is daarnaast gebruik gemaakt van een self-assessment om het niveau van de interne beheersing van een bedrijfsonderdeel te beoordelen. Dit assessment wordt tweemaal per jaar uitgevoerd. De uitkomst van het assessment is de basis voor een actieve dialoog tussen 1e en 2e lijn om de interne beheersing verder te verbeteren.

Vooruitblik

De digitalisering van de zorg(contacten met patiënten) biedt vele voordelen in termen van klantbeleving, doelmatigheid en vermindering van de druk op het schaarse personeel. Een risico is daarentegen dat de drempels naar zorg verlagen en (schadelijke) overconsumptie ontstaat. Met juist dan: overdiagnostiek en overbehandeling met meer behoefte aan personeel en ook hogere kosten. Zorgaanbieders en -verzekeraars staan voor de uitdaging om de digitalisering zodanig in te bedden dat een superieure klantbeleving hand in hand gaat met gepast gebruik binnen een - door de politiek - steeds beperktere handelingsruimte van zorgverzekeraars.

D. Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden

D.1 Bezittingen

Algemeen

In deze paragraaf worden de gehanteerde grondslagen voor opname en waardering van bezittingen (activa) toegelicht. Daarnaast zijn eventuele verschillen met de waarderingsgrondslagen die in de jaarrekening zijn gehanteerd vermeld. Tenzij anders vermeld worden de activa gewaardeerd tegen reële waarde. Dit is het bedrag waarvoor de activa kunnen worden verhandeld tussen ter zake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk zijn.

Bezittingen per 31-12-2019 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Beleggingen	2.969.279	17.363	2.986.642	37	2.986.680
Vorderingen uit hoofde van verzekeringen	3.281.614	-173.188	3.108.426	2.022	3.110.448
Geldmiddelen en cash- equivalenten	637.164	-643	636.521	-	636.521
Overige bezittingen	218.981	-16.874	202.107	6.625	208.732
Totaal activa	7.107.038	-173.341	6.933.697	8.684	6.942.381

Bezittingen per 31-12-2018 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Beleggingen	3.001.026	17.759	3.018.786	16	3.018.802
Vorderingen uit hoofde van verzekeringen	2.999.771	88.042	3.087.814	1.298	3.089.111
Geldmiddelen en cashequiva- lenten	554.667	-469	554.198	-	554.198
Overige bezittingen	231.362	-17.290	214.073	5.948	220.020
Totaal activa	6.786.827	88.042	6.874.869	7.262	6.882.131

In bovenstaande overzichten zijn de leningen en hypotheek opgenomen bij de post beleggingen.

Beleggingen

Herwaarderingen t.o.v. de jaarrekening

Vrijwel alle beleggingen zijn in de jaarrekening tegen reële waarde gewaardeerd. Deposito's en verstrekte leningen worden in de jaarrekening tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd. Voor Solvency II zijn deze geherwaardeerd naar reële waarde.

Herrubriceringen t.o.v. de jaarrekening

- Overlopende rente op beleggingen in obligaties, deposito's en leningen maken voor Solvency II deel uit van de waarde van de betreffende belegging. In de jaarrekening is de overlopende rente opgenomen onder de overlopende activa of passiva.
- Vastgoed in eigen gebruik wordt in de jaarrekening opgenomen onder de beleggingen. Voor Solvency II is dit opgenomen onder de overige bezittingen.

Algemene grondslagen met betrekking tot de waardering van beleggingen

Bij de waardering van beleggingen wordt de volgende waarderingshiërarchie toegepast:

- De standaardmethode voor waardering is dat de beleggingen worden gewaardeerd tegen op actieve markten genoteerde marktprijzen voor deze beleggingen.
- Ingeval het gebruik van op actieve markten genoteerde marktprijzen niet mogelijk is, worden beleggingen gewaardeerd met behulp van op actieve markten genoteerde marktprijzen voor soortgelijke activa, aangepast voor eventuele verschillen. Deze aanpassingen weerspiegelen factoren die eigen zijn aan de activa, en met name (a) de toestand of locatie van de activa, (b) de mate waarin inputs betrekking hebben op posten die met de activa vergelijkbaar zijn en (c) het volume of activiteitsniveau op de markten waarop de inputs worden waargenomen.
- Het gebruik van genoteerde marktprijzen is gebaseerd op de criteria voor actieve markten. Indien dat niet mogelijk is, worden alternatieve waarderingsmethoden gehanteerd, tenzij er specifieke waarderingsvoorschriften van toepassing zijn.
- Wanneer alternatieve waarderingsmethoden worden toegepast, wordt zo weinig mogelijk gesteund op gegevens die specifiek zijn voor de onderneming en wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van relevante marktgegevens, zoals onder meer:
 - a) op niet-actieve markten genoteerde prijzen voor identieke of soortgelijke activa;
 - b) andere inputs dan genoteerde prijzen die voor de activa waarneembaar zijn, met inbegrip van rentevoeten en rentecurves die regelmatig worden gepubliceerd, impliciete volatiliteiten en creditspreads;
 - c) door de markt onderbouwde inputs, die al dan niet direct waarneembaar kunnen zijn, maar op waarneembare marktgegevens gebaseerd zijn of daardoor worden onderbouwd. Al deze marktgegevens worden aangepast voor de eerder bedoelde factoren.
- Voor zover er geen relevante waarneembare inputs beschikbaar zijn, met inbegrip van omstandigheden waarin er op de waarderingsdatum van weinig of geen marktactiviteit voor de activa sprake is, wordt gebruik gemaakt van niet-waarneembare inputs die de aannamen weerspiegelen waarvan marktdeelnemers zouden uitgaan wanneer zij de activa zouden waarderen, met inbegrip van aannamen betreffende het risico. Zo nodig worden ondernemings-specifieke inputs aangepast indien dat een betere weerspiegeling oplevert van de uitgangspunten van marktdeelnemers.

Toelichting per beleggingscategorie

- *Deelnemingen*: worden in de jaarrekening gewaardeerd tegen reële waarde of tegen netto-vermogenswaarde. Deze waarde wordt ook aangehouden voor Solvency II.
- *Aandelen en obligaties*: vrijwel alle aandelen en obligaties zijn genoteerd op actieve markten en zijn gewaardeerd tegen de op die markten tot stand gekomen koersen.
- *Derivaten*: De reële waarde van een rente-instrument is het geschatte bedrag dat de onderneming zou ontvangen of betalen om het instrument op de balansdatum te beëindigen op basis van de dan geldende rentestand. De reële waarde van een valutainstrument is het geschatte bedrag dat de onderneming zou ontvangen of betalen om het instrument op balansdatum te beëindigen op basis van de dan geldende valutakoers. Beursgenoteerde derivaten, zoals aandelenopties, zijn gewaardeerd tegen de tot stand gekomen koers.
- *Deposito's, leningen en hypotheek* zijn gewaardeerd tegen de contante waarde van de toekomstige kasstromen (rente en aflossingen).

Vorderingen uit hoofde van verzekeringen en op intermediairs

Deze post bestaat uit vorderingen op:

- Verzekeringnemers (premies, eigen risico en eigen bijdragen);
- Het Zorginstituut Nederland (ZiNL);
- Zorgverleners (onderhandenwerkvoorschotten en vorderingen u.h.v. plafondoverschrijdingen);
- Volmachten.

Herrubriceringen t.o.v. de jaarrekening

- *Premies*: In de jaarrekening worden alle aan verzekerden in rekening gebrachte premies onder de vorderingen verantwoord, ongeacht of deze achterstallig zijn of niet. Onder Solvency II zijn alleen de achterstallige premievorderingen onder de vorderingen opgenomen. Premies waarvan de premievervaldatum in de toekomst ligt, zijn verwerkt in de technische voorzieningen (best estimate premievoorziening).
- *ZiNL*: De vordering bestaat uit een ex ante bedrag en ex post verrekeningen. In de jaarrekening zijn beide onderdelen verantwoord onder de vorderingen. In de Solvency II balans is het ex post deel verwerkt in de technische voorzieningen (best estimate schadevoorziening).
- *Tijdelijke financiering gereed product zorgverleners*: In de jaarrekening wordt de tijdelijke financiering gereed product gesaldeerd met de schadevoorziening. Onder Solvency II is dit opgenomen onder de vorderingen uit hoofde van verzekeringen.

Herwaarderingen t.o.v. de jaarrekening

- *ZiNL*: In de jaarrekening is de vordering op ZiNL gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor Solvency II is de vordering gewaardeerd tegen de contante waarde van de toekomstige kasstromen, gediscoteerd op basis van de door EIOPA gepubliceerde Solvency II rentetermijnstructuur, versie zonder 'volatility adjustment'.

Toelichting per onderdeel

- *Verzekeringnemers en volmachten:* Vorderingen op verzekeringnemers en volmachten worden in de jaarrekening gewaardeerd tegen nominale waarde waarop voor zover nodig een voorziening voor oninbaarheid in mindering is gebracht. Deze waarde is ook als waardering voor Solvency II aangehouden omdat het verschil tussen de nominale waarde en de reële waarde vanwege de korte looptijd van deze vorderingen niet materieel is.
- *Onderhandenwerkvoorschotten aan zorgverleners:* De onderhandenwerkvoorschotten worden in de jaarrekening gewaardeerd tegen nominale waarde. Deze hebben een semipermanent karakter omdat zorgverzekeraars op grond van de Zorgverzekeringswet verplicht zijn om voorschotten aan zorgverleners te verstrekken voor verrichte maar nog niet gedeclareerde zorg. Vanwege de wettelijke verplichting is de reële waarde gelijkgesteld aan de nominale waarde.
- *Vorderingen uit hoofde van plafondoverschrijdingen:* De vorderingen uit hoofde van plafondoverschrijdingen zijn ontstaan doordat ziekenhuizen een GGZ-instellingen in eerste instantie zorgkosten kunnen blijven declareren nadat het afgesproken jaarmaximum (het 'plafond') is overschreden. De overschrijdingen worden nadien terugontvangen. Voor een nadere toelichting op de inkoopplafonds wordt verwezen naar de paragraaf over de technische voorzieningen. Deze vorderingen worden in de jaarrekening gewaardeerd tegen nominale waarde waarop voor zover nodig een voorziening voor oninbaarheid in mindering is gebracht. De waardering voor Solvency II is hieraan gelijk vanwege de korte looptijd van deze vorderingen.

Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten zijn direct opvraagbaar. Deze worden zowel in de jaarrekening als voor Solvency II gewaardeerd op nominale waarde. De herrubricering betreft de overlopende rente.

Overige bezittingen

De overige bezittingen bestaan uit:

- Immateriële activa
- Materiële vaste activa voor eigen gebruik
- Handels- en overige vorderingen
- Overige, niet elders opgenomen activa

Herrubriceringen t.o.v. de jaarrekening

- De overlopende rente wordt in de Solvency II balans verwerkt in de waarde van de beleggingen.
- Vastgoed voor eigen gebruik wordt in de jaarrekening verantwoord onder de beleggingen.

Herwaarderingen t.o.v. de jaarrekening

- De *Immateriële activa* (geactiveerde uitgaven voor standaardapplicaties en bedrijfsspecifieke software) worden in de jaarrekening gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde verminderd met lineair bepaalde afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur, dan wel lagere realiseerbare waarde. Voor Solvency II is de waarde op grond van de regelgeving op nihil gesteld omdat de betreffende activa niet kunnen worden verkocht aan derden.
- Onder de *Handels- en overige vorderingen* is een langlopende vordering opgenomen op Stichting IZZ. Deze wordt in de jaarrekening gewaardeerd tegen nominale waarde en in de Solvency II balans tegen de contante waarde van de toekomstige kasstromen. Voor een nadere toelichting op de waardering van de vordering op Stichting IZZ wordt verwezen naar onderdeel D.3.

Toelichting overige bezittingen

- *Materiële vaste activa voor eigen gebruik bestaan uit een kantoorgebouw in eigen gebruik en bedrijfsmiddelen.*

Onroerende zaken worden gewaardeerd tegen reële waarde op basis van taxaties door onafhankelijke en ter zake kundige taxateurs. De taxatiewaarden zijn schattingen van de marktwaarde gebaseerd op de huurwaardekapitalisatiemethode ondersteund door de discounted-cashflow-methode. Bij de huurwaardekapitalisatiemethode wordt de waarde van de onroerende zaak bepaald door kapitalisatie van de marktconforme huurwaarde op basis van een marktconforme rendementseis. De huurwaarde wordt bepaald door vergelijking van aanbod en/of gerealiseerde transacties met soortgelijke objecten en stoelt op beoordeling van de markt, de locatie en de kwaliteit van de onroerende zaak zelf. De rendementseis is gebaseerd op de marktrente en houdt rekening met de specifieke risico's van het object. Bij de discounted-cashflow-methode die ter ondersteuning wordt gebruikt worden alle toekomstige inkomsten en uitgaven contant gemaakt, rekening houdend met mogelijke leegstand, huurprijsontwikkeling, inflatie en de eindwaarde van het vastgoed.

Bedrijfsmiddelen worden in de jaarrekening gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde verminderd met lineair bepaalde afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur, dan wel lagere realiseerbare waarde. De Solvency II waarde is hieraan gelijk gesteld.

- Met uitzondering van de langlopende vordering op Stichting IZZ is de waarde van de *Handels- en overige vorderingen en de Overige*, niet elders opgenomen activa gelijk aan het nominale bedrag van de vordering, waarop voor zover nodig een voorziening voor oninbaarheid in mindering is gebracht. Deze waarde is gelijk aan de waarde in de jaarrekening.

D.2 Technische voorzieningen

Samenstelling van de Technische voorzieningen ziektekosten

Voorzieningen per 31-12-2019 bedragen x € 1.000	Waardering voor Solvency II	Waardering in de Jaarrekening
Beste schatting schadevoorziening	2.945.564	2.941.219
Beste schatting premievoorziening	438.816	514.236
Totaal beste schatting	3.384.379	3.455.455
Risicomarge	145.393	
Totaal	3.529.773	3.455.455

Voorzieningen per 31-12-2018 bedragen x € 1.000	Waardering voor Solvency II	Waardering in de Jaarrekening
Beste schatting schadevoorziening	3.100.609	3.096.658
Beste schatting premievoorziening	345.934	441.259
Totaal beste schatting	3.446.542	3.537.917
Risicomarge	142.619	
Totaal	3.589.162	3.537.917

De technische voorzieningen in de jaarrekening bevatten evenals onder Solvency II geen additionele buffers: in beide rapportages zijn de technische voorzieningen op basis van een beste schatting.

Verschillen zijn:

Schadevoorziening

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Schadevoorziening jaarrekening	2.999.073	2.884.505
Herrubricering ex post deel Vordering vereveningsbijdrage	-55.314	83.097
Herrubricering niet te salderen Conversiefinanciering	5.356	135.794
Herrubricering naar niet-technische voorzieningen	-7.896	-6.738
Bedrag na herrubricering	2.941.219	3.096.658
Waarderingsverschil jaarrekening - Solvency II	4.345	3.951
Schadevoorziening Solvency II	2.945.564	3.100.609

Herrubriceringen t.o.v. de jaarrekening:

- Het ex post deel van de nog te ontvangen vereveningsbijdrage maakt onder Solvency II deel uit van de schadevoorziening; in de jaarrekening is dit onderdeel van de vordering op het Zorginstituut.
- Betaalde bedragen uit hoofde van tijdelijke financiering van gereed product zijn in de jaarrekening gesaldeerd met de schadevoorziening; onder Solvency II maken deze deel uit van de Vorderingen uit hoofde van verzekeringen.
- De Voorziening dossierbehandelingskosten van het zorgkantoor wordt in de jaarrekening verwerkt onder de technische voorzieningen (schadevoorziening). In de Solvency II balans is dit verantwoord onder de Voorzieningen niet zijnde technische voorzieningen.

Herwaardering t.o.v. de jaarrekening:

- Onder Solvency II zijn de toekomstige kasstromen gediscoteerd. De technische voorzieningen in de jaarrekening zijn niet gediscoteerd.

Premievoorziening

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Premievoorziening jaarrekening	637.465	572.108
Herrubricering premievorderingen	-123.229	-130.849
Bedrag na herrubricering	514.236	441.259
Waarderingsverschillen:		
Verwachte toekomstige winst	-83.796	-100.189
Discontering	8.376	4.864
Premievoorziening Solvency II	438.816	345.934

De premievoorziening bestaat in de jaarrekening uit de vooruitontvangen premie m.b.t. het volgende boekjaar plus een voorziening i.v.m. verwachte verliezen op verzekeringscontracten voor het volgende boekjaar. Onder Solvency II bestaat de premievoorziening uit alle toekomstige kasstromen m.b.t. lopende verzekeringscontracten tot aan de eerstvolgende premieherzieningsdatum.

Dit leidt tot de volgende verschillen:

Herrubricering t.o.v. de jaarrekening:

- In rekening gebrachte, maar nog niet ontvangen premies zijn als ingaande kasstroom opgenomen in de premievoorziening voor zover deze niet achterstallig zijn (premielvorderingen waarvan de uiterste betaaldatum reeds is verstreken zijn opgenomen onder de vorderingen). In de jaarrekening worden alle aan verzekerden in rekening gebrachte premies onder de vorderingen verantwoord, ongeacht of deze achterstallig zijn of niet.

Herwaardering t.o.v. de jaarrekening:

- In de jaarrekening zijn alleen verwachte toekomstige verliezen verwerkt ('premietekortvoorziening'), in de Solvency II premievoorziening zijn ook verwachte toekomstige winsten verwerkt.

- Onder Solvency II zijn de toekomstige kasstromen gediscoteerd. De technische voorzieningen in de jaarrekening zijn niet gediscoteerd.

Toereikendheidstoets

De afdeling Actuariële Functie heeft een kwalitatieve toereikendheidstoets op de technische voorzieningen uitgevoerd. Het oordeel van deze toets is dat de technische voorzieningen toereikend zijn vastgesteld.

Grondslagen, methoden en aannames gehanteerd bij de bepaling van de technische voorzieningen

De technische voorziening is de som van:

- a) De beste schatting schadevoorziening, welke bestaat uit de volgende componenten:
 - voorziening voor nog te betalen zorgkosten (verrichte zorg en lopende behandelingen waarvoor nog geen declaratie van de zorgverlener is ontvangen)
 - voorziening voor schadebehandelingskosten
 - te vorderen of te betalen ex post deel van de bijdrage uit het Zorgverzekeringsfonds ('vereveningsbijdrage')
- b) De beste schatting premievoorziening: de premievoorziening heeft betrekking op zorg die in de toekomst op grond van bestaande polissen aan verzekerden verstrekt zal worden. De looptijd van de voorziening is begrensd tot de eerstvolgende datum dat de premie door ons kan worden aangepast, te weten 1 januari 2021. De voorziening bestaat uit het saldo van toekomstige uitgaven (zorgkosten en uitvoeringskosten) en toekomstige ontvangsten (o.a. premieontvangsten en vereveningsbijdragen).
- c) De risicomarge.

De technische voorzieningen worden voor iedere juridische entiteit van Coöperatie VGZ afzonderlijk bepaald. Hierbij worden twee homogene risicogroepen onderscheiden: zorg vallend onder de Zorgverzekeringswet (de basisverzekering) en zorg vallend onder de aanvullende verzekeringen.

Bij de bepaling van de beste schatting zijn alle toekomstige uitgaven en ontvangsten contant gemaakt. Voor de discontering is gebruik gemaakt van de actuele Solvency II rentetermijnstructuur gepubliceerd door EIOPA, zonder volatiliteitsaanpassing en matchingopslag.

Het zorgverzekeringsstelsel

Het private zorgverzekeringsstelsel bestaat uit twee delen. Het eerste deel betreft de basisverzekering, een verplichte verzekering voor alle ingezetenen in Nederland en alle niet-ingezetenen die ter zake van in Nederland in dienstbetrekking verrichte arbeid aan loonbelasting onderworpen zijn. De invulling van de dekking van de basisverzekering wordt door de overheid bepaald. De zorgverzekeraar is verplicht alle onder de kring der verzekerden vallende personen, ongeacht leeftijd en gezondheidsrisico's, te accepteren. Tevens moet de nominale premie die de verzekeraar bij de verzekerde in rekening brengt voor alle verzekerden gelijk zijn. Het tweede deel van het systeem betreft de (vrijwillige) aanvullende verzekering. De dekking van deze verzekering is niet gebonden aan overheidsbepalingen. Voorts heeft de verzekeraar de mogelijkheid van premiedifferentiatie voor deze verzekering.

Het huidige financieringsstelsel voor de medisch specialistische zorg (MSZ), de geneeskundige geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en Verpleging en Verzorging (V&V) leidt tot een aantal onzekerheden voor de zorgverzekeraars. Deze worden hierna geschetst. Vervolgens worden de risicomitigerende effecten van het risicovereveningsmodel beschreven.

ad a. Beste schatting schadevoorziening

- Nog te betalen zorgkosten

De beste schatting van de nog te betalen zorgkosten wordt bepaald als het saldo van de prognose van de totale zorgkosten van nog niet volledig afgewikkelde verzekeringsperiodes en de reeds door zorgverleners gedeclareerde zorgkosten.

De zorgkostenprognoses zijn beste schattingen, waarin geen expliciete prudentie is opgenomen. Er worden twee methoden toegepast om de verwachte zorgkosten te bepalen:

- De *vullingsgraadmethode*, waarbij de vullingsgraad wordt berekend door de cumulatieve betalingen t/m de rekenmaand in het voorgaande boekjaar te delen door de (verwachte) zorgkosten voor het voorgaande boekjaar. De verwachte zorgkosten worden vervolgens berekend door de cumulatieve betalingen t/m de rekenmaand in het huidige boekjaar te delen door deze vullingsgraad. De vullingsgraadmethode wordt op jaarbasis toegepast.
- De *stijgingsgraadmethode* gaat uit van het saldo van verwachte prijsstijging, verwachte beleidseffecten en waargenomen mutatie in aantal of aard van de verzekerden, uitgedrukt als een percentage ten opzichte van het voorgaande boekjaar. De verwachte zorgkosten worden vervolgens berekend door dit stijgingspercentage te vermenigvuldigen met de (verwachte) zorgkosten voor het voorgaande boekjaar. Wanneer met zorgverleners afspraken zijn vastgelegd over volume, prijs of volume en prijs (bijv. zorgkostenplafonds) worden deze afspraken gehanteerd in plaats van de stijgingsgraadmethode.

De zorgkostenprognose wordt uitgevoerd op het volgende detailniveau:

- *Basisverzekering*: de zorgkostenprognoses worden voor iedere juridische entiteit afzonderlijk opgesteld, per kostencode van het Zorginstituut Nederland (conform de definities in het handboek ZiNL). De zorgkosten van de volmachten worden apart per volmacht geraamd, eveneens per ZiNL kostencode. De zorgkostenprognoses worden berekend voor aftrek van het verplicht- en vrijwillig eigen risico. Het verplicht- en vrijwillig eigen risico van de basisverzekering wordt afzonderlijk geprognosticeerd.
- *Aanvullende verzekeringen*: de zorgkostenprognoses worden voor iedere juridische entiteit afzonderlijk opgesteld, per label, per pakket en per kostenrubriek. Pakketten met beperkte omvang worden geclusterd. Voor volmachten worden de zorgkosten per volmacht geraamd en niet per pakket. De kostenrubrieken zijn ingedeeld op zorgsoort, aangevuld met de rubrieken coulance en overige schade eigen rekening.
- Onzekerheden ten aanzien van kosten MSZ, GGZ en V&V

MSZ

In de afgelopen jaren is meer informatie beschikbaar gekomen over de schadelast van de ziekenhuizen, waardoor de omvang van de schadelast nauwkeuriger kan worden ingeschat. Voor de schadejaren 2018, 2019 en 2020 blijft dit nog onzeker, onder andere vanwege de prestaties op nacalculatiebasis. Dit is inherent aan de aard van de bedrijfsvoering.

Zorgverzekeraars hebben hun afspraken met ziekenhuizen op basis van het schadejaar veelal gefixeerd door middel van plafondcontracten en aanneemsommen en hebben daarmee hun risico's in belangrijke mate ingeperkt.

GGZ

Door de lange doorlooptijd van het contracteringsproces met GGZ-instellingen en vertraging in de aanlevering van declaraties door GGZ-instellingen bestaat onzekerheid over de omvang van verwachte schadelasten GGZ. Zorgverzekeraars hebben hun afspraken met GGZ-instellingen op basis van het schadejaar eveneens veelal gefixeerd door middel van plafondcontracten en hebben daarmee hun risico's in belangrijke mate ingeperkt.

Op dit moment loopt het traject van het zelfonderzoek 2017 bij de deelnemende GGZ-instellingen. Het onderzoek wordt in het voorjaar 2020 afgerond. Op basis van de uitkomsten van het voorgaande zelfonderzoek is de verwachting dat de resultaatseffecten beperkt zijn. De uitkomsten worden veelal verrekend in de plafondafspraken.

Op 21 december 2017 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) uitspraak gedaan inzake de tarieven GGZ 2014 - 2017. Het CBb heeft geoordeeld dat het aanvullende kostprijsonderzoek van de NZa nog steeds van onvoldoende kwaliteit is om als basis te dienen voor de tarieven. Het CBb heeft de tarieven nietig verklaard. De NZa heeft thans nog geen formeel standpunt ingenomen naar aanleiding van de uitspraak van het CBb. De Zorgverzekeraars hebben bezwaar aangetekend tegen de tarieven GGZ 2018 en 2019. Voor 2020 zijn de tarieven GGZ gebaseerd op een nieuw kostprijsonderzoek van de NZa dat in 2019 is gepubliceerd. Door GGZ Nederland is bij de NZa bezwaar aangetekend tegen de GGZ-tarieven 2020. De zorgverzekeraars verwachten dat het risico op financiële consequenties beperkt is.

V&V

Per 1 januari 2015 zijn de kosten voor V&V ondergebracht bij de Zorgverzekeringswet. Zorgverzekeraars hadden hierdoor onvoldoende zicht op de indicatie/dossiers (feitelijke levering). Eind 2018 is het convenant 'Afschaffen minutenregistratie wijkverpleging' afgesloten. In navolging hiervan is in 2019 een uniforme controlehandleiding opgesteld en tevens afspraken over de maximale controletermijnen gemaakt. De onzekerheid over de verwachte uitkomsten van de materiële controles is hierdoor beperkt.

De interne accountantsdienst van de SVB heeft een niet goedkeurende controleverklaring over de rechtmatigheid van de PGB schadelasten over 2015 tot en met 2018 verstrekt. Over het schadejaar 2019 verwacht de SVB wederom geen goedkeurende controleverklaring te overleggen. ZN is de gesprekken met VWS en NZa over het verkrijgen van een VWS coulancebrief voor 2019 gestart. In de afgelopen jaren heeft VWS steeds een coulancebrief verstrekt, waardoor de kosten ten laste van de WLZ mogen worden gebracht. Hierdoor worden de risico's voor de WLZ-uitvoerders beperkt.

- Schadebehandelingskosten

De voorziening voor schadebehandelingskosten wordt bepaald op basis van de gemiddelde uitlooptijd van declaraties en de beheerskosten, inclusief toegerekende algemene kosten, van de afdelingen die betrokken zijn bij de afwikkeling van de declaraties.

- Ex post deel vereveningsbijdrage

Het ex post deel van de nog te ontvangen vereveningsbijdrage is verwerkt in de beste schatting schadevoorziening. Het ex post deel van de vereveningsbijdrage wordt bepaald door voor de jaren t, t-1 en t-2 de verwachte vereveningsbijdrage te verminderen met de betalingen conform het ex ante schema die nog niet gedaan zijn en de reeds gedane verrekeningen met het Zorginstituut op basis van de voorlopige afrekeningen door het Zorginstituut. Hiermee is het ex post deel van de vordering vereveningsbijdrage de afwijking van de verwachte totale vereveningsbijdrage ten opzichte van de ex ante toegekende vereveningsbijdrage. Dit kan een te ontvangen of een te betalen bedrag zijn.

De verwachte vereveningsbijdrage wordt sterk beïnvloed door de verzekerdenkenmerken en wordt bepaald op basis van informatieaanleveringen van het Zorginstituut en gegevens uit de eigen administratie. De gegevens uit de eigen administratie hebben voornamelijk betrekking op de verzekerdenaantallen, alsmede de kenmerken inzake leeftijd & geslacht en regio. Voor de overige kenmerken wordt gebruik gemaakt van de (tussentijdse) informatievoorziening en de voorlopige afrekeningen door het Zorginstituut.

Voor jaarlaag t-4 en eerder heeft ultimo boekjaar afrekening plaatsgevonden met het Zorginstituut op basis van de definitieve afrekening Zw. Voor de jaren t, t-1, t-2 en t-3 is er sprake van een nog niet verrekende vordering/schuld doordat er nog geen sprake is van een definitieve afrekening Zw door het Zorginstituut. Deze vordering heeft betrekking op de ultimo boekjaar nog niet ontvangen betalingen conform het ex ante betaalschema (het ex ante deel van de vordering) en de afwijking van de intern berekende vereveningsbijdrage ten opzichte van de ex ante toegekende vereveningsbijdrage (het ex post deel van de vordering).

De precieze vormgeving en de mate van inzet van de ex-postcompensatiemechanismen ligt vooraf vast. Zorgverzekeraars kunnen dus bij de premiecalculaties rekening houden met de consequenties van de ex-post compensatiemechanismen. Deze mechanismen bestaan in 2019 uit de volgende componenten:

a. Flankerend beleid macrokosten

Het Ministerie van VWS bepaalt jaarlijks de vereveningsbijdrage op basis van een raming van de zorgkosten van het komende kalenderjaar. Als de werkelijke zorgkosten achteraf hoger of lager blijken uit te vallen, is dit een nadeel of voordeel dat voor rekening van de zorgverzekeraars komt. Zonder flankerend beleid zou de impact per zorgverzekeraar verschillen, afhankelijk van het profiel van het verzekerdenbestand. Het flankerend beleid houdt in dat er een gedeeltelijke herverdeling van de vereveningsbijdrage over de zorgverzekeraars plaatsvindt om te voorkomen dat zorgverzekeraars onevenredig voor- of nadeel ondervinden.

b. Integrale nacalculatie vaste kosten

De vaste kosten worden voor 100% nagecalculeerd. Het vaste segment is afgelopen jaren grotendeels afgebouwd, waardoor de omvang van de onzekerheden met betrekking tot de inschatting van de vast/variabel verhouding laag is.

Risico's met betrekking tot de afwikkeling van tekenjaar 2016

Voor het tekenjaar 2016 is per 31 december 2019 nog geen definitieve vaststelling door het Zorginstituut Nederland opgesteld. Er is een tweede voorlopige vaststelling ontvangen en de definitieve vaststelling wordt verwacht. De impact hiervan wordt als niet materieel ingeschat.

Risico's met betrekking tot de afwikkeling van het tekenjaar 2017 tot en met 2019

Coöperatie VGZ heeft met de gecontracteerde ziekenhuizen en GGZ-instellingen afspraken gemaakt over de maximale totale kosten die de betreffende instelling mag declareren voor de in 2017, 2018 en 2019 voor verzekerden van Coöperatie VGZ uitgevoerde verrichtingen, de zogenaamde inkoopplafonds. Voor langdurige GGZ is sprake van inkoopplafonds vanaf 2016.

Bij de bepaling van de technische voorziening voor te betalen schaden en de inschatting van de effecten van de ex-post vereveningsmechanismen per tekenjaar is een best estimate gemaakt van de te verwachten zorgkosten waarbij rekening is gehouden met mogelijke onderschrijdingen op inkoopplafonds. Door het op deze wijze verwerken van de inkoopplafonds wordt op basis van huidige inzichten het risico dat de technische voorziening voor te betalen schaden voor de onderdelen MSZ, GGZ en V&V per balansdatum te laag is vastgesteld, gemitigeerd. Per tekenjaar is rekening gehouden met een mogelijke onderschrijding op inkoopplafonds.

Voor de tekenjaren 2017 en 2018 zijn verrichtingen nagenoeg volledig gedeclareerd.

Met eventuele onderschrijdingen ten opzichte van de inkoopplafonds is rekening gehouden bij de bepaling van de Technische voorziening voor te betalen schaden, de schaden eigen rekening en de inschatting van de effecten van de ex-post vereveningsmechanismen. Voor overschrijdingen op de inkoopplafonds zijn vorderingen op de ziekenhuisinstellingen opgenomen.

Coöperatie VGZ hanteert inkoopplafonds per zorginstelling voor de zorgverzekeraars gezamenlijk. Afwijkingen op deze plafonds worden ook voor de zorgverzekeraars gezamenlijk verrekend met de zorginstelling. Hierdoor is de inschatting van de afwijkingen op deze plafonds voor iedere zorgverzekeraar van Coöperatie VGZ mede afhankelijk van afwijkingen bij de andere zorgverzekeraars van Coöperatie VGZ en is de onzekerheid voor de individuele vennootschappen daardoor groter dan die voor Coöperatie VGZ als geheel.

Voor de jaren 2017 en 2018 is nog geen tweede voorlopige vaststelling ontvangen en voor 2019 is nog geen voorlopige vaststelling ontvangen. Wijzigingen in de vereveningsbijdrage uit hoofde van verzekerdenkenmerken en ex-postcompensatiemechanismen kunnen nog leiden tot afwijkingen van de opgenomen schattingen.

De bandbreedteregeling wordt voor de tekenjaren tot en met 2016 toegepast op het te verwachten landelijke resultaat per deelbijdrage. Het landelijke resultaat per deelbijdrage is tot en met tekenjaar 2016 gebaseerd op de (voorlopige) vaststelling. Voor tekenjaar 2017 is een eigen inschatting gemaakt van het landelijke resultaat per deelbijdrage. Het risico bestaat dat in de toekomst het landelijke resultaat per deelbijdrage meer of minder muteert dan bij Coöperatie VGZ, waardoor een resultaat op de bandbreedteregeling ontstaat. Deze constatering hebben naar huidig inzicht geen materiële impact. Vanaf 2017 is de bandbreedteregeling niet meer van toepassing.

ad b. Beste schatting premievoorziening

De vaststelling van de beste schatting premievoorziening ten behoeve van Solvency II volgt ultimo boekjaar uit het proces van premiecalculatie en premievaststelling voor het toekomstige jaar. Dit proces wordt separaat uitgevoerd voor de basisverzekering en de aanvullende verzekering. Voor de toerekening van beheerskosten aan de basisverzekering en aanvullende verzekering wordt een verdeelsleutel toegepast.

- Premievoorziening basisverzekering

De premievoorziening voor de basisverzekering bestaat uit het saldo van de contante waarden van de toekomstige kasstromen. De te verwachten kasstromen zijn gebaseerd op het premiecalculatieproces, welke ook de basis vormt voor de begroting 2020.

De inkomende kasstromen hebben betrekking op de van verzekerden te ontvangen netto premie, bijdragen van verzekerden voor het verplicht- en vrijwillig eigen risico en de van het Zorginstituut te ontvangen vereveningsbijdrage en bijdrage voor uitvoeringskosten voor verzekerden jonger dan 18 jaar. Dit onder aftrek van de aan het Zorginstituut af te dragen nominale rekenpremie en het af te dragen nominale verplicht eigen risico. Tevens is rekening gehouden met het risico van oninbaarheid van vorderingen op verzekerden en zorgaanbieders.

De uitgaande kasstromen hebben betrekking op de bruto zorgkosten, de beheerskosten en kosten van vermogensbeheer.

De schadelast en de vereveningsbijdrage over 2020 bevatten dezelfde soort risico's en risicomitigerende mechanismen zoals hierboven bij de schadevoorziening zijn beschreven. De schattingonzekerheden voor 2020 zijn echter inherent groter, omdat er nog geen informatie beschikbaar is over declaraties in 2020 en er nog geen zicht is op de uitwerking van de verzekerdenmutaties per 1 januari 2020 op de hiermee samenhangende contractaanpassingen met instellingen en effecten van de mutaties in de verzekerdenkenmerken op de vereveningsbijdrage.

Voor wat betreft de effecten van in- en uitstroom van verzekerden op de zorgkosten en vereveningsbijdrage van 2020 is de aanname gedaan dat de verzekerdenkenmerken van de per saldo in- en uitstroom grotendeels gelijk is aan het gemiddelde van de verzekerdenpopulatie in 2019. Op basis van een uitgevoerde analyse is vastgesteld dat er geen aanleiding is om voor specifieke groepen verzekerden van deze aanname af te wijken.

- Premievoorziening aanvullende verzekering

De premievoorziening voor de aanvullende verzekering bestaat eveneens uit de het saldo van de contante waarden van de toekomstige kasstromen. Hierbij is het aantal kasstromen ten opzichte van de basisverzekering kleiner, aangezien er geen sprake is van een vereveningsbijdrage en vrijwillig/verplicht eigen risico.

ad c. Risicomarge

De risicomarge wordt bepaald op basis van de verwachte SCR van Coöperatie VGZ voor de toekomstige jaren en een kapitaalkostenpercentage van 6%. Coöperatie VGZ heeft voor de bepaling van de risicomarge gekozen voor een vereenvoudigde methode, waarbij de SCR voor de toekomstige jaren wordt benaderd.

D.3 Overige voorzieningen en schulden

Algemeen

In deze paragraaf worden de gehanteerde grondslagen voor opname en waardering van verplichtingen, anders dan de technische voorzieningen, toegelicht. Daarnaast zijn eventuele verschillen met de waarderingsgrondslagen die in de jaarrekening zijn gehanteerd vermeld. Tenzij anders vermeld worden de verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde. Dit is het bedrag waarvoor de verplichtingen kunnen worden overgedragen of afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk zijn.

Verplichtingen per 31-12-2019 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Pensioen- en overige niet-technische voorzieningen	42.094	7.896	49.990	0	49.990
Financiële verplichtingen anders dan schulden aan kredietinstellingen	126.907	0	126.907	0	126.907
Schulden uit hoofde van verzekeringen	643.356	0	643.356	0	643.356
Achtergestelde verplichtingen	81.000	0	81.000	7.739	88.739
Overige verplichtingen	53.961	-154	53.807	0	53.807
Totaal verplichtingen	947.318	7.742	955.060	7.739	962.799

Verplichtingen per 31-12-2018 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Pensioen- en overige niet-technische voorzieningen	33.506	6.738	40.244	0	40.244
Financiële verplichtingen anders dan schulden aan kredietinstellingen	143.507	0	143.507	0	143.507
Schulden uit hoofde van verzekeringen	565.329	0	565.329	0	565.329
Achtergestelde verplichtingen	81.000	0	81.000	8.026	89.026
Overige verplichtingen	55.240	0	55.240	0	55.240
Totaal verplichtingen	878.581	6.738	885.319	8.026	8.933.464

Pensioen- en overige niet-technische voorzieningen

Algemeen

Naast de voorziening voor pensioenuitkeringsverplichtingen (zie hierna) bestaat deze post uit

- de reorganisatievoorziening;
- diverse personele voorzieningen, zoals wachtgeld, toekomstige jubileumuitkeringen en bijdrage ziektekostenpremie gepensioneerden;
- de voorziening dossierbehandelingskosten zorgkantoor.

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. Voorzieningen zijn gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Kortlopende voorzieningen (korter dan een jaar) worden gewaardeerd tegen nominale waarde, langlopende voorzieningen tegen contante waarde. De hierbij gehanteerde rekenrente is gebaseerd op de curve van hoogwaardige ondernemingsobligaties en afhankelijk van de duration van de voorziening.

Herrubriceringen en herwaarderingen t.o.v. de jaarrekening

De herrubricering betreft de Voorziening dossierbehandelingskosten zorgkantoor. Deze is in de jaarrekening onderdeel van de Technische voorziening voor te betalen schade; in de Solvency II balans is deze opgenomen onder de niet-technische voorzieningen.

De waarderingen voor Solvency II zijn gelijk aan de waarderingen in de jaarrekening.

Pensioenuitkeringsverplichtingen

Pensioenverplichtingen worden op de balans opgenomen indien er voor zover er op balansdatum een verplichting bestaat jegens de pensioenuitvoerder of de werknemers. De voorziening wordt zowel in de statutaire jaarrekening als voor Solvency II gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting nodig zijn om de verplichtingen af te wikkelen, voor zover relevant gebaseerd op actuariële grondslagen. Indien de looptijd korter is dan een jaar wordt de voorziening niet contant gemaakt. Per ultimo boekjaar bestaat de voorziening uit de vut-voorziening en een voorziening uit hoofde van een oude garantieregeling.

Financiële verplichtingen anders dan schulden aan kredietinstellingen

Deze post bestaat uit de volgende langlopende verplichtingen:

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Lening van Stichting IZZ	87.780	89.101
Latente verplichting aan Vereniging NFU	39.127	54.406
Totaal	126.907	143.507

Er zijn geen verschillen met de waardering in de jaarrekening.

Lening van Stichting IZZ

Coöperatie VGZ heeft twee leningen ontvangen van Stichting IZZ, een achtergestelde lening van € 81 miljoen en een gewone (niet-achtergestelde) lening met een oorspronkelijke hoofdsom van € 65,0 miljoen. Voor een toelichting op de achtergestelde lening wordt verwezen naar de post Achtergestelde verplichtingen.

Stichting IZZ zal de niet-achtergestelde lening in de komende jaren aanwenden om de premies van de IZZ-collectiviteit te mitigeren. De op deze wijze aan de verzekerden teruggegeven bedragen komen ten laste van Stichting IZZ. Deze vergoeding wordt verrekend met de niet-achtergestelde lening. Het bedrag dat op deze wijze in mindering komt op de hoofdsom, wordt verantwoord als aflossing.

De hoofdsom van de niet-achtergestelde lening is in de afgelopen jaren verhoogd met € 81 miljoen uit hoofde van de 'surplus-regeling'. Deze regeling hield in dat indien per het einde van enig boekjaar de aanwezige solvabiliteit van VGZ voor de Zorg NV onder Solvency II hoger was dan 130% van de wettelijk vereiste solvabiliteit, het verschil tussen beide bedragen, het zogenaamde 'surplus', ook voor toekomstige premiemitigering beschikbaar werd gesteld, dit tot een maximum van de hoogte van de achtergestelde lening (€ 81,0 miljoen). Dit maximum is in 2018 bereikt.

Tegelijkertijd met de toevoeging van het surplus aan de niet-achtergestelde lening is voor eenzelfde bedrag een langlopende vordering op Stichting IZZ op de balans opgenomen. Deze langlopende vordering is opgenomen onder de andere vorderingen en zal bij het einde van de looptijd van de achtergestelde lening worden verrekend met deze lening.

De niet-achtergestelde lening kent een variabele rentevergoeding die afhankelijk is van het behaalde rendement op een portefeuille beleggingen van VGZ Zorgverzekeraar nv met dezelfde omvang als de niet-achtergestelde lening. Indien het rendement positief is wordt dit bijgeschreven op de niet-achtergestelde lening, indien het rendement negatief is, wordt het op de lening in mindering gebracht. De rente over de achtergestelde lening en de hierboven vermelde langlopende vordering, in beide gevallen 2,5% per jaar gedurende de gehele looptijd, worden ook toegevoegd aan, respectievelijk afgetrokken van de niet-achtergestelde lening.

De niet-achtergestelde lening heeft een onbepaalde looptijd. Het bedrag aan premiemitigering dat in het volgende boekjaar op de lening in mindering wordt gebracht bedraagt naar verwachting € 5,6 miljoen (2018: € 7,3 miljoen). Het restant van de lening kan door Stichting IZZ tussentijds worden opgeëist indien de samenwerkingsovereenkomst met Stichting IZZ is geëindigd en de achtergestelde lening, welke nog een resterende looptijd heeft van 4 jaar, volledig is afgelost. In dat geval geldt als voorwaarde voor de aflossing dat dit niet leidt tot belastingheffing of een wijziging in de fiscale positie van partijen.

Latente verplichting aan Vereniging NFU

Het nominale bedrag van de verplichting aan Vereniging NFU bedraagt € 68,4 miljoen. Dit bedrag is ingebracht door Vereniging NFU, een vereniging waarvan de leden uit UMC's bestaan. Coöperatie VGZ ua heeft in verband met deze inbreng vijftig participatiebewijzen van nominaal € 1 uitgegeven aan Vereniging NFU. Coöperatie VGZ ua heeft de inbreng in 2006 als eigen vermogen doorgestort naar nv Zorgverzekeraar UMC.

In geval van beëindiging van de samenwerking tussen Coöperatie VGZ ua en Vereniging NFU, waarvoor een opzegtermijn van één jaar geldt, en in geval van liquidatie van Coöperatie VGZ ua, is Coöperatie VGZ ua verplicht om de participatiebewijzen van Vereniging NFU in te kopen. Hierbij bestaat het terug te betalen bedrag uit het oorspronkelijk door NFU ingebrachte bedrag, minus 130% van de SCR voor zover dit betrekking heeft op de zorgverzekeringen die UMC-medewerkers ten tijde van het einde van de samenwerking bij nv Zorgverzekeraar UMC hebben gesloten. Indien van toepassing wordt nog in mindering gebracht het cumulatieve verlies van nv Zorgverzekeraar UMC vanaf de datum van oprichting tot aan het einde van de samenwerking en een vergoeding voor reorganisatiekosten. Ultimo 2019 bedraagt het cumulatieve verlies van NV Zorgverzekeraar UMC € 29,3 miljoen (2018: € 14 miljoen). Dit bedrag is in de waardering van de verplichting verwerkt.

Tijdens de looptijd van de samenwerking is Coöperatie VGZ ua geen rentevergoeding of andere vergoeding op de participatiebewijzen verschuldigd. Ook hoeft er tijdens de looptijd geen aflossing of terugbetaling plaats te vinden.

Schulden uit hoofde van verzekeringen en schulden aan intermediairs

Deze post bestaat uit de volgende verplichtingen:

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
ZiNL inzake zorgkantoor	68.860	73.715
Zorgverleners	574.496	491.614
Totaal	643.356	565.329

Er zijn geen verschillen met de waardering in de jaarrekening.

Achtergestelde verplichtingen

Deze post betreft een achtergestelde lening van Stichting IZZ met een looptijd tot en met 31 december 2023. Deze lening maakt deel uit van het contract met Stichting IZZ waarin ook de niet-achtergestelde lening en de langlopende vordering op Stichting IZZ zijn opgenomen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de post Andere financiële verplichtingen dan schulden aan kredietinstellingen. De achtergestelde lening kwalificeert gedurende de hele looptijd tot 31 december 2023 op grond van de overgangsregeling van Solvency II als Tier 2 kernvermogen.

De lening is volledig achtergesteld bij alle huidige en toekomstige schulden van Coöperatie VGZ ua, zowel in als buiten faillissement. De lening kan niet tussentijds worden opgeëist, behalve in geval van liquidatie van Coöperatie VGZ ua. Indien aan het einde van de looptijd DNB geen toestemming geeft voor aflossing of Coöperatie VGZ ua niet voldoende solvabel is, wordt de aflossing opgeschort totdat hieraan wel wordt voldaan. Voorwaarde voor de aflossing is tevens dat dit niet leidt tot belastingheffing of een wijziging in de fiscale positie van partijen. Voordat aflossing plaatsvindt, wordt eerst de vordering van Coöperatie VGZ ua op Stichting IZZ verrekend. Deze vordering had per ultimo 2019 een omvang van € 81 miljoen (2018: idem).

De achtergestelde lening van Stichting IZZ is voor Solvency II gewaardeerd tegen reële waarde en in de jaarrekening tegen nominale waarde. Ten tijde van het sluiten van de overeenkomst was de marktrente voor achtergestelde leningen aanzienlijk hoger dan de met Stichting IZZ overeengekomen rente van 2,5% (10 jaar vast). Omdat deze lening geen op zichzelf staande lening is, kan deze rente echter niet zondermeer worden vergeleken met reguliere achtergestelde leningen. Hierdoor is er geen vergelijkbare lening met een notering op een reguliere markt te vinden die als referentie kan dienen voor de actuele marktrente. Om die reden is er voor gekozen om de marktwaarde(-ontwikkeling) van de achtergestelde lening te relateren aan de ontwikkeling van de risicovrije rente vanaf het moment van ontstaan van deze lening. De reële waarde van de achtergestelde lening bestaat derhalve uit de som van de nominale waarde plus of min de cumulatieve herwaardering als gevolg van wijzigingen in de risicovrije rente.

Overige verplichtingen

Deze post bestaat voornamelijk uit te betalen belastingen, schulden aan crediteuren en overlopende passiva. Er zijn geen verschillen met de waardering in de jaarrekening.

D.4 Alternatieve waarderingsmethoden

Er zijn geen alternatieve waarderingsmethoden toegepast.

D.5 Overige informatie

Er zijn geen verschillen tussen de waarderingsgrondslagen, methoden en belangrijkste aannames die op groepsniveau worden gebruikt voor de waardering voor solvabiliteitsdoeleinden en de grondslagen, methoden en belangrijkste aannames die hiervoor voor de dochterondernemingen worden gebruikt.

E. Kapitaalbeheer

E.1 Eigen vermogen

Kapitaalbeleid

bedragen x € 1.000 | per 31 december

2019

2018

SCR-ratio

	2019	2018
In aanmerking komend eigen vermogen	2.531.680	2.481.026
Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)	1.767.823	1.753.447
SCR-ratio	143%	141%

MCR-ratio

	2019	2018
In aanmerking komend eigen vermogen	2.531.680	2.481.026
Minimumkapitaalvereiste (MCR)	718.094	678.800
MCR-ratio	353%	366%

Coöperatie VGZ loopt financieel risico over haar verzekeringsactiviteiten, op de beleggingen en uitstaande vorderingen en in de bedrijfsvoering. Om verliezen op te kunnen vangen houdt Coöperatie VGZ kapitaal aan. Coöperatie VGZ heeft hiervoor een kapitaalbeleid geformuleerd dat op alle verzekeringsentiteiten van de groep van toepassing is. In het kapitaalbeleid zijn doelen geformuleerd met betrekking tot de hoogte van het kapitaal, de doelsolvabiliteit, en zijn maatregelen beschreven die kunnen worden uitgevoerd als de werkelijke of verwachte solvabiliteit onder de norm zakt of boven een grenswaarde uitkomt.

De doelsolvabiliteit voor 2020 van Coöperatie VGZ bedraagt 130% van de wettelijk vereiste solvabiliteit. Voor de berekening van de wettelijk vereiste solvabiliteit is uitgegaan van de standaardformule van Solvency II. Wanneer de werkelijke solvabiliteitsratio 10 procentpunt lager of hoger dan de doelsolvabiliteit dreigt te komen, treedt het kapitaalbeleid in werking om de solvabiliteitspositie weer binnen de grenzen van de doelsolvabiliteit te brengen.

De doelsolvabiliteit is hoger dan de wettelijk vereiste solvabiliteit om de kans dat het eigen vermogen onder het wettelijk minimum daalt zo beperkt mogelijk te houden. De marge is gebaseerd op evaluaties van de hierboven genoemde risico's en de mogelijke impact daarvan op de kapitaalpositie. Hiervoor is gebruik gemaakt van een kapitaalmodel. Naast de eigen inschatting van het risicoprofiel van Coöperatie VGZ UA zijn ook de verschillende scenario's in de jaarlijks uitgevoerde 'ORSA' (Own Risk and Solvency Assessment) beschouwd. De ORSA heeft geen aanleiding gegeven om de doelsolvabiliteit bij te stellen.

Samenstelling van het kernvermogen onder Solvency II

Het kernvermogen van Coöperatie VGZ is als volgt samengesteld:

Eigen vermogen Solvency II per 31 december bedragen x € 1.000	2019	2018	Tier
"Overschot van de activa t.o.v. de verplichtingen/ Totaal kernvermogen"	2.449.810	2.399.623	Tier1 'unrestricted'
Af: Voorzienbare dividenden, uitkeringen en lasten	-960	-	Tier1 'unrestricted'
Achtergestelde verplichtingen	88.739	89.026	Tier 2
Af: Eigen vermogen dat niet voldoet aan de criteria voor indeling als eigen vermogen voor Solvency II	-5.909	-7.623	n.v.t.
Totaal kernvermogen na aftrekkingen	2.531.680	2.481.026	

Dit vermogen dient ter dekking van de SCR en de MCR.

Voor een toelichting op de Achtergestelde Lening Stichting IZZ wordt verwezen naar D.3. Er zijn geen aftrekposten toegepast in verband met intragroeptransacties of deelnemingen in andere financiële instellingen.

Het eigen vermogen is tussen de zorgverzekeraars van Coöperatie VGZ, met inachtneming van de voor de desbetreffende zorgverzekeraar geldende minimum solvabiliteitseisen, zonder beperkingen overdraagbaar. Als voorwaarde voor het behoud van de vrijstelling vennootschapsbelasting geldt wel de eis dat vermogensuitkeringen door een zorgverzekeraar binnen tien dagen worden doorgestort naar een andere zorgverzekeraar van Coöperatie VGZ.

Het eigen vermogen van het zorgkantoor is bestemd voor de uitvoering van de Wlz en is daarom niet vrij overdraagbaar binnen de groep. Deze reserve is in mindering gebracht op het Solvency II Kernvermogen. Daarnaast omvat deze aftrekpost de wettelijke reserve deelnemingen.

Aansluiting met de jaarrekening

De aansluiting tussen het eigen vermogen volgens de jaarrekening, welke is opgesteld volgens BW2 Titel 9, en het overschot van de activa ten opzichte van de verplichtingen onder Solvency II is als volgt:

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Eigen vermogen volgens de jaarrekening	2.523.183	2.451.632
Vershil waardering technische voorzieningen	-74.318	-51.245
Vershil waardering bezittingen en overige verplichtingen	945	-765
Overschot van de activa t.o.v. de verplichtingen Solvency II	2.449.810	2.399.623

E.2 Solvabiliteitskapitaalvereiste en Minimumkapitaalvereiste

Coöperatie VGZ past bij de berekening van de SCR de standaardformule toe. De opbouw van de SCR is in onderstaande tabel weergegeven. De MCR is berekend op basis van de omvang van de best estimate premie- en schadevoorziening en de geboekte premie in de komende 12 maanden.

bedragen x € 1.000	2019	2018
Marktrisico	200.174	173.718
Tegenpartijkredietrisico	86.041	80.447
Ziektekostenverzekeringstechnisch risico	1.323.161	1.347.870
Diversificatievoordeel	-196.508	-176.665
Basic SCR	1.412.868	1.425.370
Operationeel risico	354.870	327.985
Minderheidsdeelnemingen	86	91
SCR	1.767.824	1.753.446
MCR	718.094	678.800

E.3 Gebruik van de ondermodule aandelenrisico op basis van looptijd bij de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste

Niet van toepassing.

E.4 Verschillen tussen de standaardformule en ieder gebruikt intern model

Niet van toepassing.

E.5 Niet-naleving van het minimumkapitaalvereiste en niet-naleving van het solvabiliteitskapitaalvereiste

De onderneming heeft gedurende het boekjaar voortdurend voldaan aan de SCR en MCR.

E.6 Overige informatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

- 1 VGZ Zorgverzekeraar NV**
- 2 NV Univé Zorg**
- 3 IZA Zorgverzekeraar NV**
- 4 NV Zorgverzekeraar UMC**

Bijlage 1 VGZ ZORGVERZEKERAAR NV

Fusie met VGZ voor de Zorg nv

In 2019 is VGZ Zorgverzekeraar nv juridisch gefuseerd met zustermaatschappij VGZ voor de Zorg nv. Alle activa en passiva en het eigen vermogen van VGZ voor de Zorg nv zijn hierbij overgegaan naar VGZ Zorgverzekeraar nv. Hierdoor is het onder Solvency II in aanmerking komend eigen vermogen van VGZ Zorgverzekeraar nv toegenomen met circa € 253 miljoen en de SCR met € 165 miljoen. Dit had een positief effect op de SCR-ratio van VGZ Zorgverzekeraar nv van 3,5 procentpunt. Alle hierna opgenomen vergelijkende cijfers van 2018 zijn inclusief de bedragen van VGZ voor de Zorg nv.

A. Activiteiten en prestaties

A.2 Prestaties op het gebied van verzekering

Bedragen x € 1.000	2019	2018
Verdiende premies en bijdragen	7.643.547	7.056.567
Zorgkosten	-7.433.962	-6.752.494
Bedrijfskosten	-204.322	-184.553
Overige technische baten (lasten)	2.028	-11.630
Resultaat uit verzekeringen	7.291	107.890
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	52.603	-9.906
Resultaat technische rekening	59.894	97.984
Niet toegerekende opbrengst uit beleggingen	28.455	-4.985
Andere baten en lasten	-	5
Resultaat	88.349	93.004
Zorgkosten als % van de verdiende premies en bijdragen	97,3%	95,7%
Bedrijfskosten als % van de verdiende premies en bijdragen	2,7%	2,6%

Bedragen per verzekerde (in euro)	2019	2018
Verdiende premies en bijdragen	3.090	3.057
Zorgkosten	3.005	2.925
Bedrijfskosten	83	80

Aantal verzekerden	2019	2018
per 31 december	2.479.000	2.310.000
gemiddeld	2.474.000	2.308.000

Financieel resultaat

VGZ heeft in 2019 een positief resultaat behaald van € 88 miljoen (2018: € 93 miljoen). Dit resultaat wordt in belangrijke mate behaald door een positief beleggingsresultaat van € 81 miljoen. Onze beleggingsportefeuille heeft eind 2019 een omvang van ruim € 1,8 miljard. Zonder de gunstige beleggingsresultaten boekten we over 2019 een winst van € 7 miljoen.

Verzekerdenbestand

In 2018 is ons verzekerdenbestand met ongeveer 169.000 toegenomen tot 2.479.000 klanten.

Bedrijfskosten

Ook in 2019 hebben we extra geïnvesteerd om onze bedrijfskosten op lange termijn blijvend te verlagen. De veranderingen zijn voornamelijk gericht op een verdere digitale transformatie en radicale versimpeling van producten en processen. Vanwege deze reorganisatiekosten vielen de totale bedrijfskosten per verzekerde in 2019 (€ 83) hoger uit dan in 2018 (€ 80).

A.3 Prestaties op het gebied van beleggingen

In onderstaand overzicht zijn de beleggingsopbrengsten en –lasten vermeld zoals deze in de jaarrekening zijn opgenomen. Alle opbrengsten en lasten zijn in de winst-en-verliesrekening verwerkt; er zijn geen opbrengsten en lasten rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

Bedragen x € 1.000	2019	2018	
Opbrengsten uit beleggingen			
Aandelen, obligaties, leningen en derivaten	35.787	29.951	
	35.787	29.951	+
Beleggingslasten			
Beheerskosten en rentelasten	3.013	4.290	
Gerealiseerd verlies op beleggingen	30.860	23.091	
	33.873	27.381	-/-
Niet-gerealiseerde winst (verlies) op beleggingen	79.144	-17.461	+
Totaal beleggingsopbrengsten	81.058	-14.891	+
Toegerekend aan het verzekeringstechnisch resultaat	52.603	-9.906	
Niet toegerekend aan het verzekeringstechnisch resultaat	28.455	-4.985	
	81.058	-14.891	

D. Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden

D.1 Bezittingen

Bezittingen per 31-12-2019 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Beleggingen	1.864.867	10.720	1.875.587	178	1.875.766
Vorderingen uit hoofde van verzekeringen	2.144.908	-93.037	2.051.872	1.371	2.053.243
Geldmiddelen en cash- equivalenten	248.139	-299	247.840	-	247.840
Overige bezittingen	41.536	-10.421	31.115	-	31.115
Totaal activa	4.299.451	-93.037	4.206.414	1.550	4.207.964

Bezittingen per 31-12-2018 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Beleggingen	1.886.160	11.073	1.897.842	92	1.897.933
Vorderingen uit hoofde van verzekeringen	1.964.270	81.150	2.045.420	878	2.046.298
Geldmiddelen en cash- equivalenten	230.160	-291	229.869	-	229.869
Overige bezittingen	48.502	-10.782	37.720	-	37.720
Totaal activa	4.129.701	81.150	4.210.851	970	4.211.821

In bovenstaande overzichten zijn de leningen en hypotheek opgenomen bij de post beleggingen.

D.2 Technische voorzieningen

Samenstelling van de Technische voorzieningen ziektekosten

Voorzieningen per 31-12-2019 bedragen x € 1.000	Waardering voor Solvency II	Waardering in de Jaarrekening
Beste schatting schadevoorziening	1.914.864	1.911.971
Beste schatting premievoorziening	230.142	256.893
Totaal beste schatting	2.145.005	2.168.865
Risicomarge	93.900	
Totaal	2.238.905	2.168.865

Voorzieningen per 31-12-2018 bedragen x € 1.000	Waardering voor Solvency II	Waardering in de Jaarrekening
Beste schatting schadevoorziening	2.019.293	2.016.706
Beste schatting premievoorziening	174.181	228.497
Totaal beste schatting	2.193.474	2.245.203
Risicomarge	91.455	0
Totaal	2.284.929	2.245.203

Schadevoorziening

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Schadevoorziening jaarrekening	1.925.772	1.851.548
Herrubricering ex post deel Vordering vereveningsbijdrage	-16.921	74.035
Herrubricering niet te salderen Conversiefinanciering	3.120	91.123
Bedrag na herrubricering	1.911.971	2.016.706
Waarderingsverschil jaarrekening - Solvency II	2.892	2.586
Schadevoorziening Solvency II	1.914.864	2.019.293

Premievoorziening

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Premievoorziening jaarrekening	336.129	312.506
Herrubricering premievorderingen	-79.236	-84.009
Bedrag na herrubricering	256.893	228.497
Waarderingsverschillen:		
Verwachte toekomstige winst	-32.114	-57.010
Discontering	5.363	2.694
Premievoorziening Solvency II	230.142	174.181

D.3 Overige voorzieningen en schulden

Verplichtingen per 31-12-2019 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Schulden uit hoofde van verzekeringen	345.222	0	345.222	0	345.222
Overige verplichtingen	9.797	0	9.797	0	9.797
Totaal verplichtingen	355.020	0	355.020	0	355.020

Verplichtingen per 31-12-2018 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Schulden uit hoofde van verzekeringen	310.049	0	310.049	0	310.049
Overige verplichtingen	22.692	0	22.692	0	22.692
Totaal verplichtingen	332.741	0	332.741	0	332.741

D.4 Overige informatie

VGZ Zorgverzekeraar NV heeft in het verleden een lening verstrekt van € 83 miljoen aan VGZ Vastgoed BV en heeft hiervoor als zekerheid het eerste recht van hypotheek verkregen op de vastgoedportefeuille (bestaande uit kantoorpanden) van VGZ Vastgoed BV. VGZ Vastgoed heeft in 2019 € 4 miljoen op deze lening afgelost. De restschuld bedraagt ultimo 2019 € 46 miljoen.

VGZ Zorgverzekeraar nv had per 30 juni 2019 een significante rekening-courant schuld op zustermaatschappij IZA Zorgverzekeraar nv van € 14 miljoen. Deze positie is in 2019 afgewikkeld.

Op 31 december 2019 bestond er een significante rekening-courant schuld aan zustermaatschappij nv Zorgverzekeraar UMC van € 5 miljoen.

Het beheerskostenbedrijf van Coöperatie VGZ, VGZ Organisatie bv, heeft in 2019 € 192 miljoen aan kosten doorbelast aan VGZ Zorgverzekeraar nv.

E. Kapitaalbeheer

E.1 Eigen vermogen

bedragen x € 1.000	2019	2018
SCR-ratio		
In aanmerking komend eigen vermogen	1.526.144	1.504.935
Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)	1.134.924	1.130.530
SCR-ratio	134%	133%
MCR-ratio		
In aanmerking komend eigen vermogen	1.526.144	1.504.935
Minimumkapitaalvereiste (MCR)	461.172	433.822
MCR-ratio	331%	347%

VGZ Zorgverzekeraar nv heeft ultimo 2019 een in aanmerking komend eigen vermogen van circa € 1,7 miljard en een solvabiliteitsratio van 134%. We streven naar een solvabiliteit tussen de 115% en 125% om ook in de toekomst voor onze leden een stabiel premiebeleid te blijven voeren. Om jaarlijkse grote fluctuaties in de premie te vermijden, is onze doelstelling om het vermogen boven de doelsolvabiliteit in 3 jaar te verrekenen in de premie.

VGZ Zorgverzekeraar nv heeft 2019 € 38,7 miljoen (2018: € 41,7 miljoen) dividend uitgekeerd aan Coöperatie VGZ ua. Coöperatie VGZ ua heeft vervolgens € 35,0 miljoen (2018: idem) als kapitaal ingebracht in één van de andere zorgverzekeraars van de groep.

Samenstelling van het kernvermogen onder Solvency II

Het kernvermogen is als volgt samengesteld:

Eigen vermogen Solvency II per 31 december	2019	2018
Overschot van de activa t.o.v. de verplichtingen	1.614.038	1.594.151
Af: Voorzienbare dividenden, uitkeringen en lasten	-87.779	-89.101
Totaal kernvermogen	1.526.259	1.505.050
Af: Eigen vermogen dat niet voldoet aan de criteria voor indeling als eigen vermogen voor Solvency II	-115	-115
Totaal Kernvermogen na aftrekkingen	1.526.144	1.504.935
Samenstelling Kernvermogen		
Aandelenkapitaal	51	51
Agioreserve	812.044	812.044
Reconciliatiereserve	714.164	692.955
Totaal kernvermogen	1.526.259	1.505.050

Dit vermogen bestaat volledig uit Tier 1 vermogen en dient ter dekking van de SCR en de MCR.

Aansluiting met de jaarrekening

De aansluiting tussen het eigen vermogen volgens de jaarrekening, welke is opgesteld volgens BW2 Titel 9, en het overschot van de activa ten opzichte van de verplichtingen onder Solvency II is als volgt:

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Eigen vermogen volgens de jaarrekening	1.682.529	1.632.906
Vershil waardering technische voorzieningen	-70.041	-39.725
Vershil waardering bezittingen en overige verplichtingen	1.550	970
Overschot van de activa t.o.v. de verplichtingen Solvency II	1.614.038	1.594.151

E.2 Solvabiliteitskapitaalvereiste en Minimumkapitaalvereiste

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Marktrisico	123.020	104.682
Tegenpartijkredietrisico	42.301	42.132
Ziektekostenverzekeringstechnisch risico	854.617	876.220
Diversificatievoordeel	-114.102	-102.697
Basic SCR	905.836	920.338
Operationeel risico	229.088	210.192
SCR	1.134.924	1.130.530
MCR	461.172	433.822

De onderneming heeft gedurende het boekjaar voortdurend voldaan aan de SCR en MCR.

Bijlage 2 NV UNIVÉ ZORG

A. Activiteiten en prestaties

A.2 Prestaties op het gebied van verzekering

Bedragen x € 1.000	2019	2018
Verdiende premies en bijdragen	2.502.987	2.334.701
Zorgkosten	-2.459.927	-2.251.397
Bedrijfskosten	-99.323	-91.518
Overige technische baten (lasten)	2.976	-4.813
Resultaat uit verzekeringen	-53.287	-13.027
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	18.148	-5.643
Resultaat technische rekening	-35.139	-18.670
Niet toegerekende opbrengst uit beleggingen	8.624	-2.457
Resultaat	-26.515	-21.127
Zorgkosten als % van de verdiende premies en bijdragen	98,3%	96,4%
Bedrijfskosten als % van de verdiende premies en bijdragen	4,0%	3,9%
Bedragen per verzekerde (in euro)	2019	2018
Verdiende premies en bijdragen	2.534	2.473
Zorgkosten	2.490	2.384
Bedrijfskosten	101	97
Aantal verzekerden	2019	2018
per 31 december	993.000	949.000
gemiddeld	988.000	944.000

Financieel resultaat

NV Univé Zorg heeft in 2019 een negatief resultaat behaald van € 27 miljoen (2018: € 21 miljoen negatief). In het resultaat is een positief beleggingsresultaat van € 27 miljoen opgenomen (2018: € 8 miljoen negatief). Onze beleggingsportefeuille heeft eind 2019 een omvang van € 765 miljoen.

Zonder de gunstige beleggingsresultaten boekten we over 2019 een verlies van € 54 miljoen. Dit verlies is deels het gevolg van een voorziening van € 23 miljoen voor de premiestelling van 2020. Daarnaast is sprake van een negatief resultaat van € 5 miljoen als gevolg van bijstellingen van reserveringen voor zorgkosten met betrekking tot oude jaren.

Verzekerdenbestand

In 2019 is ons verzekerdenbestand met ongeveer 44.000 toegenomen tot 993.000 klanten.

Bedrijfskosten

Ook in 2019 hebben we extra geïnvesteerd om onze bedrijfskosten op lange termijn blijvend te verlagen. De veranderingen zijn voornamelijk gericht op een verdere digitale transformatie en radicale versimpeling van producten en processen. Vanwege deze reorganisatiekosten vielen de totale bedrijfskosten per verzekerde in 2019 (€ 101) hoger uit dan in 2018 (€ 97).

A.3 Prestaties op het gebied van beleggingen

In onderstaand overzicht zijn de beleggingsopbrengsten en –lasten vermeld zoals deze in de jaarrekening zijn opgenomen. Alle opbrengsten en lasten zijn in de winst-en-verliesrekening verwerkt; er zijn geen opbrengsten en lasten rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

Bedragen x € 1.000	2019	2018	
Opbrengsten uit beleggingen			
Aandelen, obligaties, leningen en derivaten	12.920	10.836	
	12.920	10.836	+
Beleggingslasten			
Beheerskosten en rentelasten	1.305	1.288	
Gerealiseerd verlies op beleggingen	11.439	8.683	
	12.744	9.971	-/-
Niet-gerealiseerde winst (verlies) op beleggingen	26.596	-8.965	+
Totaal beleggingsopbrengsten	26.772	-8.100	+
Toegerekend aan het verzekeringstechnisch resultaat	18.148	-5.643	
Niet toegerekend aan het verzekeringstechnisch resultaat	8.624	-2.457	
	26.772	-8.100	

D. Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden

D.1 Bezittingen

Bezittingen per 31-12-2019 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Beleggingen	767.375	4.308	771.683	-	771.683
Vorderingen uit hoofde van verzekeringen	707.081	-67.895	639.186	410	639.596
Geldmiddelen en cash- equivalenten	135.550	-118	135.433	-	135.433
Overige bezittingen	20.693	-4.191	16.502	-	16.502
Totaal activa	1.630.699	-67.895	1.562.804	410	1.563.214

Bezittingen per 31-12-2018 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Beleggingen	682.225	4.053	686.277	-	686.277
Vorderingen uit hoofde van verzekeringen	632.772	-8.129	624.643	264	624.907
Geldmiddelen en cash- equivalenten	98.452	-107	98.345	-	98.345
Overige bezittingen	39.178	-3.946	35.232	-	35.232
Totaal activa	1.452.626	-8.129	1.444.497	264	1.444.762

D.2 Technische voorzieningen

Samenstelling van de Technische voorzieningen ziektekosten

Voorzieningen per 31-12-2019 bedragen x € 1.000	Waardering voor Solvency II	Waardering in de Jaarrekening
Beste schatting schadevoorziening	652.934	652.028
Beste schatting premievoorziening	157.997	158.413
Totaal beste schatting	810.931	810.441
Risicomarge	31.608	
Totaal	842.539	810.441

Voorzieningen per 31-12-2018 bedragen x € 1.000	Waardering voor Solvency II	Waardering in de Jaarrekening
Beste schatting schadevoorziening	684.445	683.583
Beste schatting premievoorziening	114.942	122.947
Totaal beste schatting	799.388	806.530
Risicomarge	31.062	
Totaal	830.450	806.530

Schadevoorziening

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Schadevoorziening jaarrekening	687.677	656.611
Herrubricering ex post deel Vordering vereveningsbijdrage	-36.476	-2.717
Herrubricering niet te salderen Conversiefinanciering	827	29.690
Bedrag na herrubricering	652.028	683.583
Waarderingsverschil jaarrekening - Solvency II	906	863
Schadevoorziening Solvency II	652.934	684.445

Premievoorziening

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Premievoorziening jaarrekening	190.659	158.049
Herrubricering premievorderingen	-32.246	-35.101
Bedrag na herrubricering	158.413	122.947
Waarderingsverschillen:		
Verwachte toekomstige winst	-2.390	-9.381
Discontering	1.974	1.376
Premievoorziening Solvency II	157.997	114.942

D.3 Overige voorzieningen en schulden

Verplichtingen per 31-12-2019 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Schulden uit hoofde van verzekeringen	133.368	0	133.368	0	133.368
Overige verplichtingen	7.404	0	7.404	0	7.404
Totaal verplichtingen	140.772	0	140.772	0	140.772

Verplichtingen per 31-12-2018 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Schulden uit hoofde van verzekeringen	96.736	0	96.736	0	96.736
Overige verplichtingen	3.122	0	3.122	0	3.122
Totaal verplichtingen	99.859	0	99.859	0	99.859

D.4 Overige informatie

Op 30 september 2019 bestond er een significante rekening-courant vordering op zustermaatschappij nv Zorgverzekeraar UMC van € 3,4 miljoen. Deze positie is in 2019 afgewikkeld.

Het beheerskostenbedrijf van Coöperatie VGZ, VGZ Organisatie bv, heeft in 2019 € 90 miljoen aan kosten doorbelast aan nv Univé Zorg.

E. Kapitaalbeheer

E.1 Eigen vermogen

bedragen x € 1.000	2019	2018
SCR-ratio		
In aanmerking komend eigen vermogen	579.903	514.452
Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)	390.452	373.056
SCR-ratio	149%	138%
MCR-ratio		
In aanmerking komend eigen vermogen	579.903	514.452
Minimumkapitaalvereiste (MCR)	157.287	147.877
MCR-ratio	369%	348%

NV Univé Zorg heeft ultimo 2019 een in aanmerking komend eigen vermogen van € 580 miljoen en een solvabiliteitsratio van 149%. We streven naar een solvabiliteit tussen de 140% en 160% om ook in de toekomst voor onze leden een stabiel premiebeleid te kunnen blijven voeren. Wanneer de werkelijke solvabiliteit daarbuiten komt, bestaat de mogelijkheid om maatregelen te nemen om de solvabiliteit weer binnen de bandbreedte te brengen.

Om de solvabiliteitspositie van de vennootschap te versterken heeft Coöperatie VGZ ua in 2019 een kapitaalstorting gedaan van € 100 miljoen (2018: € 35 miljoen). Deze storting is verwerkt in de agioreserve.

Samenstelling van het kernvermogen onder Solvency II

Het kernvermogen is als volgt samengesteld:

Eigen vermogen Solvency II per 31 december	2019	2018
Aandelenkapitaal	197	197
Agioreserve	201.789	101.789
Reconciliatiereserve	377.917	412.466
Overschot van de activa t.o.v. de verplichtingen/ Totaal kernvermogen	579.903	514.452

Dit vermogen bestaat volledig uit Tier 1 vermogen en dient ter dekking van de SCR en de MCR.

Aansluiting met de jaarrekening

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Eigen vermogen volgens de jaarrekening	611.591	538.108
Verschil waardering technische voorzieningen	-32.098	-23.919
Verschil waardering bezittingen en overige verplichtingen	410	263
Overschot van de activa t.o.v. de verplichtingen Solvency II	579.903	514.452

E.2 Solvabiliteitskapitaalvereiste en Minimumkapitaalvereiste

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Marktrisico	46.409	39.787
Tegenpartijkredietrisico	19.738	19.340
Ziektekostenverzekeringstechnisch risico	293.942	284.983
Diversificatievoordeel	-45.248	-40.824
Basic SCR	314.841	303.286
Operationeel risico	75.611	69.770
SCR	390.452	373.056
MCR	157.287	147.877

De onderneming heeft gedurende het boekjaar voortdurend voldaan aan de SCR en MCR.

Bijlage 3 IZA ZORGVERZEKERAAR NV

A. Activiteiten en prestaties

A.2 Prestaties op het gebied van verzekering

Bedragen x € 1.000	2019	2018
Verdiende premies en bijdragen	1.415.701	1.357.572
Zorgkosten	-1.372.713	-1.308.567
Bedrijfskosten	-27.412	-29.139
Overige technische baten (lasten)	226	-822
Resultaat uit verzekeringen	15.802	19.044
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	7.364	-3.252
Resultaat technische rekening	23.166	15.792
Niet toegerekende opbrengst uit beleggingen	4.922	-1.943
Resultaat	28.088	13.849
Zorgkosten als % van de verdiende premies en bijdragen	97,0%	96,4%
Bedrijfskosten als % van de verdiende premies en bijdragen	1,9%	2,1%

Bedragen per verzekerde (in euro)	2019	2018
Verdiende premies en bijdragen	3.239	3.078
Zorgkosten	3.141	2.967
Bedrijfskosten	63	66

Aantal verzekerden	2019	2018
per 31 december	435.000	439.000
gemiddeld	437.000	441.000

Financieel resultaat

IZA Zorgverzekeraar nv heeft in 2019 een positief resultaat behaald van € 28 miljoen (2018: € 14 miljoen). Dit resultaat wordt in belangrijke mate behaald door een positief beleggingsresultaat van € 12 miljoen (2018: € 5 miljoen negatief). Onze beleggingsportefeuille heeft eind 2019 een omvang van € 315 miljoen. Zonder de gunstige beleggingsresultaten boekten we over 2019 een winst van € 16 miljoen.

Verzekerdenbestand

In 2019 is ons verzekerdenbestand met ongeveer 4.000 afgenomen tot 435.000 klanten.

Bedrijfskosten

Onze bedrijfskosten laten in 2019 een daling zien van 3 euro per verzekerde ten opzichte van 2018. We blijven ook in 2020 streven naar lagere bedrijfskosten om een nog groter deel van de door onze klanten betaalde premie te kunnen besteden aan zorg.

A.3 Prestaties op het gebied van beleggingen

In onderstaand overzicht zijn de beleggingsopbrengsten en –lasten vermeld zoals deze in de jaarrekening zijn opgenomen. Alle opbrengsten en lasten zijn in de winst-en-verliesrekening verwerkt; er zijn geen opbrengsten en lasten rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

Bedragen x € 1.000	2019	2018	
Opbrengsten uit beleggingen			
Aandelen, obligaties, leningen en derivaten	6.794	6.705	
	6.794	6.705	+
Beleggingslasten			
Beheerskosten en rentelasten	1.490	1.509	
Gerealiseerd verlies op beleggingen	6.052	5.089	
	7.542	6.598	-/-
Niet-gerealiseerde winst (verlies) op beleggingen	13.034	-5.302	+
Totaal beleggingsopbrengsten	12.286	-5.195	+
Toegerekend aan het verzekeringstechnisch resultaat	7.364	-3.252	
Niet toegerekend aan het verzekeringstechnisch resultaat	4.922	-1.943	
	12.286	-5.195	

D. Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden

D.1 Bezittingen

Bezittingen per 31-12-2019 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Beleggingen	316.077	1.885	317.962	-1	317.961
Vorderingen uit hoofde van verzekeringen	356.684	-1.585	355.099	207	355.306
Geldmiddelen en cash- equivalenten	88.595	-61	88.534	-	88.534
Overige bezittingen	8.413	-1.824	6.589	-	6.589
Totaal activa	769.770	-1.585	768.185	206	768.391

Bezittingen per 31-12-2018 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Beleggingen	383.547	2.115	385.662	-2	385.660
Vorderingen uit hoofde van verzekeringen	340.298	17.709	358.007	133	358.140
Geldmiddelen en cash- equivalenten	75.861	-67	75.794	-	75.794
Overige bezittingen	7.601	-2.047	5.554	-	5.554
Totaal activa	807.308	17.709	825.017	131	825.148

In bovenstaande overzichten zijn de leningen en hypotheke opgenomen bij de post beleggingen.

D.2 Technische voorzieningen

Samenstelling van de Technische voorzieningen ziektekosten

Voorzieningen per 31-12-2019 bedragen x € 1.000	Waardering voor Solvency II	Waardering in de Jaarrekening
Beste schatting schadevoorziening	309.733	309.271
Beste schatting premievoorziening	33.000	81.285
Totaal beste schatting	342.733	390.556
Risicomarge	16.500	
Totaal	359.232	390.556

Voorzieningen per 31-12-2018 bedragen x € 1.000	Waardering voor Solvency II	Waardering in de Jaarrekening
Beste schatting schadevoorziening	326.922	326.510
Beste schatting premievoorziening	42.022	73.258
Totaal beste schatting	368.944	399.769
Risicomarge	16.745	
Totaal	385.689	399.769

Schadevoorziening

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Schadevoorziening jaarrekening	300.840	298.851
Herrubricering ex post deel Vordering vereveningsbijdrage	7.079	13.259
Herrubricering niet te salderen Conversiefinanciering	1.353	14.401
Bedrag na herrubricering	309.271	326.510
Waarderingsverschil jaarrekening - Solvency II	461	411
Schadevoorziening Solvency II	309.733	326.922

Premievoorziening

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Premievoorziening jaarrekening	91.301	83.209
Herrubricering premievorderingen	-10.016	-9.950
Bedrag na herrubricering	81.285	73.258
Waarderingsverschillen:		
Verwachte toekomstige winst	-49.050	-31.847
Discontering	765	611
Premievoorziening Solvency II	33.000	42.022

D.3 Overige voorzieningen en schulden

Verplichtingen per 31-12-2019 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Schulden uit hoofde van verzekeringen	94.235	0	94.235	0	94.235
Overige verplichtingen	250	0	250	0	250
Totaal verplichtingen	94.485	0	94.485	0	94.485

Verplichtingen per 31-12-2018 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Schulden uit hoofde van verzekeringen	84.806	0	84.806	0	84.806
Overige verplichtingen	388	0	388	0	388
Totaal verplichtingen	85.194	0	85.194	0	85.194

D.4 Overige informatie

Op 30 juni 2019 bestond er een significante rekening-courant vordering op zustermaatschappij VGZ Zorgverzekeraar nv van € 14 miljoen. Deze positie is in 2019 afgewikkeld.

Het beheerskostenbedrijf van Coöperatie VGZ, VGZ Organisatie bv, heeft in 2019 € 31 miljoen aan kosten doorbelast aan IZA Zorgverzekeraar nv.

E. Kapitaalbeheer

E.1 Eigen vermogen

bedragen x € 1.000	2019	2018
SCR-ratio		
In aanmerking komend eigen vermogen	314.673	354.266
Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)	210.665	206.272
SCR-ratio	149%	172%
MCR-ratio		
In aanmerking komend eigen vermogen	314.673	354.266
Minimumkapitaalvereiste (MCR)	83.027	81.482
MCR-ratio	379%	435%

IZA Zorgverzekeraar nv heeft ultimo 2019 een in aanmerking komend eigen vermogen van € 315 miljoen en een solvabiliteitsratio van 149%. We streven naar een solvabiliteit tussen de 115% en 125% om ook in de toekomst voor onze leden een stabiel premiebeleid te kunnen blijven voeren. Om jaarlijkse grote fluctuaties in de premie te vermijden, is onze doelstelling om het vermogen boven de doelsolvabiliteit in 3 jaar te verrekenen in de premie.

In 2019 is € 85 miljoen (2018: € 10 miljoen) dividend uitgekeerd aan Coöperatie VGZ ua. Coöperatie VGZ ua heeft dit vervolgens als kapitaal ingebracht in twee (2018: één) van de andere zorgverzekeraars van de groep.

Samenstelling van het kernvermogen onder Solvency II

Het kernvermogen is als volgt samengesteld:

Eigen vermogen Solvency II per 31 december	2019	2018
Aandelenkapitaal	50	50
Agioreserve	122.796	122.796
Reconciliatiereserve	191.827	231.420
Overschot van de activa t.o.v. de verplichtingen/ Totaal kernvermogen	314.673	354.266

Dit vermogen bestaat volledig uit Tier 1 vermogen en dient ter dekking van de SCR en de MCR.

Aansluiting met de jaarrekening

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Eigen vermogen volgens de jaarrekening	283.144	340.055
Verschil waardering technische voorzieningen	31.324	14.080
Verschil waardering bezittingen en overige verplichtingen	205	131
Overschot van de activa t.o.v. de verplichtingen Solvency II	314.673	354.266

E.2 Solvabiliteitskapitaalvereiste en Minimumkapitaalvereiste

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Marktrisico	22.343	21.774
Tegenpartijkredietrisico	9.850	9.148
Ziektekostenverzekeringstechnisch risico	158.537	156.147
Diversificatievoordeel	-22.230	-21.378
Basic SCR	168.500	165.691
Operationeel risico	42.165	40.581
SCR	210.665	206.272
MCR	83.027	81.482

De onderneming heeft gedurende het boekjaar voortdurend voldaan aan de SCR en MCR.

Bijlage 4 NV ZORGVERZEKERAAR UMC

A. Activiteiten en prestaties

A.2 Prestaties op het gebied van verzekering

Bedragen x € 1.000	2019	2018
Verdiende premies en bijdragen	266.614	249.283
Zorgkosten	-277.210	-246.138
Bedrijfskosten	-7.633	-7.516
Overige technische baten (lasten)	50	-81
Resultaat uit verzekeringen	-18.179	-4.452
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	2.070	-695
Resultaat technische rekening	-16.109	-5.147
Niet toegerekende opbrengst uit beleggingen	831	-256
Resultaat	-15.278	-5.403
Zorgkosten als % van de verdiende premies en bijdragen	104,0%	98,7%
Bedrijfskosten als % van de verdiende premies en bijdragen	2,9%	3,0%

Bedragen per verzekerde (in euro)	2019	2018
Verdiende premies en bijdragen	2.098	1.990
Zorgkosten	2.182	1.965
Bedrijfskosten	60	60

Aantal verzekerden	2019	2018
per 31 december	127.000	126.000
gemiddeld	127.000	125.000

Financieel resultaat

nv Zorgverzekeraar UMC heeft in 2019 een negatief resultaat behaald van € 15 miljoen (2018: € 5 miljoen negatief). In het resultaat is een positief beleggingsresultaat van € 3 miljoen opgenomen. Onze beleggingsportefeuille heeft eind 2019 een omvang van € 66 miljoen. Zonder de gunstige beleggingsresultaten boekten we over 2019 een verlies van € 18 miljoen, welke voor € 9 miljoen wordt veroorzaakt door bijstellingen van reserveringen voor zorgkosten met betrekking tot oude jaren.

Verzekerdenbestand

In 2019 is ons verzekerdenbestand met ongeveer 1.000 toegenomen tot 127.000 klanten.

Bedrijfskosten

Onze bedrijfskosten bedragen in 2019 € 60 per verzekerde, gelijk aan 2018. We blijven ook in 2020 streven naar lagere bedrijfskosten om een nog groter deel van de door onze klanten betaalde premie te kunnen besteden aan zorg.

A.3 Prestaties op het gebied van beleggingen

In onderstaand overzicht zijn de beleggingsopbrengsten en –lasten vermeld zoals deze in de jaarrekening zijn opgenomen. Alle opbrengsten en lasten zijn in de winst-en-verliesrekening verwerkt; er zijn geen opbrengsten en lasten rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

Bedragen x € 1.000	2019	2018	
Opbrengsten uit beleggingen			
Aandelen, obligaties, leningen en derivaten	1.351	1.634	
	1.351	1.634	+
Beleggingslasten			
Beheerskosten en rentelasten	145	150	
Gerealiseerd verlies op beleggingen	1.202	1.191	
	1.347	1.341	-/-
Niet-gerealiseerde winst (verlies) op beleggingen	2.897	-1.244	+
Totaal beleggingsopbrengsten	2.901	-951	+
Toegerekend aan het verzekeringstechnisch resultaat	2.070	-695	
Niet toegerekend aan het verzekeringstechnisch resultaat	831	-256	
	2.901	-951	

D. Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden

D.1 Bezittingen

Bezittingen per 31-12-2019 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Beleggingen	66.568	399	66.967	-	66.967
Vorderingen uit hoofde van verzekeringen	72.647	-10.671	61.975	34	62.009
Geldmiddelen en cash- equivalenten	31.410	-11	31.399	-	31.399
Overige bezittingen	1.508	-388	1.120	-	1.120
Totaal activa	172.133	-10.671	161.461	34	161.495

Bezittingen per 31-12-2018 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Beleggingen	73.896	477	74.374	-	74.374
Vorderingen uit hoofde van verzekeringen	62.354	-2.687	59.666	22	59.688
Geldmiddelen en cash- equivalenten	17.752	-4	17.748	-	17.748
Overige bezittingen	1.502	-474	1.029	-	1.029
Totaal activa	155.505	-2.687	152.817	22	152.839

D.2 Technische voorzieningen

Samenstelling van de Technische voorzieningen ziektekosten

Voorzieningen per 31-12-2019 bedragen x € 1.000	Waardering voor Solvency II	Waardering in de Jaarrekening
Beste schatting schadevoorziening	68.033	67.948
Beste schatting premievoorziening	17.677	17.645
Totaal beste schatting	85.711	85.593
Risicomarge	3.386	
Totaal	89.096	85.593

Voorzieningen per 31-12-2018 bedragen x € 1.000	Waardering voor Solvency II	Waardering in de Jaarrekening
Beste schatting schadevoorziening	69.949	69.859
Beste schatting premievoorziening	14.788	16.556
Totaal beste schatting	84.737	86.415
Risicomarge	3.358	
Totaal	88.095	86.415

Schadevoorziening

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Schadevoorziening jaarrekening	76.888	70.758
Herrubricering ex post deel Vordering vereveningsbijdrage	-8.997	-1.479
Herrubricering niet te salderen Conversiefinanciering	56	580
Bedrag na herrubricering	67.948	69.859
Waarderingsverschil jaarrekening - Solvency II	85	90
Schadevoorziening Solvency II	68.033	69.949

Premievoorziening

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Premievoorziening jaarrekening	19.376	18.345
Herrubricering premievorderingen	-1.731	-1.788
Bedrag na herrubricering	17.645	16.556
Waarderingsverschillen:		
Verwachte toekomstige winst	-241	-1.951
Discontering	274	183
Premievoorziening Solvency II	17.677	14.788

D.3 Overige voorzieningen en schulden

Verplichtingen per 31-12-2019 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Schulden uit hoofde van verzekeringen	1.660	0	1.660	0	1.660
Overige verplichtingen	5.081	0	5.081	0	5.081
Totaal verplichtingen	6.741	0	6.741	0	6.741

Verplichtingen per 31-12-2018 bedragen x € 1.000	Waardering in de jaar- rekening	Her- rubricering	Waarde na her- rubricering	Her- waardering	Waardering voor Solvency II
Schulden uit hoofde van verzekeringen	1.454	0	1.454	0	1.454
Overige verplichtingen	542	0	542	0	542
Totaal verplichtingen	1.996	0	1.996	0	1.996

D.4 Overige informatie

Op 30 september 2019 bestond er een significante rekening-courant schuld aan zustermaatschappij nv Univé Zorg van € 3,4 miljoen. Deze positie is in 2019 afgewikkeld.

Op 31 december 2019 bestond er een significante rekening-courant vordering op zustermaatschappij Zorgverzekeraar VGZ nv van € 5 miljoen.

Het beheerskostenbedrijf van Coöperatie VGZ, VGZ Organisatie bv, heeft in 2019 € 9 miljoen aan kosten doorbelast aan nv Zorgverzekeraar UMC.

E. Kapitaalbeheer

E.1 Eigen vermogen

bedragen x € 1.000	2019	2018
SCR-ratio		
In aanmerking komend eigen vermogen	65.658	62.748
Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)	41.253	40.112
SCR-ratio	159%	156%
MCR-ratio		
In aanmerking komend eigen vermogen	65.658	62.748
Minimumkapitaalvereiste (MCR)	16.608	15.620
MCR-ratio	395%	402%

nv Zorgverzekeraar UMC heeft ultimo 2019 een in aanmerking komend eigen vermogen van € 66 miljoen en een solvabiliteitsratio van 159%. We streven naar een solvabiliteit tussen de 150% en 170% om ook in de toekomst voor onze leden een stabiel premiebeleid te kunnen blijven voeren. Wanneer de werkelijke solvabiliteit daarbuiten komt, bestaat de mogelijkheid om maatregelen te nemen om de solvabiliteit weer binnen de bandbreedte te brengen.

Om de solvabiliteitspositie van de vennootschap te versterken heeft Coöperatie VGZ ua in 2019 een kapitaalstorting gedaan van € 20 miljoen (2018: € 10 miljoen). Deze storting is verwerkt in de agioreserve.

Samenstelling van het kernvermogen onder Solvency II

Het kernvermogen is als volgt samengesteld:

Eigen vermogen Solvency II per 31 december	2019	2018
Aandelenkapitaal	50	50
Agioreserve	98.414	78.414
Reconciliatiereserve	-32.806	-15.716
Overschot van de activa t.o.v. de verplichtingen/ Totaal kernvermogen	65.658	62.748

Dit vermogen bestaat volledig uit Tier 1 vermogen en dient ter dekking van de SCR en de MCR.

Aansluiting met de jaarrekening

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Eigen vermogen volgens de jaarrekening	69.128	64.406
Vershil waardering technische voorzieningen	-3.504	-1.680
Vershil waardering bezittingen en overige verplichtingen	34	22
Overschot van de activa t.o.v. de verplichtingen Solvency II	65.658	62.748

E.2 Solvabiliteitskapitaalvereiste en Minimumkapitaalvereiste

bedragen x € 1.000 per 31 december	2019	2018
Marktrisico	4.651	4.115
Tegenpartijkredietrisico	3.178	2.524
Ziektekostenverzekeringstechnisch risico	30.754	30.613
Diversificatievoordeel	-5.337	-4.583
Basic SCR	33.247	32.669
Operationeel risico	8.006	7.442
SCR	41.253	40.111
MCR	16.608	15.620

De onderneming heeft gedurende het boekjaar voortdurend voldaan aan de SCR en MCR.